

NE DEŽ NE TOČA NISTA PREGNALA PEVCEV - Vsakoletni tabor slovenskih pevskih zborov v Šentvidu pri Stični je postal nepogrešljiv del slovenskega zborovskega petja in najbrž ga ni pevskega zbora, ki se ne bi vsaj enkrat udeležil te najbolj množične zborovske prireditve pri nas, mnogi pa tabor tako in tako obiskujejo leto za letom. Letošnjega, že 32. po vrsti, zato ni moglo preprečiti niti hudo neurje z dežjem in točo, ki se je zdvijalo nad Šentvidom tik pred uradnim začetkom. Pevci iz več kot 180 zborov so se kljub slabemu vremenu zbrali na tradicionalnem prizorišču ob osnovni šoli in s petjem pod dežniki preganjali slabo vreme in malodušje. Dobrodošlico jim je izrekel predsednik tabora Ivanški župan Jernej Lampret, slavnostni govornik pa je bil primorski pesnik Miroslav Košuta (na sliki desno), ki je z izbranimi besedami poudaril velik pomen pesmi za slovenski narod. Nato so se udeleženci tabora z recitacijami Janeza Starine, Alde Sosič in Franca Gombača ter z izbranimi narodnimi pesmimi, ki so jih zbori prepevali pod skupnim vodstvom Igorja Švare, po scenariju Staneta Pečka in v duhu Župančičevega verza "Hodil po zemlji sem naši" sprehodili po Notranjski, Primorski, Benečiji in Reziji ter tako pevsko "obdelali" zahodni del naše domovine. (Foto: M. Markelj)

Krkinini milijoni za varstvo okolja

Krka pridobila okoljevarstveni standard ISO 14001 - V zadnjih 10 letih so za varovanje okolja namenili 25 milijonov mark - Čista tehnologija pogoj za nastop na trgu

NOVO MESTO - Prejšnjo sredo je Igor Likar, direktor Slovenskega inštituta za kakovost in meroslovje, članu Krkine uprave Janezu Poljanecu slovesno izročil certifikacijsko listino standarda ISO 14001, ki govori o Krkini skrbi pri varovanju okolja.

Krka že vseskozi skrbi za ohranjanje narave in za to namenja 6 do 8 odst. naložbenih sredstev, poleg tega pa posredno za nabavo sodobnih strojev, ki so narejeni kot zaprt sistem, še 20 do 30 odst. investicijskih sredstev. Eno z drugim: v zadnjih 10 letih je Krka za varstvo okolja namenila okoli 25 milijonov mark. "Naš cilj je stalno zmanjševati obremenjevanje okolja

s sodobno tehniko in naložbami," je na podelitvi med drugim dejal Poljanec.

Varovanje in ohranjanje naravnega okolja je Krka vključila v svojo razvojno strategijo. Rezultati dosedanjih vlaganj in strokovnega dela na tem področju kažejo, da so na pravi poti; obremenjevanje reke Krke z organskimi snovmi se je po zagonu lastne čistilne naprave

zmanjšalo za 70 odst., prav tako se je močno zmanjšalo obremenjevanje okolja z emisijami CO₂ in SO₂ ter neprijetnimi vonjavami, obremenjevanje okolja s hrupom je pod zakonsko dovoljeno mejo.

V Krki so izdelali program vlaganj v varstvo okolja do leta 2007; v letošnjem letu bodo za to namenili 101 milijon tolarjev, vlaganja v prihodnjih letih pa bodo znatno večja. Sicer pa je izvajanje (stroge) okoljevarstvene zakonodaje pogoj za nastop na razvitih tujih trgih, se pravi, da sta neoporečna proizvodnja in z njo povezano varovanje okolja tržna elementa; ali drugače povedano: še tako dobrega zdravila, proizvedenega na "umazan" način, danes ni moč prodati.

A. B.

KRKA ZA OKOLJE - Direktor Slovenskega inštituta za kakovost in meroslovje Igor Likar (desni) je članu Krkine uprave Janezu Poljanecu izročil certifikacijsko listino okoljskega standarda ISO 14001. (Foto: A. B.)

Toča streho spremenila v sir

Neurje uničilo streho osnovne šole Mirna - Na Čatežu trte ponovno saditi

TREBNJE - Neurje z močnim vetrom, točo in nalivi je preteklo nedeljo zajelo obsežno severozahodno območje občine Trebnje in najhuje prizadelo področje Mirne. Poleg kmetijstva je bilo ogromno škode povzročene tudi na stanovanjskih poslopih, avtomobilih in cestni infrastrukturi.

Kot oreh debela toča je na Mirni uničila salonitno streho osnovne šole. Poslopje je bilo poplavljenno v obeh nadstropjih. Do večera so gasilci vodo izčrpali in streho nadomestili s folijo. V ponedeljek pouka ni bilo, učenci pa so skupaj z učitelji in drugimi delavci šole pomagali čistiti šolske prostore in premočeno opremo. Na srečo računalniška učilnica ni bila poplavljen, v nekaterih drugih učilnicah pa so računalniško opremo sušili s feni. Prave posledice nesreče se bodo prikazale v teh dneh, saj se je v ponedeljek že začel dvigovati parket, iz montažnih strogov in sten, v katerih je prepojena izolacija, pa odstopa omet in močno zaudarja po vlagi. Po najboljšem črnem scenariju bo morda treba porušiti montažni del šole. Kot je povedal direktor trebanjske občinske uprave Janez Slak, si je šolo v ponedeljek ogledal državni sekre-

tar na Ministrstvu za šolstvo Herman Tomažič, ki še ni natančno povedal, kolikšna bo pomoč države pri obnovi šole. K sreči je pouk le še ta teden, do jeseni pa bo treba problem rešiti.

Kot je povedal namestnik poveljnika Občinskega štaba Civilne zaščite Občine Trebnje Dušan Mežnaršič, je na Mirni zaradi poškodovanja strehe zalilo tudi tovarno Kolinska, za izdelavo čipsa, ter več stanovanjskih hiš in blokov. Trebanjska civilna zaščita je aktivirala vsa razpoložljiva avtodvigala in s plastičnimi folijami so začasno zaščitili poškodovane strehe. Zaradi obilnih padavin je zalilo številne kleti, močan veter pa je ruval drevesa, odkrival strehe stanovanjskih hiš in gospodarskih poslopij.

Zelo prizadeti pa so tudi kmetovalci, sadjarji in vinogradniki, saj je letošnji pridelek povsem uničen. "Neurje je prizadelo 30-kilometrsko področje od Velikega Gabra do Trebelnega in škoda je marsikje še več kot stoodstotna," je povedal Mežnaršič. Na Čatežu pod Zaplazo so vinogradi tako uničeni, da bo potrebno vinsko trto ponovno saditi.

Na občini Trebnje so v ponedeljek ustanovili komisijo za kmetijstvo in infrastrukturo, ki bosta popisali nastalo škodo. "Pričakujemo okrog tisoč zahtevkov za povračila škode, žal pa se naši kmetje še premalo poslužujejo zavarovanj," je povedal Slak.

Nadaljevanje na 2. strani

Uspešnih deset let

Slovenija je šla uspešno skozi preizkušnje prvega desetletja samostojne države. Njene državne ustanove delujejo, skupnost je v temelju demokratična, država ima nacionalno identiteto in enako spoštuje državljanske pravice vseh prebivalcev. Dokončno se je zarisala na zemljevid sveta. Vse bližje je Evropski uniji in Natu, ker je v desetih letih uspešno opravila zelo zahtevno preobrazbo. V tem uspehu so prizadevanja in napori vseh Slovencev, vseh državljanov in državljanov Slovenije.

A vse to je šele začetek. Vsak izpolnjeni cilj si poda roko z novim. Tok evropskih in svetovnih dogajanj kliče k novim premislekom, k novim načrtom in dejanjem. Nove tehnologije so bliskovite, svet brez strogih meja je tu, zaznati je velike dileme, ki jih prinašata globalizacija in človekov odnos do narave. Znanje in odličnost sta lahko slovenska prednost.

Prepričan sem, da bomo državljani Slovenije in državljani Evrope skupaj kos tudi izzivom prihodnosti.

MILAN KUČAN,
predsednik
Republike Slovenije

Osrednja slovesnost Mestne občine Novo mesto

ob 10-letnici državnosti

bo v ponedeljek, 25. junija 2001, ob 20. uri v Kulturnem centru Janeza Trdine v Novem mestu.

Nastopil bo **Ljubljanski oktet** pod vodstvom umetniškega vodje Igorja Švare ter **Tadej Božič in Iva Urbanič**, duet sopran/saksofona in violončela. Vaš kanal bo izvedel projekcijo dokumentarnih posnetkov iz filma "Ob desetletnici osamosvojitve". Slavnostni govornik bo generalpodpolkovnik **Albin Gutman**.

Vljudno vabljeni!

Berite danes

stran 3:

• **Skupna občina Otočec-Šmarješke Toplice?**

stran 4:

• **32 delavcev se je vrnilo na delo**

stran 8:

• **Tovornjaki jim uničujejo cesto**

stran 12-13:

• **Ob desetletnici državnosti 1991-2001**

stran 16:

• **Kotarjeva domačija pogorela že štirikrat**

stran 18:

• **Šestčlanska družina Robek v trenutku ostala brez vsega**

Srečanje društev upokojencev

VELENJE - Zveza društev upokojencev Slovenije (ZDUS) vabi v četrtek, 28. junija, ob 10.30 v Velenje na 13. srečanje slovenskih upokojencev. Zbrani bodo lahko prisluhnili nagovoru predsednika ZDUS Vinka Gobca, velenjskemu županu Srečku Mehu, mešanemu pevskemu zboru MZDU Velenje, pihalnemu orkestru Premogovnika Velenje, recitatorju Francu Hudomalu in slavnostnemu govorniku, predsedniku države Milanu Kučanu.

PO TOČI - Neurje s točo se je v nedeljo zneslo tudi nad Stražo pri Sentrupertu, od koder je posnetek. Vihar je razkrival strehe in lomil dreve. Na sliki: Ciril Bevc (desni) in sin Tomaž na domačem dvorišču, nekaj zatem, ko sta pokrila streho gospodarskega poslopja. (Foto: M. L.)

Odbojka na mivki

7. oz. 8. julija 2001:

VELIKI REKREATIVNI TURNIR ZA POKAL KOBRE

12. - 15. julija 2001:

DRŽAVNO PRVENSTVO

Informacije: Agencija za šport Novo mesto, tel. 39-32-930

OB DESETLETNICI DRŽAVNOSTI

Lahko bi bili bolj ponosni!

Pred desetimi leti so se Slovencem prvič v zgodovini uresničile stoletne sanje o lastni državi. 25. junija 1991 je slovenski parlament sprejel listino o osamosvojitvi, naslednji dan pa je razglasil samostojnost. Potrditev, da je to edina prava pot, je tedanja politična oblast, ki je bila leto poprej izvoljena na prvih večstrankarskih volitvah po drugi svetovni vojni, dobila na decembrskem plebiscitu, kjer se je velika večina državljanov (88,2 odst. ob 93-odst. udeležbi) odločila za samostojno državo Slovenijo. Tako odločne namere, da Slovenci udejanimo svoj stoletni sen, ni mogel preprečiti nihče, niti močna jugoslovanska armada, ki je po razglasitvi samostojnosti 27. junija navsezgodaj zjutraj poskušala okupirati pomembne, zlasti mejne predele mlade države. Naletela pa je na velik odpor vseh državljanov, še posebej pa slovenske policije in pripadnikov teritorialne obrambe - nove slovenske vojske.

V teh težkih dneh, ko je zavladalo pravo vojno stanje, pa so pomembno vlogo pri boju za državno samostojnost odigrali tudi slovenski mediji. Odločno so se zoperstavili agresiji jugoslovanske vojske. Dolenjski list je le dan po napadu izdal še posebno številko časopisa, ki so ga zaradi spopadov in neprevoznih cest natisnili kar v novomeški tiskarni, uredništvo pa je poskrbelo tudi za razvoj v vse večje kraje širom po Dolenjski in v Posavju.

Tako to kot številna druga dejanja pogumnih in zavednih ljudi so prispevala, da so sanje postale resničnost. Nekaj jih je za to dalo celo življenje.

Za nami je deset let življenja v samostojni državi, in čeprav z vsem ne bomo nikoli zadovoljni, je le treba priznati, da se je v tem času zgodilo veliko več dobrega kot slabega, da smo kot mlada država tik pred tem, da postanemo članica EU in da smo vse bolj pomemben del mednarodnega dogajanja, kar potrjuje tudi nedavno srečanje ameriškega in ruskega predsednika pri nas, kar je veliko priznanje mladi državi in njenim državljanom. Na to, kar smo dosegli, bi bili lahko bolj ponosni.

JOZICA DORNJIZ

Po sončnem petku bo v soboto deževalo, v nedeljo pa se bo spet zjasnilo.

ISSN 0416-2242

Deset let samostojnosti

Deset let pozneje je slovenska osamosvojitve že in še toliko skupen dogodek Slovencev, da ji namenijo skupno kar nekaj dni leta 2001. Misliti na osamosvojitvene začetke niti ni tako težko. Vsak izstreljen naboj južno od nekdanjega jugoslovankega Severa spominja na devetdeseta leta in čas tik pred tem, ko je federacija že pokala po sivih. Osamosvojitve različni ljudje vidijo različno, odvisno je od tega, v kateri bojni vrsti so, in sicer tako v desetdnevni boj za Slovenijo kot poznejših letih nastajanja slovenske državnosti in družbe. Ali smo z državno osamosvojitvijo postali kot posamezniki svobodnejši? Verjamete v resnično svobodo misli in izražanja v političnih sistemih, kot ga po osamosvojitvi oblikuje Slovenija? Mogoče sploh ni posebej pomembno, v kaj verjamete, ker ste kot državljan, posameznik, morebiti skoraj nepomembni. Sicer nas že omenjeni izstreljeni naboji nekje južno od Slovenije prepričujejo, da so ponekod državljan, posamezniki, celo tako zelo nepomembni, da jih sodržavljani na položaju dajo postreliti toliko, kot je to potrebno za normalen dnevni potek dogajanja. Kaj je normalno v samostojni Sloveniji? Menite, da je tu življenje tako, kot ste ga pričakovali? O tem govori tudi anketa.

KATARINA MLAKAR, gimnazijska maturantka iz Kočevja: "Nihče na začetku ni vedel, kakšna bo vojna. Dobro je, da je trajala samo toliko časa, kot je! Ponošna sem na Slovence, ker nihče ni bežal in ni bilo panike. Tudi sovraštva do vojakov JLA ni bilo. Čutili so bilo le pripravljenost, da se borimo za svojo državo. Danes bi nam bilo veliko slabše, če se ne bi končalo tako, kot se je."

TOMAŽ LOZAR, vzdrževalec v semiški Iskri: "Že pred vojno sem sodeloval pri osamosvojitvi naše države, a tudi po njej, vsega skupaj torej kar dva meseca. Šele pozneje sem začel razmišljati, kaj bi bilo, če bi se zgodilo kaj hudega. Imeli smo zares srečo, da v Beli krajini ni počil niti en strel. Seveda ni dvoma, da je bilo še kako prav, da smo se Slovenci osamosvojili."

FRANC ROŽMAN, upokojenec iz Velikega Nerajca: "Zagotovo je bila edina rešitev za Slovenijo, da se je osamosvojila. Od takrat nisem šel v nobeno od nekdanjih jugoslovanških republik. Prav nič me ne daje nostalgija. Sicer pa moramo sedaj delati tako trdo kot prej, a glavno je, da smo zdravi. Nerodno je le, da moramo v novi državi prijaviti dohodnino, kar je za starejše zelo težko."

ANTONIJA KRMEJLJ, zaposlena v Domu starejših občanov Trebnje: "Menim, da je bila osamosvojitve Slovenije pravilna odločitev, saj zdaj sami odločamo o sebi. Slabost pa je, da politični aparat stane preveč za to množico ljudi in da se socialne razlike med Slovenci večajo. Preveč je tudi ukvarjanja s politiko in premalo z gospodarstvom."

MARJAN BREZOVAR, ključavničar iz Hmeljčica pri Mirni Peči: "Prav je, da je bil ta korak narejen, in ni mi žal za starimi časi. Res pa je, da je zdaj slabša socialna varnost in da je težje dobiti zaposlitev. Dosti je bilo že narejenega, a gre prepočasno. Država se ukvarja z vsem drugim, samo s tistim, s čimer bi se morala, ne. Na primer z razvojem gospodarstva."

DUŠAN MIHALČIČ iz Velikih Brunic: "Kljub temu da takrat nismo vedeli, v kaj se podajamo, se je odločitev večine Slovencev po desetih letih pokazala kot pravilna. Prav je, da imamo svojo državo, jezik in zakonodajo, da sami odločamo o svoji usodi. Vsa pričakovanja še niso izpolnjena, porajajo se tudi nova, zato našo državo čaka še precej dela in novih odločitev."

FRANC POVŠE, občinski svetnik v Sevnici, iz Boštanj: "Mislim, da so pričakovanja do danes delno že uresničena. Delovanje občine je pozitivno. Lahko pohvalim občinski svet, katerega član sem tudi sam. Seje imamo sklepne, ne obnašamo se strankarsko. Na terenu nezadovoljstva nad osamosvojitvijo ni posebnega, razen zdaj nad osebnimi dohodki, posebno v tekstilni industriji."

VILMA JANŠPILLER, vodja geodetske uprave v Krškem, iz Krškega: "Mislim, da je prav, da se je zgodila osamosvojitve. Čeprav, menim, da tako, kot morajo otroci shoditi, se mora postaviti na noge tudi država. Drugače v politiki nisem ravno dejavna, sledim pa dogajanju preko medijev. Veliko se je naredilo v desetih letih, mogoče vendarle manjka Sloveniji večja prepoznavnost."

KARMEN BUKOVINSKI, zaposlena v Zdravstvenem domu Brežice, iz Dobove: "Meni je bilo prav tako pred letom 1991 kot zdaj, ko imamo svojo državo. Delam namreč v zdravstvu, zato zaradi stečaja nisem izgubila službe. Naš standard je zdaj celo nekoliko višji, kot je bil prej, vendar zato več delamo. Edino kredit si prej dobil lažje. Ampak treba se je prilagoditi."

Toča streho...

Nadaljevanje s 1. strani

KRŠKO - V nedeljo okrog 13.30 je neurje s točo zajelo tudi osrednji del občine Krško na območjih krajevne skupnosti Krško in Leskovec. Po navedbah občinskega oddelka za gospodarske dejavnosti je posebej prizadelo Leskovec, Videm, Sremič, Zdole, Libno, in Dolenjo vas. Ocenjena občinska komisija je bila, da je neurje prizadelo trajne nasade jablan, vinograde, koruzišča, žitarice, krompirišča in vrtnine, in sicer je znašala škoda 30 do 70 odstotkov, odvisno od območja in kulture. Komisija je po nedeljskem neurju ugotovila, da na krškem območju skupna škoda po pomladskih pozehi in dveh točah znaša v kmetijstvu okrog 750 milijonov tolarjev. Nedeljsko neurje je prizadelo približno 300 hektarov površin.

Nad istim območjem se je narava znesla že naslednji dan, v ponedeljek, med 16.10 in 16.50. Tako so posamezne poljščine na krškem območju poškodovane že 90-odstotno.

Škoda lahko, pravijo v oddelku za gospodarske dejavnosti, občani prijavijo na posebnih obrazcih. Občina Krško o posledicah neurja obvešča državno komisijo in upa, da bo država sprejela interventni zakon za pomoč oškodovancem.

L. MURN
M. LUZAR

Srečanje obrtnikov

METLIKA - V soboto, 23. junija, ob 17. uri na spornem letališču v Prilozju 22. srečanje obrtnikov in pri njih zaposlenih delavcih iz Območnih obrtnih zbornic Črnomelj, Novo mesto, Trebnje in Metlika. Slednja je tudi organizatorica tradicionalne prirreditve. Zbranim bosta spregovorila predsednik Obrtne zbornice Slovenije Miha Grah in metliški župan Slavko Dragovan.

Revoz je zdaj ponudil roko

Proizvodnja novega vozila v Revozu je tudi priložnost za podjetja v regiji - Kako postati dobavitelj?

NOVO MESTO - Na pobudo novega predsednika Revozove uprave Michela Boutona in v organizaciji Območne gospodarske zbornice je v ponedeljek v tem podjetju potekalo srečanje, na katerem se je beseda vrtela predvsem o tem, kako postati dobavitelj Revoza. "Zdaj je pravi čas, da razmislite o možnostih za sodelovanje," je dejal podjetnik Anton Repovž, direktor za odnose z javnim sektorjem v Revozu.

Zaradi velikih proizvodnih zmogljivosti deluje Revoz v okolju kakor magnet, ki privlači dobavitelje, podizvajalce, ponudnike opreme, potrošnega materiala in storitev vseh vrst. Čeprav se gospodarstvo regije na ta način že povezuje z njim, pa so na srečanju ugotovljali, da priložnosti še zdaleč niso izkoriščene. Kot je dejal direktor Revozove nabave Marko Lekše, bo ena ključnih nalog podjetja v prihodnje obvladovanje stroškov logistike, ki naj bi jih zmanjšali za polovico, zato bodo izbirali dobavitelje čim bližje tovarni.

Kot je dejal, se pri nakupih srečujejo z velikimi težavami, kar je priložnost za nove dobavitelje, še

V metliški šoli konec stiske

Državni sekretar na šolskem ministrstvu Herman Tomažič se je seznanil s težavami v metliškem šolstvu - V Metliki jeseni enoizmenski pouk - V Podzemlju za devetletko še prizidek

METLIKA - V sredo pretekli teden je metliško občino obiskal državni sekretar na ministrstvu za šolstvo, znanost in šport (MŠZŠ) Herman Tomažič. Poglavitni namen njegovega obiska je bil, da se seznanj z gradnjo prizidka k metliški osnovni šoli, v katero odkar je bila leta 1966 zgrajena, razen dveh telovadnic (prva je namreč zgorela), tako rekoč ni bilo investirano.

Pouk je ves čas potekal v dveh izmenah. V letošnjem letu je od 27 oddelkov, v katerih je okrog 600 učencev, imelo pouk popoldne 5 oddelkov. Poleg tega v šoli potrebujejo dodatne prostore za devetletko, s katero so v 7. razredu začeli pred dvema letoma. Zaradi naštetega so se v Metliki odločili za gradnjo prizidka k šoli, ki bo vsebovala 380 milijonov tolarjev, kar je za občino, ki ima letos v proračunu za naložbe namenjenih 150 milijonov tolarjev, velik zalogaj. Še toliko večji je, ker bo morala dati metliška občina kar 240 milijonov

tolarjev, ostalo pa MŠZŠ. Kot je povedal ravnatelj **Jože Mozetič**, je rok za dokončanje del konec junija, vendar se bo zavlekel za mesec dni. Pričakujejo pa, da bo sredi avgusta tehnični pregled, saj bodo 1. septembra pričeli z enoizmenskim poukom. Zaključen je tudi javni razpis za opremo, na katerega se je prijavilo sedem ponudnikov. Šola naj bi začeli opremljati 1. julija, denar za opremo pa bo dokončno zagotovljen v prihodnjem letu.

Župan **Slavko Dragovan** je sekretarja spomnil, da so dotrajana

tudi okna in streha na metliški šoli. Zavod za varovanje zdravja pa je izdal odločbo, da je preslabo osvetljena. Vendar Tomažič Metličanom ni vtil velikega upanja, da bo tudi za ta dela kmalu kaj denarja iz državne blagajne. Za naložbe je namreč prijavljenih kar 284 šol in več kot 100 vrtecev, na leto pa lahko zagotovijo denar le za 20 do 30 šol. Prednost imajo šole s prostorskimi težavami in z vprašljivo varnostjo. Šele potem je na vrsti investicijsko vzdrževanje, tako da v metliški šoli v naslednjih dveh do treh letih ne morejo računati na pomoč, razen če bo šlo za intervencijo, ker se bo na primer porušila streha.

O težavah Tekstilne šole Metlika je državni sekretarja seznanila ravnateljica Branka Klarič. Tam imajo namreč dovolj prostora, spopadajo pa se z vprašanjem obstoja šole, ki je v Metliki že 35 let. Ker ni zanimanja za tekstilne poklice, vse manj pa tudi za poklicno izobraževanje, so med učenci, ki bodo prihodnje leto zaključili osnovno šolo, naredili anketo o nadaljnjem šolanju. Precej zanimanja je bilo za izobraževanje pomočnic vzgojiteljic - takšnega oddelka ni vse do Ljubljane - ter za gimnazijo.

Težave imajo tudi v podzemeljski šoli. Lani so iz občinskega proračuna namenili 21 milijonov tolarjev za novo streho in izolacijo. Pred pričetkom devetletke bi morali zgraditi prizidek, in kot je povedal ravnatelj **Stane Vlačič**, so idejni načrti za naložbo, vredno okrog 150 milijonov tolarjev, že narejeni, vendar so po vrstnem redu šole na 180. mestu. Sedaj je v šoli 160 učencev, demografska slika pa je ugodna tudi za prihodnja leta. Tomažič je pojasnil, da bi se o gradnji lahko začeli dogovarjati šele leta 2003, končana pa bi bila leta 2004. Seveda bo morala svoj delež prispevati tudi občina.

M. BEZEK-JAKŠE

Simpozij o osamosvojitvi

Pričevanja in analize prelomnega zgodovinskega dogajanja

BREŽICE - Dašes, 21. junija, dopoldan se je s pozdravnim nagovorom predsednika Državnega zbora Boruta Pahorja in brežiškega župana Vladislava Deržiča v Viteški dvorani gradu Brežice začel dvodnevni simpozij Slovenska osamosvojitve 1991 - pričevanja in analize, ki so ga v počastitev desetletnice samostojnosti pripravili Zveza zgodovinskih društev Slovenije, Posavski muzej, Center za vojaškozgodovinsko dejavnost ter posavsko Združenje Sever in pokrajinski odbor za Posavje Zveze veteranov vojne za Slovenijo. Na simpoziju sodeluje 24 politikov in strokovnjakov, med nji-

mi več udeležencev takratnega dogajanja, ki bodo s svojimi referati vsestransko osvetlili prelomno zgodovinsko dogajanje slovenske osamosvojitve od gospodarskih, političnih in družbenih razmer, priprav in ustavnopravnih vidikov osamosvojitve do odnosov med Beogradom in Slovenijo, osvetlili vlogo policije, Slovencev v tujini, medijev in Cerkve pri osamosvojitvenem dogajanju, spregovorili o osamosvojitveni vojni, o vlogi varnostnoinformativne službe, o civilni obveščevalni službi, notranji dinamiki vojne, o razmerju med NOB in osamosvojitvo ter o slovensko-hrvaških osamosvojitvenih povezavah. Simpozij se bo zaključil v petek, 22. junija, popoldan z razpravo. Ob tej priložnosti so pripravili tudi razstavno osamosvojitvene literature. Udeleženci so z znanstvenega srečanja poslali poziv slovenski javnosti za fizično in pravno zaščito vseh dokumentov in muzealij, povezanih s slovensko osamosvojitvijo.

MiM

Vržena rokavica

Kako skladen je jugovzhod?

Rokavica, ki jo je pretekli teden iz Ribnice zalucal tamkajšnji župan Jože Tanko, je padla pred vrata direktorja Podjetniškega centra Novo mesto Andreja Škrinjarja, ki je izziv sprejel. **• Na kakšen način si torej, kot vprašuje gospod Tanko, predstavljate skladen regionalni razvoj jugovzhodne Slovenije ob dejstvu, da obstajajo velike razvojne razlike med 16 občinami, ki jo sestavljajo?**

"Podjetniški center kot regionalna razvojna agencija ni postavljal regionalnih meja, saj je morala sprejeti takšne, kot jih je določila država. Poskušamo pa zagotavljati, da to območje ne bi zaostajalo pri uresničevanju zakona o skladnem regionalnem razvoju, zato smo pohiteli s pripravo regionalnega razvojnega programa, ki ga je nujno izdelati najmanj za eno statistično regijo, lahko pa tudi za več skupaj. Regija je res razvojno in geografsko zelo raznolika. Tvorijo jo tri zaokrožene enote (ožja Dolenjska, Bela krajina in kočevsko-ribniško območje), čemur smo se prilagajali tudi pri oblikovanju vseh organov, v katere vključujemo predstavnike vseh območij. Ti že tvorno sodelujejo, izpostavljajo specifičnosti in iščejo skupne značilnosti območja. Tako lahko celo rečemo, da je prav načrtovanje skupnega regionalnega razvoja priložnost, da na tem območju presežemo lokalne meje. Na podlagi prednostnih nalog regionalnega pomena (razvoj prometne infrastrukture, telekomunikacij, trženja v turizmu in podobno) bodo občine lahko učinkovito reševale tudi bolj lokalne projekte. Zagotavljam, da člani projektne skupine, ki pripravljajo

Andrej Škrinjar

regionalni razvojni program, razmišljajo o njem kot o priložnosti in ne kot o problemu!"

• Ali obstajajo mehanizmi, ki bodo zagotovili skladen razvoj, po katerem bodo imele nekaj koristi tako obrobne kot tudi bolj razvite občine?

"Povedati moram, da je država že zdaj objavila nekatere razpise za dodeljevanje denarja, v katerih na primer predpisuje, da se zanj lahko potegujejo samo občine s posebnimi razvojnimi problemi. Na našem območju med njimi nista le občini Novo mesto in Ribnica, ki bosta do razvojnega denarja vseeno lahko prišli, vendar le v skupnih projektih z občinami s posebnimi razvojnimi problemi."

• Koga v naši regiji pa bi vi izzvali z vprašanjem?

"**Ker se zadnje čase veliko govori o univerzi na Dolenjskem in tudi v Posavju, ki je v širši regiji nedvomno potrebna, a dvomim, da bi lahko imeli kar dve, vprašujem pobudnike za eno in drugo univerzo, ali je možen dogovor za skupno univerzo Dolenjske, Posavja in Bele krajine in na kakšen način?**"

B. DUŠIČ GORNIK

PRVI MALOPRODAJNI SALON ADRIE MOBIL - Novo mesto je na Cikavi pred tednom dni dobilo Avtohišo Adria, prvi maloprodajni salon Adria Mobil v Novem mestu (na fotografiji prizor z otvoritve). Gre za prvega od bodočih dodatnih programov, ki bodo potekali v novoustanovljeni družbi Adria Plus in ne bodo neposredno vezani na osnovno dejavnost - proizvodnjo počitniških prikolic in avtodomov. V Avtohiši Adria ponujajo poleg Adriinih izdelkov tudi celotno paleto vozil Fiat, Lancia in Alfa Romeo, saj bo Adria Plus tudi pooblaščen trgovec in serviser prodajne mreže Avto Triglav. V bodoče pa naj bi med drugim razvili tudi prodajo dodatne opreme za kampiranje. (Foto: B. D. G.)

POKOPALIŠČE I - Po odprtju novega pokopališča v Srebrnicah je usoda starih dveh novomeških pokopališč, ločenskega in šmihelskega, nejasna. Glede na to, kaj delajo na šmihelskem, bi lahko sklepali, da ga bodo spremenili v živalskega. V velikem smetarskem kontejnerju tik za pokopališkim zidom se že sedaj najde vsa svinjarija, prejšnji teden celo drobovina in glava zaklane ovce. Nasploh je ta kontejner, do katerega je idealen dovoz z avtom, nadvse priročno odlagališče vse mogoče odpadne krame, ki neustavljivo privlači ljubiteljske smetarske brskalce. Svinjajte v miru!

POKOPALIŠČE II - Novo novomeško pokopališče v Srebrnicah velja za eno najlepših gozdno-parkovnih pokopališč ne samo pri nas, ampak v Evropi sploh. Avtorji krajinske in arhitekturne ureditve tega pokopališča so prejeli tudi pomembna priznanja in nagrade. Vse bolj se uresničuje napoved krajinskega arhitekta prof. Ogrina, da bo to pokopališče postalo mestni park, ki bo privabljal vse več ljudi. Na srečo je prav pri pokopališču tudi zadnja postaja mestnega avtobusa. Marsikdo pa bi v lepem vremenu obisk pokopališča rad združil s prijetnim sprehodom, a žal od Broda naprej ob cesti ni pločnika, hoja po ozki in razdrapani cesti pa v današnjih časih in razmerah lahko hitro postane zadnja pot na pokopališče. Nikakor ne gre pozabiti, da je izgradnja pločnika ena od občinskih postavk celotne investicije. Pritiskajmo, dokler smo še živi!

POKOPALIŠČE III - Pred komunalnim urejanjem ulic v starem mestnem jedru novomeški Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine opravlja arheološko sondiranje na Franciškanem trgu. Na cesti pred cerkvijo, na ozemlju, ki je bilo nekdanj znotraj franciškanke ograje, so najprej odkrili nekaj skeletov, ki pričajo, da je bilo tudi tu nekdanj samostansko pokopališče. Pod njimi pa so našli na srednjeveško keramiko. Če bo le moč, bodo v tem delu mesta opravili še nekaj arheoloških sond, saj strokovnjaki mislijo, da se je v tem mirnem mestnem predelu ohranilo marsikaj pomembnega za zgodovino dolenske metropole.

Ena gospa je rekla, da bi vsak tolar, zapravljen za referendum o umetni oploditvi, znala tako oploditi, da bi ven prišla najmanj dva.

Izpučil ji je cekar

NOVO MESTO - V. B. iz Novega mesta je na Glavnem trgu 12. junija ob 13.25 brala smrtnice, obešene na stavbi Nove ljubljanske banke. Mimo je prišel neznanec in ji iz rok izpučil cekar, v katerem je imela V. B. denarnico z dokumenti, denar ter brezrokavnik. Nato je pobegnil. Lastnica je oškodovana za 25 tisoč tolarjev.

Srečanje na Vinjem Vrhu

VINJI VRH - Turistično društvo Šmarješke Toplice vabi v ponedeljek, 25. junija, ob 11. uri na Vinji Vrh na proslavo in veselo razganje ob dnevu državnosti. Ob 10. uri bo v tamkajšnji cerkvi tudi sveta maša. Tokratno srečanje bo že 5. po vrsti.

NOVOMEŠKI POLETNI VEČERI

Koncert komornega dua

NOVO MESTO - V sredo, 27. junija, bosta v kapiteljski cerkvi na večeru Novomeškega glasbenega festivala, kije vključen v niz prireditev Novomeških poletnih večerov, nastopila flavtist Matej Zupan in čembalist Luca Ferrini.

GROŽNJE ČRNOGRADITELJA - Pri največji črni gradnji v novomeški občini, objektu nekdanjega Mišičevega mлина v Zalogu, so delavci prejšnji četrtek zjutraj na zahtevo Ministrstva za okolje in prostor oz. novomeške območne enote ustreznega inšpektorata začeli odstranjevati betonsko škarp. Ko so črnograditelja, 42-letnega J. O. (Joško Ostanek iz trebanjskega konca), obvestili, da je njegova prošnja za odlog izvršbe zavrnjena, je ta z balkona zahteval, naj vsi odidejo, sicer bo vrigel bombo, in prisotnim grozil s pištolo. Nastopili so policisti in črnograditelj je po daljšem prepričevanju v prisotnosti svojega odvetnika popustil. Izkazalo se je, da je pištola plastična, pri hišni preiskavi pa so policisti zasegli več nabojev in okoli 100 gramov vojaškega razstreliva TNT. Ostanaka bodo ovadili. Na fotografiji: črna gradnja na dan incidenta.

Evropa na šolski način

Dan odprtih vrat OŠ Vavta vas

VAVTA VAS - Učenci in učitelji Osnovne šole Vavta vas so nedavno pripravili pester dan odprtih vrat. Za začetek so se predstavili mladi literati, plesna skupina in mešani pevski zbor, katerih skupno sporočilo je bilo ohraniti naravo, planet našim zanamcem. Dneva odprtih vrat se je udeležilo veliko staršev, ki so dobri občutili utrip šole in bogat pečat ustvarjalne energije otrok. Hodnike in jedilnico šole so krasile številne otroške slike in literarna dela.

Za povrh vsega je sledilo še pravo popotovanje po Evropi, oz. kot so ga otroci poimenovali, "Potepanje po Evropi". Starše in obiskovalce je pot peljala iz razreda v razred, tako da so se sprehodili od najmanjše države San Marino prek Italije, Francije, Grčije, Madžarske, Avstrije, Nizozemske do Velike Britanije. Vsak razred je bil država zase, ki je bila predstavljena s svojimi arhitekturnimi in naravnimi posebnostmi, časopisi, prospekti, izdelki, spominki, značilno glasbo in hrano. Skratka, nepozaben dan odprtih vrat, ki je odprl pot širokemu otroškemu razmišljanju, bogatemu izražanju v sliki in besedi. S. M.

V Brusnicah zmagala angleščina

Starši so se odločili, da bo poslej na brusniški šoli angleščina prvi tuji jezik

BRUSNICE - V osnovni šoli Brusnice bo po novem prvi tuji jezik angleščina in ne več nemščina, kot je bilo to ves čas do sedaj. Starši brusniških šolarjev so si že nekaj let prizadevali, da bi se njihovi otroci kot obveznega tujega jezika učili angleščine, češ da je angleščina svetovni jezik in je za mlade ljudi pomembnejše znanje tega jezika kot pa nemščine. To, da je večina za angleščino, je jasno pokazala anketa, ki so jo izvedli te dni. Starši otrok iz male šole, iz 1., 2. in 3. razreda, se pravi tistih, ki se bodo v 5. razredu začeli učiti tujega jezika, so se z veliko večino odločili za angleščino. Od 93 anketiranih lističev, ki so jih otroci iz teh razredov prinesli domov, so jih starši vrnili 87, od teh jih je 69 obkrožilo angleščino, 17 nemščino, en listič pa je bil neveljaven. Na sestanku dan pred anketo je ravnatelj Jože Jazbec jasno povedal, da bo obveljala večinska volja.

Res je, da so se brusniški šolarji že do sedaj ob nemščini lahko učili tudi angleščino, in to kot neobvezni, tako imenovni drugi tuji jezik; še več: učiti so se je lahko začeli že v 1. razredu, res pa samo po eno uro na teden, od 5. razreda naprej pa so se tako lahko učili dveh tujih jezikov: nemščino obvezno in po 3

ure na teden, angleščino pa še naprej neobvezno po eno uro na teden. Res je tudi, da brusniški učenci pri nemščini dosegajo lepe uspehe celo na državnih tekmovanjih in da so praviloma v srednjih šolah pri tem jeziku med najboljšimi dijaki. Veliko pa se jih je učilo tudi drugega tujega jezika vsa leta tudi angleščine in so po končani osemletki imeli osnovno znanje tudi iz tega jezika.

"Toliko, kot smo mi naredili za angleščino kot drugi tuji jezik, niso naredili na nobeni drugi osnovni šoli daleč naokoli," trdi ravnatelj Jazbec. "Zato se nam ni zdelo primerno rušiti tako uspešnega jezikovnega pouka. Poleg tega je zelo težko na vaško šolo dobiti profesorja angleščine, ker jih primanjkuje in se jim vespovsod ponujajo boljše službe, pri nas pa ne bi imeli niti polne zaposlitve. A starši so se tako odločili in to bo moč mora izpeljati. Vesel sem, da so se odločili s tako prepričljivo večino." Tako bo po novem na brusniški šoli nemščina drugi, neobvezni tuji jezik. Zanj pa gotovo med učenci (oziroma njihovimi starši) ne bo takega zanimanja, kot je bilo do sedaj za angleščino.

A. B.

more in ne sme reševati omenjene problematike, saj gre za državno cesto.

Razprava se je kar nekajkrat (prevečkrat) oddaljila od Šmarješke ceste na severno obvoznico in njene pomanjkljivosti, ostale novomeške obvoznice in izgradnjo avtoceste mimo Novega mesta. Po besedah predstavnikov Družbe za državne ceste bo promet po severni obvoznici stekel oktobra, gradnja avtoceste pa naj bi se začela v letu 2003 in bo trajala 2 leti. Sicer pa je družba za ceste potrdila idejni projekt za rekonstrukcijo Šmarješke ceste od odcepa v naselje Pod Trško goro pri Termotehniku do priključka nanjo s hitre ceste, za katerega bi se po besedah Derganca lokacijsko dovoljenje lahko pridobilo že do konca letošnjega leta, tako da bi z njegovo izgradnjo začeli prihodnje leto. Novomeška občina pa je naročila še idejna projekta za del od čistilnih naprav pri novomeški Krki do odcepa v naselje Pod Trško goro ter od priključka s hitre ceste do odcepa za Trško goro. Oba sta trenutno v reviziji.

M. ŽNIDARŠIČ

Skupna občina Otočec-Šmarješke Toplice?

Vanjo bi se združile KS Bela Cerkev, Otočec in Šmarjeta - V skupni občini vidijo možnost hitrejšega razvoja in gospodarjenja z njihovim prostorom - Septembra in oktobra zbori krajanov

ŠMARJETA - Ko se je pojavila ponovna možnost za vložitev vloge za ustanovitev novih občin, je spomladi v novomeških krajevnih skupnostih Bela Cerkev, Otočec in Šmarjeta po štirih letih ponovno oživila ideja o ustanovitvi lastne občine. Po besedah predsednikov KS Bela Cerkev, Otočca in Šmarjete, Jožeta Košaka, Andreja Blažiča in Petra Selaka, imajo poleg zaokrožene prostorske celote še veliko skupnih točk, ki bi lahko pomenile prednost povezovanju.

Tako imajo skupaj okoli 4860 prebivalcev, površina nekaj manj kot 60 kv. kilometrov pa se razprostira ob cesti R386, ki zelo dobro povezuje vse tri krajevne skupnosti. "Šola in vrtec sta za KS Bela Cerkev in Šmarjeta že sedaj skupni, na Otočcu pa imajo osnovno šolo ter vrtec na Lešnici in Petrov vrtec na Otočcu. Zdravstvene ambulante Bela Cerkev in Otočec nimata, splošna zdravstvena in zobozdravstvena ambulanta pa delujeta v družbenem domu v Šmarjeti. Tudi komunalna opremljenost je primerljiva," so razložili predsed-

tem bi namreč dosegli pravično delitev investicijskega denarja po skupnostih glede na število prebivalcev.

Nova občina, ki bi imela z Otočcem in Šmarješkimi Toplicami velik turistični potencial, naj bi prav zaradi prepoznavnosti teh nosila ime Otočec-Šmarješke Toplice. Sedež občine bi bil v Šmarjeti, občinski svet bi imel seje na Otočcu, uradne ure pa bi bile po en dan v tednu v vsaki od treh krajevnih skupnosti. Njihovo pobudo za ustanovitev skupne občine bodo na junjski seji obravnavali tudi novomeški svetniki, krajane vseh treh krajevnih skupnosti pa bodo z vsemi prednostmi, načinom organiziranja, delovanja in financiranja lastne občine seznanili na zborih krajanov v septembru in oktobru. M. Ž.

PRIZNANJA NAJBOLJŠIM ŠPORTNIKOM - Novomeški župan Anton Starc in novomeška sekretarka za vzgojo izobraževanje in šport Nevenka Kulovec sta v prostorih Športne dvorane Marof v torek podelila priznanja najuspešnejšim šolam ter mladim tekmovalkam in tekmovalcem v šolskih športnih tekmovanjih v šolskem letu 2000/2001 iz novomeške občine, ki jih pripravi novomeška Agencije za šport. Tako kot lani so tudi letos prva tri mesta pripadla OŠ Grm, OŠ Center in OŠ Šmihel. Vse šole so poleg pokalov za svoj uspeh prejele tudi denarne nagrade, tako da so mednje na podlagi točkovanj skupno razdelili 950 tisoč tolarjev, zagotovljenih v občinskem proračunu. (Foto: M. Žnidaršič)

DNEVI TERMOTEHNIKE - Novomeška firma Termotehnika je prejšnji teden že tretje leto zapored pripravila Dneve Termotehnike, združene s hišnim sejmom, na katerem je sodelovalo okoli 50 njihovih dobaviteljev iz Slovenije in tujine; razstavili so najnovejše proizvode s področja ogrevalne tehnike, vodovodne in plinske napeljave, kopalniške opreme, hlajenja pa tudi pohištvo za dom in pisarne ter obiskovalcem tudi svetovali. (Foto: A. B.)

V KRALJESTVU SADJA - Učenci novomeške Osnovne šole Dragotina Ketteja so minuli petek na zaključni prireditvi, na kateri so se poslovili tudi od učencev osmega razreda, staršem in javnosti predstavili letošnji šolski projekt "V kraljestvu sadja". Tako so se seznanili s pomenom sadja in vsakodnevni prehrani, sajenu in obrezovanju sadnega drevja ter razširili svoje znanje o domačem, južnem in manj znanem sadju. Med gospodinjstvom poukom so sadje tudi sočeli, kuhali marmelado in džem, v okviru likovnega in tehničnega pouka so izdelali podstavek za sadno malico, košarico za sadje, novoletne čestitke. Pripravili so tudi tematske razstave, izdelali didaktične igrice in zemljevid, ki prikazuje razširjenost posameznih sadnih vrst po pokrajinah Slovenije, ter izdali šolski časopis Preproste besede - V kraljestvu sadja. (Tekst: novinarski krožek OŠ Dragotina Ketteja; Foto: M. Žnidaršič)

KAKOVOST BIVANJA - Na osnovni šoli Frana Metelka v Škocjanu so minuli petek pod geslom "Kakovost bivanja" združili dan šole in dan odprtih vrat. Najprej so se poslovlili od osmih razredov, nato pa so se učenci in učitelji lotili dela. Na razredni stopnji so poslikali cvetlične lončke, vitraž na oknu in mavrična vrata ter urejali učilnice, višji razredi pa so med drugim poslikali vhod v garderobo, uredili prostor radia Blue in učilnice ter okolico šole s šolskim igriščem (na sliki pri urejanju doskocišča za skok v daljino). V vrtcu in mali šoli so uredili sobo za starše, na podružnični šoli Bučka so v 1. in 2. razredu predstavili programa Korak za korakom ter Branje in pisanje za kritično mišljenje, 4. razredi pa so urejevali igrišče. Tokratni dan je bil le prvi korak k dvigu kakovosti ne le bivanja, temveč tudi izobraževanja, odnosov in sodelovanja s celotnim okoljem, s katerim bodo nadaljevali tudi v bodoče. V okviru teme je bilo v šoli predavanje o drogah, na ogled pa so postavili tudi dve razstavi. (Foto: M. Znidaršič)

GOSTILI BRITANSKEGA VELEPOSŁANIKA - Na Stopno so prišli mnogi, ki jih povezuje projekt Po poteh dediščine Dolenjske in Bele krajine. Na sliki (od leve proti desni): dr. Marko Koščak, ki je včasih sodeloval pri koordinaciji projekta Po poteh dediščine Dolenjske in Bele krajine, ekscelencja veleposlanik Velike Britanije Hugh Mortimer, škocjanski župan Janez Povšič, trebanjski Ciril Pungartnik in semiški Janko Bukovec. (Foto: M. R.)

Kulturni biser nad Škocjanom

Marijina cerkev na Stopnem

STOPNO - Pred Marijino cerkvo na Stopnem, ki spada med 28 naravnih in kulturnih znamenitosti poti Po poteh dediščine Dolenjske in Bele krajine, so predstavniki koordinacijskega odbora tega projekta in britanski veleposlanik v Sloveniji Hugh Mortimer v torek, 12. junija, slavnostno predstavili informativno tablo in zloženko o tej cerkvi.

Pred tem so na 15. delovni seji koordinacijskega odbora združena projekta Po poteh dediščine Dolenjske in Bele krajine predstavili Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine, Hostinga, občin, katerih kulturne in naravne znamenitosti so vključene v projekt, Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije ter Turistične zveze

Dolenjske in Bele krajine sprejeli letno in finančno poročilo ter finančni načrt. Med drugim so povedali, da je Marijina cerkev uvrščena v enodnevni izlet "Po mir dolenjskih cerkva in samostanov".

Sledilo je srečanje na Stopnem. V kulturnem programu so nastopili otroci iz škocjanske podružnične šole iz Bučke in škocjanski osmošolec, harmonikaš Janez Jakše, nato pa so zbrane nagovorili župan Janez Povšič, slavnostni govornik veleposlanik Velike Britanije Hugh Mortimer in predsednik koordinacijskega odbora Po poteh dediščine Dolenjske in Bele krajine Janko Goleš. Avtor zloženke o cerkvi Robert Peskar je na koncu zbrane popeljal še na ogled stavbe.

M. R.

Turkov Lestur naredi še in še ur

Konec julija bo v Los Angelesu v ZDA svetovni sejem daril, ki ga obišče 35.000 poslovnih - Med razstavljenimi izdelki tudi lesene ure samostojne podjetnice Marjete Turk

SELA PRI HINJAH - V Los Angelesu se bo letos po zaslugi posebnega projekta Pospesovalnega centra za malo gospodarstvo predstavilo tudi 74 manjših slovenskih proizvajalcev. Med njimi bo tudi Marjeta Turk, doma iz Leskovca pri Brusnicah, sicer pa samostojna podjetnica iz okolice Hinj pri Žužemberku. Njeno podjetje Lestur izdeluje različne oblike lesenih stenskih ur, ki jih ljudje kupujejo za darila.

"Če znaš poslušati trg, ti sam veliko pove. Veliko se pogovarjam s trgovci in tako vem, kaj kupci želijo," pravi Turkova, ki se zaveda, da z urami ne more konkurirati Nemčiji, kaj šele Tajvanu, zato standardne oblike ne pridejo v poštev. Tako v Lesturu oblikujejo ure za lovce, ribiče, gasilce, vinogradnike, planince.

Zdaj vsako leto ponudijo trgu vsaj 4 nove oblike ur, še vedno pa izrežejo tudi lipov list, s katerim se je podjetje sploh začelo. Še pred osamosvojitvijo, ko je bil lipov list pomemben simbol za Slovence, je namreč Dušan Turk, Marjetin sedanjí mož, tedaj pa študent strojništva, kar v domači kuhinji ročno

izdelal lipov list in iz njega lično uro. Vsem je bila všeč. Malo pozneje sta z Marjeto 10 podobnih ip tudi ročno izdelanih odnesla na srečanje upokojencev na Gorjancih in vse v dveh urah prodala. Podjetniška ideja je bila tu. Dušan je zaprosil za avtorsko pravico in izdeloval ure za različne priložnosti, za šole in veliko tudi za Zavarovalnico Tilia, od leta 1995 pa ima Marjeta obrt.

Družina bi se rada preselila v nov dom, zaposlila vsaj enega delavca, kot so ga že imeli na prejšnji lokaciji, in prišla do kakšnega novega stroja, da bo manj ročnega dela. Lestur prodaja po vsej Sloveniji in ima pogodbe z Merkurjem,

Mercatorjem, Centromerkurjem. Turkova zdaj že ve, da bodo morali priti tudi na tuje trge, najpozneje v dveh letih, saj je doma kupcev premalo. Tako se je nedavno zgodilo, da je neki slavljenec dobil za darilo od različnih povablencev kar 7 Lesturjevih ur!

Poskus z razstavo v Los Angelesu je prvi, čeprav zelo negotov korak v tujino. Vedo, da bo težko, kajti v proizvodnji, kjer je veliko dela, ni velikih zaslužkov, pa tudi razmere niso ravno ugodne za razvoj podjetništva. "Prihajajo mladi ljudje z novimi idejami, pa ne morejo začeti," pravi Turkova. V njuni delavnici bo morda kdaj še kak delavec, verjetno pa nikoli več kot trije. "Zahteve - poglejte samo o varstvu pri delu - so take, da je bolje, če delaš manj in sam, kar pa za državo ni dobro," menita.

B. DUŠIČ GORNIK

32 delavcev se je vrnilo na delo

Proizvodnja v Hipot-Hybu ponovno zagnali - Vzroki za množično obolenje še vedno neznanka - Na dogodke se je odzval sindikat Solidarnost - 32 delavcev delo odklonilo, nato pa ga ponovno sprejelo

ŠENTJERNEJ - V šentjernejskem podjetju Hipot-Hyb so proizvodnjo, ki so jo v petek, 8. junija, začasno ustavili zaradi množičnega obolenja zaposlenih - pomoč je v novomeški bolnišnici ali na šentjernejski zdravstveni postaji od začetka marca iskalo okoli 30 delavk - in odredili kolektivni dopust, minuli četrtek ponovno zagnali, vendar le tisti del, v katerem ne uporabljajo nevarnih kemičnih snovi. V ponedeljek, ko sta vodstvo podjetja in sindikat Skei Hipot-Hyb sklicalo novinarsko konferenco, pa so začeli z delom v celotnem podjetju.

V tem času so očistili prezračevalne naprave. Po besedah direktorice Zlate Piletič vzroka obolenja vseh opravljenih meritvah uradnih ustanov v dobrih dveh mesecih še vedno niso našli, edina novost od našega poročanja minuli četrtek pa je rezultat prvega biološkega vzorčenja, opravljenega pred ustavitvijo proizvodnje. Kot je povedala dr. Gabrijela Pleško-Gorenc z domače zdravstvene postaje, ki je tudi članica posebne skupine za ugotovitev in odpravo nevarnih okoliščin v podjetju, omenjena preiskava, s katero spremljajo metabolite organskih topil v urinu, ni potrdila domneve, da gre za morebitno zastrupitev z organskimi topili. Vzročje se nadaljevali v ponedeljek in ga bodo ponavljali še kakšna dva tedna vsak drugi dan ob koncu izmene. Od ponovnega zagona proizvodnje do torka novih primerov slabosti po besedah Piletičeve ni bilo.

Na dogajanja v Hipot-Hybu se je odzval tudi sindikat Zveze delavcev Solidarnost. Na novinarski konferenci, ki je sledila konferenci vodstva podjetja in sindikata Skei, je predsednik Solidarnosti Albert Pavlič povedal, da so ga za pomoč zaprosile prizadete delavke. V ponedeljek je delo zaradi neposredne nevarnosti za življenje in zdravje do odprave nevarnosti odklonilo 32 delavcev, sedaj včlanjenih v Solidarnost - 13 v dopoldanski izmeni in 19 delavk v popoldanski izmeni, delodajalcu pa predlagali preazporeditev na druga delovna me-

sta, dokler se vzroki za nevarnost ne odpravijo. Za to so se odločili potem, ko so v četrtek po zagonu proizvodnje v novomeško bolnišnico odpeljali delavca Vinka Stoparja. Na sporočilu ob tem dogodku je dr. Pleško - Gorenc zapisala, da so njegove zdravstvene težave povsem drugačne narave in niso v zvezi z motnjami zdravja, ki so se pojavljale v tovarni dosedaj. Zdravnik Branko Brodarič, ki je Stoparja pregledal v Urgentni internistični ambulanti, pa je v svoje poročilo pod točko mnenje med drugim zapisal: "Menim, da gre pri gospodu za kolaps po najverjetneje inhalaciji plina, sodeč po izzvenjanju simptomov od prihodu v bolnišnico, zaradi česar odsvetu-

jem nadaljnje zadrževanje v prostorih podjetja...". V torek so se sestanku z vodstvom podjetja, ki je zagotovilo, da so pogoji dela v obsegu možnih rešitev v proizvodnji bistveno izboljšali, delavke na delo ponovno vrnilo, sindikat Solidarnost in vodstvo podjetja pa sta podpisala tudi izjavo, v kateri se med drugim Hipot Hyb zavezuje, da bo skrbel in preventivno odpravil vse vzroke za nastanek nevarnosti zdravja in življenja delavcev, poslužujoč se vseh novih tehnoloških in tehničnih dosežkov stroke in ustanov vključno z izdelavo analiz in testov v tujini.

Po Pavličevih besedah ne želijo ogroziti 140 delovnih mest, skrbi jih zdravje delavcev. Zato so vlogo za državno inšpekcijsko nadzorstvo so v Solidarnosti poslali ministrstvom za zdravstvo ter delo, družino in socialne zadeve, svetu za zdravje pri vladi RS in odboru za zdravstvo, delo in družino pri državnem zboru.

M. ZNIDARŠIČ

Praznik začeli s košnjo

V Mirni Peči se ta teden vse vrtilo okrog občinskega praznika - Drevi bo osrednja slovesnost

MIRNA PEČ - Teden prireditev ob 2. občinskem prazniku so Mirnopečani začeli dobesedno zgodaj. Minulo soboto je že ob 4. uri zjutraj kakih dvajset koscev zarezalo v rosno zrelo travo pri Pagonovih na Poljanah.

"Prejšnja leta smo že pripravljali žetev, zdaj pa smo se odločili za košnjo in spravilo sena, da bi dobili ljudi skupaj, promovirali občinski praznik in obudili stare običaje," je dejal predsednik Turističnega društva Jože Barbo, potem ko so kosci že pozajtrkovali in čakali, da se zemlja ogreje, da bi pokošeno travo lahko raztrosili, jo sušili in naslednji dan pospravili.

Prireditve se v občini vrstijo vsak dan: od športnih, kulturnih in zabavnih do kulinarčne in lovške razstave, o njih pa obveščajo občane po vaseh konjski sili. Včeraj je kulturno društvo pripravilo nastop mirnopeških harmonikarjev in ljudskih pevcev, danes ob 19. uri pa bo osrednja prireditev ob občinskem prazniku, na kateri bodo podelili tudi letošnje občinske nagrade in priznanja.

Športno in zabavno bo tudi jutrišnje popoldne in nato še ves konec tedna. Občinski praznik bodo zaključili zadnjega junija z Mirnopeškim tekom.

B. D. G.

PRAZNIK SO ZAČELI DELOVNO - Turističnemu društvu se je v organizaciji košnje in spravila sena na način, kot so to počeli nekaj, pridružilo še več drugih društev. Upokojenci so priskrbeli kosce, ki še znajo delati s koso, in konjereji prevoz. Po opravljenem delu se je prilegel zajtrk na travi s kuhanimi štruklji in kislim zeljem, ki so ga pripravile podeželske žene, medtem ko so vinogradniki za korajžo točili - ve se, kaj! (Foto: B. D. G.)

LESTUR DELA V SUHI KRAJINI - Marjeta Turk se je obrti lotila leta 1995 in odtlej skrbi za montažo lesenih stenskih ur in za vse prodajne posle v Lesturu. Zamisli še vedno nastajajo v družini: Marjeta vidi, kaj trg želi, njen mož Dušan, sicer inž. strojništva in konstruktor, pa uro oblikuje. Dobri dve leti je Lestur delal v najetih prostorih v Karteljevem, nato pa se je preselil v delavnico v Suhu krajini, kjer je družina pod streho spravila tudi hišo. Dušan je namreč iz teh krajev doma, tu je vsem štirim članom družine všeč in, ne nazadnje, ima Dušan za dolžnost, da pomaga ohraniti življenje v Suhu krajini. (Foto: B. D. G.)

Šentjernejske črepinje

SINDIKATI - V boj za pravice delavcev v Hipot-Hybu se je pred dobrim tednom vključil tudi sindikat Zveze delavcev Solidarnost. Njegov predsednik, domačin Albert Pavlič, sicer ni zanikal, da sindikat Skei v Hipot-Hybu ni ničesar naredil, a pravi, da odločno premalo. Razloge za to je po njegovem možno iskati tudi v tem, ker so vodilni v sindikatu Skei tudi na pomembnih položajih v podjetju. In ko so vsi že pričakovali, da se bo vnel boj med sindikatoma in vodstvom podjetja, so v torek po dolgotrajnem sestankovanju, le našli skupno pot. Delavke, ki so pred tem odklonile delo zaradi ogroženosti za zdravje, so se vrnilo na delo, direktorica podjetja pa jim je zagotovila, da jih zaradi odklonjenega dela ne bo kaznovala. Konec dober, vse dobro!

EVROBUS - Med popotovanjem po Sloveniji in Dolenjski se je Evrobus, knjižnica in informacijsko središče o Evropski uniji, ustavil tudi v Šentjerneju. Kot so povedali evrobusovci, je bilo zanimanje veliko, največ vprašanj je bilo glede kmetijstva (popolnoma razumljivo glede na usmeritev tega območja). Bolj pa so bili na Evrobusu razočarani nad odzivom občanov Dolenjskih Toplic, saj jih je v celem popoldnevu obiskal en sam osamljen Toplican. Pa naj še kdo kdaj reče, da Šentjernežani ne zrejo v Evropo!

Suhokranjski drobiž

PREMOČENI - Malo premočena, a kljub temu dobre volje, se je vrnila s Kamniškega sedla planinska skupina s Dvora. Kljub brezplačnemu prevozu, ki ga je omogočila občina Žužemberk, avtobus ni bil poln. Zagato so rešili planinci iz Straže.

PRAZNIČNO - Člani Konjerejskega društva Suha krajina, ki so pred kratkim kupili zemljišče na Plešivici in na njem postavili kočjo, zdaj pripravljajo posebno slavoje. Konjeniki se bodo zbrali v nedeljo, 24. junija, ob 14.30 v Ajdovcu, od koder bodo v povorki odjahali preko Boršta in Velikega Lipovca na Plešivico, kjer bo zabava s plesom ob zvokih Kosobrinov.

VADIJO - Te dni pridno vadijo pevke Turističnega društva Suha krajina in se pripravljajo na snemanje radijske oddaje Prizma optimizma, ki bo prihodnji teden v Žužemberku.

Izvolili svet KS

HINJE - V občini Žužemberk so ob nedeljskem referendumu potekale tudi volitve v svet KS Hinje. Volilni upravičenci z območja nekdanje krajevne skupnosti so volili 11-članski svet, pri čemer so izbirali med 21 kandidati v petih volilnih enotah. Volitve se je udeležilo 371 ali 64 odst. vseh volivcev. Za člane sveta so bili izvoljeni: Dušan Mirtič in Ciril Papež iz Hinj, Marjan Fabjan s Pleša, Ladislav Robida z Lopate, Jože Turk s Prevol, Jože Hribar z Ratja, Stanko Vidmar in Darko Mahne z Zvirč, Jože Nose s Sel pri Hinjah, Janez Boben z Visejca in Stanko Grm z Vrha pri Hinjah.

Grajske prireditve

ŽUŽEMBERK - Turistično društvo Suha krajina začena za teden s poletnimi grajskimi prireditvami. Za uvod bo pripravila to soboto ob 21. uri koncert skupine Društvo mrtvih pesnikov, za začetek julija napoveduje komedijo Ko gre telefonista na WC in mesec pozneje še eno zabavno gledališko prireditev. 14. in 15. julija bodo Trski dnevi v Žužemberku. V avgustu bo srečanje narodno-zabavnih ansamblov, v začetku septembra pa koncert pevskih zborov in za zaključek še večer petja, plesa in poezije.

Zgradili peskovnik

AJDOVEC - Na tukajšnjem šolskem igrišču stoji pokrit peskovnik, nov prostor za ustvarjalno igro in sprostitve učencev. Vzgojiteljica in učiteljica podružnične šole Ajdovec se zahvaljujejo vsem, ki so pomagali pri gradnji: od ideje, načrta do zbiranja materiala in pomoči pri delu. Pri pospravljanju in urejanju igrišča so pomagali tudi učenci, krajanji pa so na lastno pobudo prispevali še nove košarkarske table.

PRIZEMLJENI - Gostje, ki so si pretekli teden na športnem letališču v Prilozju ogledali vajo nastanitvenih enot, ki so "reševale" ponesrečence v potresu, niso mogli preslišati vztrajnega ponavljanja napovedovalca, da so se zbrali v Prizemlju. Odgovora na vprašanje, od kod možakarju, ki ni Belokranjec, ideja za novo ime kraja, sta lahko le dva: ali je v "Prizemlju" združil imeni Prilozja in bližnjega Podzemlja ali pa so ga navdihnili športna letala, s katerimi so belokranjski piloti prevržali goste in so vedno uspešno prizemljili.

NARODNJAKI - Na prej omenjeni vaji sta se po naključju znašli metliški kmetijski svetovalki, ki po bučni glasbi, ki je odmevala po letališču in bližnjih poljih, nikakor nista mogli dojeti, kdo si je sredi tedna privoščil takšno veselico. Bili sta prepričani, da gre za srečanje narodno-zabavnih ansamblov, saj sta na poti na letališče srečali reševalce v vijoličastih uniformah, ki so ju zelo spominjali na glasbenike v ansamblu narodnjakov. Ko sta zvedeli, da gre v resnici za vajo, v kateri naj bi pomagali več kot 40 tisoč ljudem, ki jih je v Ljubljani zasul rušilni potres, jima ni bilo nič več jasno.

Črnomaljski drobir

ABSTINENCA - Črnomaljski gasilci so ob 120. obletnici ustanovitve svojega društva v torek pretekli teden pripravili v Špeličevi hiši razstavo likovnih del in spisov, ki so jih osnovnošolci ustvarjali pod naslovom "Mi gremo za vas v ogenj". A od okrog desetih mentorjev in nekaj desetih učencev je prišla na prireditev ter podelitev priznanj in nagrad le Alenka Vrlinč, likovna pedagoginja na osnovni šoli Milke Šobar-Nataše. Gasilci, ki jih - roko na srce - tudi ni bilo ravno v izobilju, so se spraševali, ali je le ona dobila vabilo. Po obsežni raziskovalni akciji so organizatorji ugotovili, da so bila vabila odposlana, a to očitno ni zadostovalo. Pri naslednji okrogli obletnici si bodo morali gasilci izmisliti drugačne prijeme.

IZGOVOR? - Črnomaljski so ob 120-letnici svojega Gasilskega društva sicer priznali, da so ga ustanovili 12 let pozneje kot Metličani, da pa so o njem razmišljali že veliko prej, le da so bili nekoliko nerodni pri ustanavljanju. Seveda, vsak izgovor je dober! Najbrž pa bodo imeli kar precej dela, če bodo hoteli dokazati, da so se povezali v društvo že leta 1874 in ne 1881. Domačinka Marjetka Balkovec Debevec jim je namreč vrgla kar obilno kost za glodanje!

DEŽ - Jurjevanje je, prav nič v skladu s tradicijo, letos minilo brez dežja. Zato pa se je ulilo takoj, ko se je v nedeljo začela slovesnost ob 120-letnici Gasilskega društva Črnomelj. Pa saj ni čudno! Navadno je bila prav takrat v jurjevanjski dragi osrednja nedeljska prireditev ob črnomaljskem Jurjevanju.

VEDRENJE - Množica gasilcev, po katerih je na prej omenjeni slovesnosti že močno deževalo, je komaj čakala na dovoljenje, da se lahko umakne pod varno šotorsko streho. So se gasilci vsaj lahko nasadeli, naklepetali in nakadili. Da pa bi kateri od njih ušel, ni bilo nevarnosti, izpod neba je preveč lilo.

Semiške tropine

SANJE - Na račun podatka, da bo v metliško občino v naslednjih letih prišlo 50 tisoč turistov na leto, je metliški župan Slavko Dragovan velikokrat slisal kakšno pikro. Ko pa je pretekli teden semiški župan Janko Bukovec ob otvoritvi Turistično informacijskega centra nasproti občinske hiše omenil, da na Gačah pričakujejo 100 tisoč obiskovalcev na leto, je bilo poslušalstvo tiho. Le nekatere Metličane je prešinila misel: "Uh, Bukovec, ki županuje v dvakrat manjši občini, kot je metliška, je dvakrat bolj zvevnil kot Dragovan."

BOLJŠI ČASI - V semiški Iskri, ki je bila ustanovljena aprila pred pol stoletja, naj bi imeli v nedeljo, na ivanje, slovesnost ob jubileju. Semiški svetniki so se strinjali, da Iskri ob tej priložnosti podelijo plaketo kot najvišje občinsko priznanje. A sindikat je rekel, naj prireditev počaka na boljše čase, ki bodo menda prišli jeseni. Da priznanje ne bi slučajno ostalo nepodeljeno, so svetniki zagotovili, da bo Iskra plaketo dobila ob semiškem občinskem prazniku v oktobru, če slučajno jeseni ne bo boljnih časov.

OKUS PO BELOKRANJSKO - Organizatorji 38. Jurjevanja, ki je bilo pretekli teden v Črnomlju, so bili zadovoljni s prireditvijo ter množico obiskovalcev. Letos so uvedli tudi nekaj novosti. Tako so pripravili plesno in kulinarčno delavnico, a tudi kulinarčno pokašnjo, ki so jo poimenovali "Okus po belokranjsko". Predvsem ženske so z veseljem poskušale pristne domače jedi ter dobile vrsto idej za popestritev domačega jedilnika. (Foto: M. B.-J.)

SVEČANO - Slovesnosti ob visokem jubileju črnomaljskega gasilstva se je v svečanih uniformah udeležilo skoraj 500 gasilcev, kar 38 praporščakov pa je v paradi skozi del Črnomolja nosilo prapore. Gasilci so pokazali tudi del naj-sodobnejše gasilske opreme, ki jo premorejo v vsej Beli krajini. (Foto: M. B.-J.)

Kaj, če bi stavkali gasilci?

Prostovoljno gasilsko društvo Črnomelj je proslavilo 120. obletnico dela - Knjižica, razstava, vaja, slovesnost in priznanja - Slovesnega prevzema novega avtomobila ni bilo

ČRNOMELJ - Pred 120 leti je v Črnomlju zaživel Gasilsko društvo, ki velja danes za najstarejše izmed 27 tovrstnih društev v občini. Ob jubileju so v Črnomlju že v torek pretekli teden predstavili knjižico Marjetke Balkovec Debevec o društvu, v kateri je največ prostora posvečenega delu v zadnjem desetletju. V Špeličevi hiši so pripravili razstavo o delu gasilcev ter likovno in literarno razstavo osnovnošolcev, udeležencev natečaja "Mi gremo za vas v ogenj".

V Domu starejših občanov v Črnomlju so pred tednom dni pripravili gasilsko reševalno vajo, minulo nedeljo pa sta bili slavnostna seja upravnega odbora ter osrednja slovesnost v jurjevanjski dragi. Župan Andrej Fabjan je pohvalil najboljše opremljeno Gasilsko društvo v občini, ki je v samostojni Sloveniji postalo tudi eno izmed sedmih gasilskih društev v

Jazz, klasična in etno glasba

Jutri se prične črnomaljsko kulturno poletje - Sedem prireditev

ČRNOMELJ - V petek, 22. junija, se bodo ob 20.30 s koncertom Učiteljskega pevskega zbora Emil Adamič iz Ljubljane v tukajšnjem kulturnem domu pričele kulturne prireditve pod skupnim naslovom "Poletje v Črnomlju". Črnomaljsko kulturno poletje, ki ga pripravlja tukajšnja območna izpostava Sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti, ostaja tako kot doslej, zvesto jazzu, klasični in etno glasbi.

Poleg omenjene se bo do sredine septembra zvrstilo še šest prireditev. Zadnjega junija bodo poslušalci v črnomaljski župnijski cerkvi prisluhnili Milku Bizjaku ter njegovemu orgelskemu koncertu baročne glasbe. Julija bosta v atriju črnomaljskega gradu, če bo deževalo pa v Pastoralnem centru, etno koncert tria Caminoira ter jazz koncert Zdenke Kovačiček, v cerkvi v Dobilčah pa klasični koncert Adama Selija. Avgusta bo v grajskem atriju v Črnomlju etno koncert tamburaškega tria Dva čardaša, septembra pa v črnomaljski župnijski cerkvi koncert baročne glasbe organista Dimitrija Rejca.

državi za tehnično reševanje v nesrečah na cesti in za druge zahtevnejše naloge zaščite in reševanja regijskega pomena. Leta 1994 so mladi gasilci postali državni prvaki na tekmovanju v Domžalah. Tik pred vstopom v leto 1997 je PGD Črnomelj prejelo javno pohvalo za najbolj vzorno enoto v Sloveniji, istega leta pa tudi plaketo Civilne zaščite na regijski proslavi v Novem mestu. Ob letošnjem občinskem prazniku je PGD Črnomelj prejelo tudi občinsko plaketo.

Predsednik Gasilske zveze Črnomelj Ivan Štrekelj je med drugim dejal, da imajo črnomaljski gasilci eno najstarejših društev v državi tudi zato, ker so zapisani gasilstvu, se ne ozirajo na politično pripadnost, se žrtvujejo za druge ter veliko časa porabijo za izobraževanje. Ne morejo pa razumeti odnosa države do gasilstva, ki predpiše zahteve, ne zagotovi pa denarja. Takšno mačehovstvo je za 100 tisoč gasilcev poniževalno, v njihovem imenu pa je Štrekelj zahteval pravice ter vprašal, kako bi bilo, če bi gasilci stavkali, ko bi gorelo. A je hitro dodal, da jim pošteno slovensko srce tega ne dovolja.

Dr. Tomaž Čas, državni sekretar na ministrstvu za obrambo, je kot slavnostni govornik zatrdil, da se trudijo, da bi za gasilce, ki vse bolj postajajo reševalci, zagotovili več denarja. Sicer pa je predstavil predvsem najpomembnejše mejnike v dolgi zgodovini PGD. Med temi pa ob proslavljanju tokratnega po-

Novi prostori

ČRNOMELJ - Danes, 21. junija, bo ob 14.30 v novem črnomaljskem trgovsko-poslovnem centru na Zadružni 33 otvoritev nove sindikalne pisarne območne organizacije Zveze svobodnih sindikatov Slovenije in Dolenjsko in Belo krajino. Po otvoritvi bo tretje srečanje sindikalne organizacije.

Meh in nakovalo še v delavnici

Obrtnik Milan Žunič iz Gradca zna še vedno podkovati konja - Klasično kovaštvo izumira, a pri Žuničevih naj bi se hranilo - Preživeti mogoče le s sodobno ponudbo

GRADAC - Milan Žunič iz Gradca se je, ko se je izučil za strojnega ključavničarja, v semiški Iskri zaposlil kot vzdrževalec. A oče Mirko, ki je bil kovač, je imel doma popoldansko obrt, ukvarjal pa se je predvsem s klasičnim kovaštvom. In ko se je upokojil, je leta 1989 popoldansko obrt odprl sin Milan.

Leta 1995 pa je Milan Žunič pustil službo v Iskri ter pričel z redno obrtjo, ki jo je poimenoval Splošno kovaštvo in servis kmetijske mehanizacije. A dobro se je zavedal, da bo morala biti ponudba njegovih storitev zelo široka, da bo lahko preživel. Ker je Milan velikokrat pomagal očetu pri kovanju konjev, se pohvali, da jih zna še vedno podkovati. Čeprav v delavnici že primanjkuje prostora, pa

mu niti na misel ne pride, da bi iz nje odpeljal meh in kovaško nakovalo. Z enim zaposlenim delavcem se še vedno ukvarjata s klasičnim, a tudi umetnostnim kovaštvom ter popravljata kmetijske stroje.

Ker pa povpraševanje po teh storitvah ni veliko in ker je moral v korak s časom, se je Milan lotil tudi izdelovanja balkonskih in vrtnih ograj ter vrtnih krilnih in drsnih vrat, tudi takšnih z avtomat-

skim odpiranjem, pa stavbnega pohištva iz aluminija, ki je tako rekoč trajno brez vzdrževanja, prav tako iz aluminijastega ogrodja. Ima pa tudi zastopstvo za montažo dviznih garažnih vrat na daljinsko upravljanje, uvoženih iz Nemčije.

Milan Žunič ob žagi za razrez aluminija

Žunič se zaveda, da je Bela krajina za vso to ponudbo premajhna, zato dela v velikem delu Slovenije in celo v Bosni. Načrtuje pa, da bo ponudbo še razširil in s tem tudi delavnico. "Čeprav kovaštvo izumira, ga nameravam ne le obdržati, temveč še razvijati. Upam pa, da se bo obrt obdržala pri hiši, saj tudi sinova kažejo zanimanje za to delo," pravi Milan Žunič.

M. B.-J.

Semiški lovci gradijo dom

Na Smuku porušili leseni del lovskega doma, v novem prizidku pa bo najmanj 50 ležišč ter sodobna gostinska ponudba - Iščejo pomoč

SEMIČ - Smuk nad Semičem je zlasti v zadnjih letih postal priljubljena izletniška točka ne zgolj za Semičane, temveč tudi za mnoge druge, ki so si zaželeli bodisi pohoda na ta 546 metrov visoki hrib ali lepega razgleda po Beli krajini in sosednji Hrvaški ali zgolj sprostitve. Z njega radi vzletajo tudi zmajarji in jadralni padalci. Ne čudi torej, da je lovski dom na Smuku, v katerem je bilo med obiskovalci že več drugih ljudi kot lovcev, postal pretesen, bil pa je tudi zastarel.

Zato so se člani Lovske družine Smuk, edine tovrstne družine v

semiški občini, odločili za temeljito obnovo svojega doma, ki naj bi bil v prihodnje lovsko-planinski. Porušili so leseni del stavbe ter pretekli mesec začeli graditi prizidek, velik 14 krat 15 metrov. "Morda izgleda, da smo se lotili nekoliko prevelike naložbe. Toda gledali smo v bodočnost, v mislih pa smo imeli tudi razvoj turizma, ki mu v semiški občini dajejo vse večji pomen. Veseli smo, da nas tudi občani tako moralno kot materialno podpirajo, a ker je prve podpore več, sedaj prosimo še za slednjo," je povedal Viljem Pirš, predsednik Lovske družine Smuk Semič, ki šteje 107 članov.

Pirš pohvali številne obiskovalce Smuka, ki so lovcem prostovoljno priskočili na pomoč pri gradnji. Tako je bilo samo maja opravljenih 1.600 prostovoljnih delovnih ur. Ker pa je naložba za lovce predvsem velik finančni zalogaj, ki ga sami ne bodo zmogli, so za pomoč med drugimi zaprosili tudi semiško občino. Ker v letošnjem občinskem

Viljem Pirš

proračunu ta naložba ni bila predvidena, je župan Janko Bukovec obljubil, da bodo lovcem kljub temu pomagali, da bodo zaključili vsaj najnujnejša dela. Nekaj denarja pa se lahko nadejajo še v prihodnjem letu. Lovci namreč načrtujejo, da bo čez slaba dva meseca prizidek pod streho, sicer pa bodo v njem poleg sodobnejše gostinske ponudbe uredili še sobe, apartmaje in skupna ležišča, kjer bo lahko prenočevalo vsaj za en avtobus gostov.

M. B.-J.

Obnovljene orgle

V črnomaljski farni cerkvi spet igrajo prenovljene orgle iz leta 1882

ČRNOMELJ - Minulo nedeljo je škof Lojze Uran v črnomaljski župnijski cerkvi sv. Petra slovesno blagoslovil prenovljene orgle, ki jih je leta 1882 postavil največji orglar na Slovenskem Franc Goršič iz Ljubljane. Zadnji večji poseg v instrument je bil leta 1924, zato ne čudi, da so imeli že več let težave z odpiranjem registrov, z manubriji, z manuali, zlomljena pedala pa so povijali z žico.

Kljub temu, da imajo v Črnomlju velike potrebe pri obnovi župnijske cerkve, se je župnik Peter Slevec odločil za drago popravilo orgel, ki je trajalo več mesecev. Kupili so tudi nov brezžumni motor ter prečistili in prebarvali celotno orgelsko omaro ter pozlatili okraske. Prenovili so tudi pod na koru in stopnice, z odstranitvijo nekaj klopi pa naredili več prostora za pevce.

Prenovljene orgle sta predstavila restavrador Boštjan Černe iz Ljubljane in organistka Polona Zupančič. Černe je predstavil tehnično plat instrumenta, organistka pa posamezne registre, njihovo barvitost, povezavo raznih registrov, njihovo jakost ter jakost celotnih orgel.

M. B.-J.

OB PRENOVLJENIH ORGLAH - Ob blagoslovu prenovljenih orgel v črnomaljski župnijski cerkvi sv. Petra, ki jih Črnomaljski imenujejo kar biser njihove glasbene kulturne dediščine, je pri bogoslužju pel 40-članski združenjski pevski zbor pod vodstvom zborovodkinje Alenke Schweiger-Pavlakovič. Na orglah je pevec spremljala organistka Polona Zupančič. (Foto: M. B.-J.)

Četrto stoletje črnomaljskega obrtništva

ČRNOMELJ - V petek, 22. junija, bo ob 13. uri pred tukajšnjim obrtnim domom svečanost ob 25-letnici Območne obrtne zbornice (OOZ) Črnomelj. Ob tej priložnosti bodo odprli nove prostore OOZ Črnomelj in razstavo izdelovalcev domače in umetnostne obrti, članov zbornice. Slavnostni govorniki bodo predsednica OOZ Črnomelj Pavlina Svetič, predsednik Obrtne zbornice Slovenije Miha Grah ter župana črnomaljske in semiške občine Andrej Fabjan in Janko Bukovec.

O vojni in samostojnosti

SEMIČ - Občinski odbor ZZZB NOV Semič in občina Semič vabita danes, v četrtek, 21. junija, ob 19. uri na srečanje v tukajšnjem penzionu Smuk. Beseda bo tekla o prispevku NOB k današnji samostojnosti, predstavili pa bodo tudi knjigo "Zadnji dnevi vojne na Slovenskem".

Maša in spominska plošča

SMUK NAD SEMIČEM - V nedeljo, 24. junija, vabi semiška občina na Smuk nad Semičem, kjer bo v počastitev 10. obletnice osamosvojitve Slovenije ob 19. uri maša za samostojnost. Uro pozneje bodo v spomin na obletnico osamosvojitve na lovskem domu odkrili spominsko ploščo, slavnostni govornik pa bo dr. Dušan Plut. Sledilo bo kresovanje s kulturnim programom ob lipi sprave na Smuku.

Iz sedmih padli na enega prvoligaša

Zalostna podoba trenutnega stanja športa v Kočevju - Že lani decembra sprejeli program razvoja športa v občini od 2001 do 2005 - V 4 letih do 4 prvoligašev

KOČEVJE - Na redni letni skupščini Športne zveze Kočevje, ki bo danes ob 17. uri, bodo med drugim potrdili tudi že decembra lani sprejeti Program razvoja športa v občini od 2001 do 2005. Da bodo lahko uresničili v programu zastavljene cilje, med katerimi je najpomembnejši, da bi do leta 2005 prišli do vsaj štirih prvoligaških in štirih drugoligaških ekip, ga bodo morali potrditi tudi občinski svetniki.

"Vse se vrta okoli denarja," pravi predsednik Športne zveze Kočevje Dušan Zamida. Denar je razlog za današnje dokaj žalostno stanje kočevskega športa. "Število oseb, ki se aktivno ukvarjajo s športom, se je v zadnjem letu povečalo za 20 odst., tako da jih je bilo v začetku leta 2861, to je 17 odst. aktivnega prebivalstva," pravi Zamida in dodaja, da je kljub tem vzpodbudnim podatkom, za katere gre v naj-

sti in kegljačice izpadli iz lige najboljših, je "krivo" predvsem zaradi številnih stečajev ubožnane gospodarstvo. Svoje prispevata dvoizmenski pouk pa pomanjkanje ustreznih prostorov za treninge in trenerjev, kar je, kot pravi Zamida, spet povezano z denarjem. "Zaradi neustreznega nagrajevanja je aktivnih samo okoli 30 odst. vseh športnih pedagogov v občini," pravi. Zato so si kot pomembno usmeritev za izboljšanje stanja zadali, da bodo dosegli izboljšanje nagrajevanja trenerjev in drugih športnih delavcev.

K izboljšanju stanja bosta prispevali nova športna dvorana in nova šola, urediti pa bodo morali tudi atletsko stezo in dokončati obnovo kegljišča. Poleg tega bodo več pozornosti namenili izboljšanju strokovnosti trenerjev ter si prizadevali za najmanj trikrat tedensko vadbo za mlajše kategorije; več organizirane vadbe za predšolske otroke in več terminov za rekreacijo. Izboljšanje bodo skušali doseči tudi z razmejivajo delu Športne zveze, v katero je vključeno 21 klubov iz 23 športnih panog, na strokovni del na eni in vzdrževanje objektov na drugi strani.

M. LESKOVŠEK-SVETE

OSREDNJI KONCERT - Po samostojnem koncertu pianista Erika Šulerja, po nastopu učiteljev Glasbene šole Kočevje in večeru opere s študenti Operne šole Ljubljana je v počastitev 40-letnice šole kočevska glasbena šola organizirala še osrednji koncert. Na njem je dala priložnost, da se predstavijo občinstvu, svojim učencem, med katerimi so bili tudi trije, ki so na letošnjem državnem tekmovanju dobili priznanje, bronasto priznanje in srebrno priznanje ter na mednarodnem tekmovanju harmonikarjev v Puli bronasto priznanje. Na posnetku: z osrednjega koncerta. (Foto: M. L.-S.)

Ob jubileju dobili pianino

Kočevska glasbena šola letos obhaja 40-letnico delovanja - Darilo Nove LB

KOČEVJE - Glasbena šola Kočevje praznuje letos 40 let obstoja. Po več prireditvah, ki so jih pripravili v počastitev jubileja koncertem prejšnjega in v začetku tega meseca, so v soboto organizirali osrednji koncert, na katerem so jim predstavniki Nove LB, ki jim je že lani kupila nov kontrabas, tokrat kot darilo za njihov jubilej izročili nov pianino.

Glasbena šola Kočevje je v letošnjem šolskem letu, ki se bo, tako kot to velja za druge šole na Kočevskem, zaključilo jutri s podelitvijo spričeval, obiskovalo 260 učencev. "Še pred petimi leti smo imeli samo 120 učencev in le 6 zaposlenih, medtem ko jih imamo danes 23, med katerimi je 15 redno zaposlenih," pravi ravnateljica Mateja Junc. Število učencev in zaposlenih se je začelo postopoma povečevati po preselitvi v nove prostore, ki so se jih sicer veselili, vendar pa niso izpolnili njihovih pričakovanj. "Nekateri prostori niso akustično obdelani, okna so stara in okolica šole ni urejena, veliko težavo pa predstavljata tudi neurejen prometni režim in pomanjkanje parki-

rišč," pravi in dodaja, da pa je njihov največji problem pomanjkanje kadra.

Na šoli, ki sodi med manjše glasbene šole v državi, imajo 11 oddelkov. "Učenci obiskujejo celotni obvezni program in balet," pravi Junc. Že več let se učijo igrati na harmoniko, klavir, kitaro, violino, kontrabas, kljunasto in prečno flavto, klarinet, saksofon in trobento, lani pa so začeli še z učenjem čela in solo petja. Na šoli imajo tudi malo glasbeno šolo in pripravnico, organizirajo pa tudi glasbene urice za prve razrede in otroke iz vrtca.

M. L.-S.

Razstava v počastitev jubileja PD Kočevje

KOČEVJE - V počastitev 50-letnice delovanja organizira Planinsko društvo Kočevje razstavo fotografij z motivi iz narave. Razstavo, na kateri bodo na fotografijah predstavili tudi nekajletno urejanje kočje pri Jelenovem studencu, bodo odprli jutri, ob 19. uri v Likovnem salonu v Kočevju.

REZERVNE CESTE NE BO! - Težave, s katerimi se v času glavne turistične sezone srečujejo domačini zaradi zastojev in kolon pred mejnim prehodom Petrina, naj bi reševali v servisu skupnih služb, ki se ukvarja s problematiko mejnega prehoda. O daljšem odstavem pasu ali celo rezervni cesti za domačine ne razmišljajo, ker so, kot je povedala predstavnica direkcije za ceste (na posnetku s tiskovne konference z ministrom Presečnikom in županom Vebrom) zastoji le občasni. (Foto: M. L.-S.)

O cesti od Škofljice do Petrine

Z ministrom Presečnikom so se pogovarjali župani vseh občin od Škofljice do južne državne meje

KOČEVJE - Župani devetih občin, ki so pred dobrim letom podpisali dogovor o skupnem nastopu za ureditev glavne ceste Škofljica - Petrina in železniške proge Ljubljana - Grosuplje - Kočevje, so se prejšnji tork v Kočevju pogovarjali z ministrom za promet Jakobom Presečnikom. Obravnavali so celotno problematiko cestne infrastrukture na območju od Škofljice do južne državne meje.

Udeleženci pogovora so se strinjali, da predstavlja največji problem na glavni cesti križišče na Škofljici, kjer je še vedno prednostna stara novomeška magistrala, kar povzroča v jutranjem času neznozne razmere, ki jih še dodatno otežuje cestno-železniški prehod. Večina županov je izpostavila problem pločnikov, kot je denimo v kočevski občini pločnik Livold-Dolga vas. Zanj so se dogovorili, da bodo skušali prilagoditi projektno dokumentacijo tako, da bo občina nadaljevala z izgradnjo, v

naslednjih letih pa bo pločnik sofinancirala država.

Veliko pozornosti so namenili tudi železniškemu nadvozu v Kočevju, o železniški progi pa so povedali, da bo naloga "O možnostih razvoja železniškega prometa" Prometnega inštituta Ljubljana, ki je zbral podatke vseh občin od Grosuplje do Kočevja, predmet študije, ki bo služila kot podlaga za celovito rešitev tega območja z infrastrukturno povezavo. Minister je povedal, da bo v dveh mesecih zaključen razpis za izbiro izvajal-

Dušan Zamida

večji meri zasluga razmahu nogometu, stanje precej slabo. "Še pred manj kot 10 leti smo imeli 7 klubov, ki so nastopali v 1. državni ligi, sedaj pa so med prvoligaši samo še rokometaske," pravi.

Da so nogometaši, namiznotenisači, odbojkarice, strelci, šahi-

Martin Krpan še tovari sol

To pa počenja le še na turističnih prireditvah - S konji do morja in zapravljički po občini

VELIKE LAŠČE - "Naše Konjerejsko društvo je bilo ustanovljeno leta 1996, združuje 50 rejcev konj, predsednik pa je Franc Kraljič," je povedal tajnik društva Peter Indihar. "Naše tradicionalne vsakoletne prireditve so blagoslov konj na štefanji dan, majski pohod in Rute in konjerejski dan v Velikih Laščah; treek sekcija organizira vsako prvo nedeljo v mesecu, razen v juliju in avgustu, enodnevno ježo po bližnji okolici, sodelujemo pa tudi na drugih prireditvah. Poleg tega vozimo goste po velikolaškem območju z zapravljički, dajemo v najem jahalne konje, organiziramo prevoze s konji itd."

Konec aprila je društvo organiziralo prvi pohod s konji do morja, ki je trajal tri dni in bil preizkus tako za konje kot za jezdece. Spotoma so si ogledali Ilirsko Bistrico, grad Snežnik, Mašun, freske v Hrastovljah, staro jugoslovansko mejo z Italijo in še kaj, tudi posekane bukve pri snežniškem gradu. Jezdili so mimo vinogradov in stene Osp ter na obali Sv. Katarine stopili s konji v morje in tako dosegli cilj tridnevne poti. Od tam so napisali domov razglednice

z lepimi pozdravi z "murja" in konjskega sedla in se vrnilo domov.

Društvo sodeluje na raznih turističnih prireditvah, kjer se predstavi tudi s svojim Martinom Krpanom, organizira tekmovanje v metanju konjskih podkev itd. Skratka: brez konjerejev bi bila turistična ponudba občine Velike Lašče veliko skromnejša.

J. PRIMC

Martin Krpan na zapravljičku in s konjem oziroma kobilico, s katero je od morja tovoril sol oziroma bruse in kresilno gobo, ter praporom konjerejskega društva in drugo konjsko opravo. (Foto: J. Primc)

ODLIČNJI PRI ŽUPANU - Kočevski župan Janko Veber je v ponedeljek sprejel učence vseh treh kočevskih osnovnih šol, ki so zaključili šolanje z odličnim uspehom v vseh osmih letih. Od okoli 1530 učencev, kolikor jih je v letošnjem šolskem letu obiskovalo vse tri šole in ki bodo, razen učencev osmih razredov, ki so pouk končali že 15. junija, jutri prejeli spričevala, je šolanje zaključilo z odličnim uspehom v vseh letih šolanja 29 učencev, in sicer: 16 učencev OŠ Ob Rinzi, 10 iz OŠ Zbora Odposlancev in trije iz OŠ Stara Cerkev. (M. L.-S.)

Cesta bo do jeseni prevozna

Kdaj bo asfalt?

STARI TRG, LOŠKI POTOK - Direktna cesta povezava med občinama Loški Potok in Loška dolina je samo gozdna cesta, zgrajena pred desetletji, ko sta bila oba kraja še v skupni občini. Kmalu po ustanovitvi obeh občin pred dobrimi sedmimi leti je prišlo do ideje, da se cesta posodobi in prekatégorizira. Nekaj manj kot 5-kilometrski del, ki spada v občino Loški Potok, je ta pred leti že posodobila in asfaltirala. Do prekatégorizacije ni prišlo, očitno pa je bilo, da je loški občinski svet imel drugačne načrte in potrebe, tako da do gradnje njihovega dela cestišča ni prišlo, kar seveda zmanjšuje pomen izgradnje na potoškem delu trase.

Kljub temu se je občina Loška dolina le odločila in preteklo leto začela z rekonstrukcijo svojega okoli 4 kilometre dolgega odseka, in sicer pod pogojem, da v gradnjo vložijo morebitna rezervna sredstva, saj imajo velike naložbe, ki imajo prednost. V tem času je trasa v grobem končana. Glavarjeva iz oddelka za gospodarstvo v Starem trgu pravi, da bodo cesto do jeseni zgradili v makedamski izvedbi, kdaj pa bodo sredstva za asfalt, še ni znano.

A. K.

Ribniški zobotrebc

ŽUPAN POSPRAVLJAL - Ribniški župan Jože Tanko je za minuli tork sklical 2. izredno sejo občinskega sveta. V obrazložitvi sklica se je navedel, da je razlog "v nujni potrebi, da bi ugodili volji občanov in podaljšali rok javne razgrnitve osnutka Odloka o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana občine Ribnica za obdobje 1986 do 2000 in srednjeročnega plana občine Ribnica za obdobje 1986 do 1990. S tem je utemeljil 1. točko predloga dnevnega reda izredne seje, ki pa je obsegal skupno kar 5 točk. Med temi so bile poleg pobud, vprašanj in predlogov ter točke "razno", tudi premožnjskopravne zadeve in pod točko volitve in imenovanja tudi razpis za podelitev priznanj in nagrad občine Ribnica, razrešitev člana programskega sveta občinskega glasila Rešeto in imenovanje novega člana ter še tri druge zadeve. Za te štiri točke župan ni obrazložil, zakaj je nujno, da se obravnavajo na izredni seji, in vse je kazalo, da so na predlogu dnevnega reda le zato, da bi župan še pred prvimi dopusti, ki se za nekatere začnejo že z začetkom šolskih počitnic, pospravil vse zadeve!

Petruvu v deželi Petra Klepca

OSILNICA - Petruvu (petrovo) je star praznik Osilnice ne le zaradi ljudskega junaka tega območja Petra Klepca, ampak tudi zato, ker sta zavetnika osilniške fare Peter in Pavel, ki godujeta 29. junija. Za letošnje petrovo bo glavna svečanost v soboto, 30. junija, in sicer najprej ob 16.30 maša v cerkvi sv. Petra in Pavla v Osilnici, ob 18. uri pa se bo na osilniškem trgu začela tradicionalna kulturno-zabavna prireditev "Petruvu v deželi Petra Klepca", na kateri bodo poleg domačih skupin nastopili še gostje iz Čabra, Kostela in Delnice. Prireditev organizira Civilno gibanje za osilniško dolino. Po končani prireditvi bo goste zabaval ansambel Tonija Verderberja.

Dva praznika

KOSTEL - V občini Kostel bodo te dni počastili dva praznika in sicer občinski praznik 24. junij in dan državnosti 25. junij. Prireditve za oba praznika se bodo začele 23. junija, ko bo popoldne in zvečer pod kostelskim gradom nastop ljudskih pevcev in godcev pa še ognjemet, baklada, obiskovalci pa bodo lahko kupovali tudi na stojnicah. Slavje bo trajalo še pet dni, ko bo še postavljanje mlaja, kres v Fari, družabno srečanje, balinarski turnir, nogometni turnir in razstava v prostorih pošte in banke v Potoku.

RES MIRNA? - Kraj Mirna ima sicer čisto lepo ime, toda ta konec tedna mu ni ustrezal. Zlahka bi jo imenovali kako drugače, saj je bilo na tem koncu Dolenjske vse prejšnje kot mirno. Neurje s točo je bilo zastrašujoče, škoda pa dobesedno nepopravljiva. Pa se to v teh krajih ni zgodilo prvič. Mirna je vse bolj nemirna, čeprav bi si želeli drugače.

SREČA V NESREČI - Edino dobra stran te naravne katastrofe so doživeli mirnski osnovnošolci, ki jim je v ponedeljek odpadel pouk. Neurje s točo je namreč uničilo streho šole, povzročilo poplave ipd., tako da je pouk odpadel. V šolo so sicer prišli, toda pomagali so pri pospravljanju razdejanja.

NISMO VSI TREBANJCI? - KS Trebnje je te dni sicer praznično razpoložena, toda problemov vseeno nima malo. Člani sveta KS se nikakor ne morejo sporazumeti z domačimi gasilci glede sobe v gasilskem domu. Gasilci ključev ne dajo, in ob zadnjem srečanju je bil njihov pogovor kar vroč. Vsak vleče na svojo stran, toda ali niso vsi Trebanjci in si prizadevajo za dobro svojega kraja?

ZUPAN OBLJUBIL - Svečana akademija ob krajevnem prazniku je potekala v znamenju glasbe, saj so jo oblikovali učenci in profesorji Glasbene šole Trebnje, ki slavi srebrni jubilej. Mladi glasbeniki so res navdušili, med drugim tudi župana, ki mu ni preostalo drugega, kot da je v nagovoru dejal, da je občina dolžna šoli zagotoviti normalne pogoje za delo. Mislili je seveda na prostorsko stisko, zaradi katere se mladi glasbeniki učijo kar na šestih mestih v Trebnju. Torej projekt G3 vendarle ni tako daleč? Obljubo bo treba držati...

Proslava ob dnevu državnosti

TREBNJE - V sklopu prireditve iz trebanjskega koša bo v nedeljo, 24. junija, ob 18. uri pred občinsko stavbo proslava ob dnevu državnosti. V mraku na predvečer praznika pa bodo člani društva tabornikov Rod sivih jelš pripravili kres na zelenici pred Knjižnico Pavla Golie.

Peterle obljubil pomoč

TREBNJE - Poslanec DZ Lojze Peterle je bil v ponedeljek, 18. junija, na delovnem obisku in si je ogledal povsem okleščene vinograde na Čatežu ter škodo v sadovnjakih in na poljih, ki jo je povzročilo nedeljsko neurje s točo. Na Mirni si je ogledal poškodovano osnovno šolo. Vsem prizadetim je obljubil, da bo v Državnem zboru dal pobudo za hitro pomoč države.

Sevniški paberki

TRG SVOBODE IN SVOBODA TRGA - Z velikim pompom so napovedovali srečanje gasilskih godb na Trgu svobode v Sevnici. Celo veliki transparent je vabil na srečanje gasilskih godb na Trgu svobode. Potem ni bilo srečanja gasilskih godb na Trgu svobode v Sevnici. Srečanje godb v Sevnici je sicer bilo, vendar ne na Trgu svobode, ampak pred hotelom. Nekdo si je pač vzel svobodo odločanja in je svobodno prestavil godbenike s Trga svobode. Prostor prav pred hotelom je menda naravnost idealen tudi za srečanje gasilskih godb. Od tam pač ni daleč do malice...

DAN DRŽAVNOSTI - PO 25. DECEMBRU - Sevnici predlagajo, da bi dan državnosti v občini praznovali ne 25. junija, ampak pozimi, enkrat po 25. decembru. Imajo namreč občutek, da silvestrovanje velmože pripravljajo vsaj tako skrbno in v vsaj toliko cvenka kot praznovanje obletnice osamosvojitve. Razumljivo, silvestrski ognjemet občana ob polni časi seveda dopolni s čisto drugačnimi občutki in izdatneje kot praznični koncert za dan državnosti, zato za prednovoletno pokanje in bleščavo zlahka dajo tistih petsto tisoč tolarjev in še nekaj, 98.000 tolarjev zraven.

RAZPOKA - Na novi stavbi, kjer je v Sevnici geodetska uprava, je na vhodnih vratih počeno steklo. Tako kot je nova stavba, je nova tudi razpoka. Nastala je, ker se vrata drgnejo ob vrata in pritisnejo. - Razpoka torej, a ta ljudem ni všeč.

ŠTEVILNI NASTOJAJOČI - Sobotno slavnostno akademijo, na kateri so se predstavili tako solisti kot različne zasedbe glasbene šole, sta zaključila nastop godalnega ansambla pod vodstvom prof. Radojva Spasiča (na sliki) ter pevski zbor glasbene šole, ki ga vodi Barbara Lotrič. (Foto: L. M.)

BO KS DOBILA SVOJO SOBO? - Pri ogledu novih prostorov KS Trebnje so bili glasni člani sveta pa tudi predsednik PGD Trebnje Franc Slak, ki jim ključev ni hotel izročiti. Bodo nespornazum rešili brez sodišča? (Foto: L. M.)

Zdaj je košnja, kajpada

Utrinek s Selc nad Blanco

SELCE NAD BLANCO - Med stoterimi drobnimi točkami, ki sestavljajo veliko sliko slovenskega podeželja, so Selce nad Blanco. V poletno zgodbo o Selcah nad Blanco sodi obvestilo, da v tudi v tej vasi južno od Ljubljane kose, grablje, vile, vozovi, traktorji, nakladalne prikolice, puhalniki in krepke roke domačinov poleti še pridno sodelujejo v znani ljudski akciji "košnja" in "spravilo sena".

Elizabeta Vogrinc je med tistimi vaščankami, ki že dolgo časa pospravljajo seno, za kar se ima zahvaliti med drugim tudi 71 letom svojega življenja na sevniškem podeželju. Elizabeta, gospodinja iz Selc nad Blanco, se pridružuje tistim od blizu in daleč, ki mislijo, da je kmetovanje v Sloveniji v nemilosti. Čigavi, kakšni? "Kar kupiš za kmetijo, to so gnojila, škropiva in drugo, je vse drago, kar prodaš s kmetije, je poceni. To je slabo," pravi Elizabeta.

Mogoče je malenkost drugače v vrtnarstvu? Zdaj ona niti ne razmišlja več veliko o vrtnarstvu, medtem ko je včasih nekako živela zanj in z njim. Njen mož Martin je bil vrtnar in ona mu je pomagala.

V selški poletni zgodbi, če bi jo naredil posebno zagret ljubitelj tekočih voda, bi bržda pisalo o Blanski potoku, ki teče tod mimo vasi in njiv. O njem bi s spoštovanjem

razmišljal prenekateri vrtničkar, ki nima kje zajeti vodo za zalivanje svojih gredic. Ob Blanskem potoku bi bilo malce tesno pri srcu vsem, ki ne marajo hribovskih hudournikov. Blanski potok, kakor je v teh dneh poleti pohleven in skromen, lahko ob deževju močno naraste in grozeče prestopi bregove. Tako podivjan je potok pred desetletji - tako boste izvedeli v Selcah nad Blanco - s seboj odnesel dve domačinki, ko sta se zvečer vračali domov z božje poti.

Blanski potok je vtisnil znamenje kraju in ljudem še drugače. Preko struge so zgradili veliko mostičkov, česar seveda niso prisiljeni narediti tisti ljudje, ki do hiš, njiv in gozda lahko pridejo, ne da bi morali prečkati potok.

M. L.

Elizabeta Vogrinc

Šentjanž pravi: "Zapojmo ob kresu"

Ena največjih sevniških krajevnih skupnosti se trudi za turizem - Ceste in vodovodi kot velike naloge - Krajanje sodelujejo - Jutri in v soboto se bo tu zvrstilo kar nekaj dogodkov

ŠENTJANŽ - "Industrija se pri nas ni razvila, nekaj je podjetništva. Domačini se ukvarjajo s kmetijstvom, čeprav to bolj ob službi. Usmerjeni smo bolj v turizem," pravi Ivan Orešnik, predsednik sveta krajevnih skupnosti Šentjanž, ki je v občini Sevnica po površini ena največjih.

V Šentjanžu so prepričani, da bo v njihovih krajih v prihodnje vse več pohodnikov, ki si tu zlahka najdejo primerne poti. Eno pohodniških smeri na tem območju sta pred nedavnim označili planinski društvi iz Radeč in Sevnice. Sicer pohodniki radi obiskujejo tudi nekaj drugih stalnih izletniških tras, kjer jih domačini na eni od kmetij vzdolž poti po želji celo postrežejo s topljo hrano.

Šentjanž bi bil rad kar najbolj komunalno opremljen. Krajevna skupnost zato prednostno posodablja ceste, pri čemer domačini opazno sodelujejo, za kar jih predsednik Orešnik pohvali. "Ponekod krajanje tudi po več sto tisoč tolarjev prispevajo za ceste. Krajevna skupnost pomaga pri takih akcijah, saj ob proračunu, kakršnega ima, ne more vsega narediti sama," pravi Orešnik. Ob dobrih cestah se trudijo tudi za dobre vodovode. Zdaj sicer imajo vse šentjanjske

Ivan Orešnik

vasi vodovode, vendar so to pretežno majhna vaška omrežja s precejšnjimi obratovalnimi težavami že zdaj, še bolj pa jih bodo imele v prihodnje.

Ker jim v Šentjanžu kljub gradnji cest, vodovodov in podobnih zadev še ostaja moči, so si izmislili "Zapojmo ob kresu". Dvodnevno prireditev s tem naslovom KS Šentjanž in društva v krajevni

Slavljenici pripravili lep večer

Slavnostna akademija in podelitev priznanj ob krajevnem prazniku in 25-letnici Glasbene šole Trebnje - Štirje nagrajenci - O glasbeni šoli Lucijan Reščič - Prostorska stiska nevzdržna

TREBNJE - Z verzi dolenjskega rojaka Toneta Pavčka je voditeljica Zvonka Falkner v soboto, 16. junija, pričela slovesno prireditev ob prazniku Krajevnih skupnosti (KS) Trebnje in 25-letnici trebanjske glasbene šole v domačem kulturnem domu. Program so prispevali učenci in profesorji glasbene šole, ki so znova dokazali, kako je glasba tista, ki ljudi plemeniti in razveseljuje ali, kot je ob koncu dejal trebanjski župan Ciril Pungartnik, "seže človeku najgloblje".

Sicer pa je o pomenu in vlogi glasbene šole razmišljal ilustrator in slikar Lucijan Reščič, ki se mu je vedno zdelo, da so glasbeniki drugačni ljudje - v njih je več topline, človečnosti in razumevanja. "Sicer pa je glasba sozvočje, harmonija. Glasba ni čas, ko bi drugim segal v besedo in klevetal. In te plemenitosti je v nas mnogo premalo, zato vsem skupaj želim več harmonije v medsebojnih odnosih."

Predsednik in tajnik KS Trebnje, Marjan Krmelj in Ivan Zajc, sta na prireditvi podelila priznanja ob krajevnem prazniku, in sicer 50 let delujočemu Društvu upokojencev Trebnje s predsednikom Janezom Bukovcem, Darinki Simonič iz Doma starejših občanov za nesebično humanitarno delo, Glasbeni šoli Trebnje za uspešno 25-letno delovanje (priznanje prejela predsednica sveta šole Barbara Lotrič)

Gasilci ne dajo ključev

Člani sveta KS Trebnje so si prišli v gasilski dom ogledat svoje prostore, a ostali brez ključa - Na sodišče?

TREBNJE - Pred sejo sveta Krajevnih skupnosti (KS) Trebnje pretekli teden so se člani sveta zbrali pri trebanjskem gasilskem domu. "Upali smo, da bomo skupaj s Prostovoljnimi gasilskimi društvom Trebnje vendarle podpisali pogodbo, v kateri so določeni naši prostori v tem domu, pa žal do tega ni prišlo," je povedal predsednik KS Trebnje Marjan Krmelj.

V gasilskem domu, ki se je gradil pred približno desetimi leti in imajo v njem svoje prostore gasilska zveza, združuje šoferjev in avtomobilistov, civilna zaščita, glasbena šola in še kdo, je bil prostor (dve sobi) določen tudi za krajevno skupnost. Ta ima že okrog dvajset let svoj dom v prostorih kulturnega doma, toda ker je stavba zdaj v denacionalizacijskem postopku, si želi svet zagotoviti obljubljene prostore v gasilskem domu. Predsednik PGD Trebnje Franc Slak je zbranim članom sveta sicer odprl zanje določeno sobo,

ki je prenovljena in jo je treba le opremiti, kljub burni razpravi pa ni bil pripravljen podpisati pogodbe oz. predsedniku Krmelju izročiti ključ.

"Pred nekaj dnevi je podpisal sklep upravnega odbora PGD Trebnje, da se podpiše aneks k pogodbi, v kateri se konkretno določi prostor, katerega lastnik je KS (gre za 35,84 kv. metrov prostora), in da se razlika dobrih 316 tisoč tolarjev plača v 90 dneh. Toda zdaj Slak pogodbe noče podpisati. Smo zemljiškoknjižni lastniki, le ključa nimamo," je povedal Krmelj, njegov predhodnik, bivši predsednik KS Trebnje Stane Sitar pa je dodal, da ne gre pozabiti, da je KS za opremo doma prispevala 17 tisoč nemških mark in da se je velik del gasilskega doma zgradil tudi s štiritletnim krajevnim samopriskom. Svet KS Trebnje je sklenil, da se bodo z gasilci še skušali na lep način pogovoriti, čeprav pogajanja trajajo že kar lep čas. "Sicer pa se bomo morali poslužiti sodnih mlinov. Gre tudi za motenje posesti od leta 1996," je povedal Krmelj.

L. MURN

Zapora ceste

TREBNJE - KUD občinski pihalni orkester ter turistično društvo obveščata, da bo od petka, 22. junija, od 17. ure do ponedeljka do 3. ure popolna zapora regionalne ceste R1 - 215 skozi Trebnje zaradi prireditve Trebanjski koš. Obvoz bo urejen preko Račjega sela - Brezovice in obratno (tovorni promet) in po Cankarjevi ulici (osebna vozila).

Kresovanje ob dnevu državnosti

TREBELNO - V petek, 22. junija, ob 19.30 Lojze Peterle vabi na praznovanje dneva državnosti. V župnijski cerkvi na Trebelnem bo najprej mašo za domovino daroval ljubljanski pomožni škof msgr. Alojz Uran. Sledilo bo kresovanje pri cerkvi sv. Rozalije. Gost bo hrvaški predsednik vlade v času osamosvajanja obeh držav dr. Franjo Gregorič. Praznovanje bodo s petjem popestrile trebanjske Ragle ter svetovni prvak na diatonični harmoniki g. Zorko.

Kmečke igre

TREBELNO - Društvo mladine Trebelno vabi v nedeljo, 24. junija, ob 14. uri na 5. kmečke igre pri lovski koči na Trebelnem. Sledila bo veselica z ansambлом Franca Potočarja.

ter ravnateljici šole prof. Tatjana Mihelič Gregorčič za sooblikovanje kulturnega življenja. Priznanj pa se je razveselilo tudi pet najboljših trebanjskih osnovnošolcev odličnjakov, ki so dejavni in uspešni tudi na raznih tekmovanjih in v društvih. To so: Aljoša Hribar, Jasmina in Mateja Gabrijel, Katarina Nahtigal in Saša Gognjavec.

25-letnico Glasbene šole Trebnje - njeno zgodovino je na kratko orisala voditeljica - pa je zaznamoval tudi izid zgočenke s 33 solističnimi, komornimi in orkestralnimi izvedbami sedanjih učencev. Nastopilo je kar 120 mladih glasbenikov, sicer pa trebanjski glasbeni hram letos obiskuje kar 280 učencev. Kot je povedala ravnateljica Gregorčičeva, so v desetih letih uspeli pridobiti nove oddelke (na primer za violino, violončelo, tolkala, solo petje itd.), premorejo dober kader (20 redno in 14 honorarno zaposlenih) in se udeležujejo regijskih in državnih tekmovanj, organizirajo številne koncerte ter sodelujejo v kulturnih programih po solah in na občinskih prireditvah. Lani so na primer pripravili in izvedli kar 105 nastopov.

Se vedno pa se srečujejo z resnim prostorskim problemom, saj so razpršeni kar na petih lokacijah, toda normalno delo šole in njena rast so gotovo odvisni od tega. Župan Pungartnik je dejal, da je občina dolžna zagotoviti pogoje za njihovo dobro delovanje, in da upa, da uresničitev projekta G3, s katerim bodo nove prostore pridobile trebanjska glasbena šola, godba in galerija likovnih samorastnikov, ni več tako daleč.

L. MURN

O vinu in zdravju

ČATEŽ POD ZAPLAZOM - Vinogradniško - turistično društvo vabi v petek, 22. junija, ob 19. uri na predavanje v Ravnikarjevo zidnico. O vinu in zdravju bo predaval dr. Peter Kapš.

Pobratenje gasilcev

DOBRNIC - V nedeljo, 24. junija, bo ob 17. uri pri igrišču tamkajšnje osnovne šole slovesnost ob pobratenju PGD Dobrnič in PGD Drenov Grič, Lesno Brdo. Gostitelji bodo poskrbeli za kulturni program in kasneje za veselico, na kateri bo zabaval ansambel Slavček.

Slikarska razstava in obletnica

SEVNICA - Javni sklad za kulturne dejavnosti - območna izpostava Sevnica bo pripravil v soboto ob 20. uri v Galeriji na sevniškem gradu otvoritev slikarske razstave Erne Ferjančič-Fric. V začetku dogodka bodo s posebno slovesnostjo obeležili 10-letnico slovenske državnosti.

NOVI PROSTORI ZA GEODETE - Pred dnevi so v Sevnici na Glavnem trgu odprli poslovne prostore Območne geodetske uprave Sevnica in Izpostavo Sevnica. Kot je dejal vodja sevniške območne geodetske uprave Roman Novšak (na desni), novi prostori pomenijo boljšo možnost za delo geodetov v Sevnici in hkrati tudi "kamenček več v mozaiku, ki se mu reče pokrajina Posavje". Z Novšakom se rokuje Aleš Seliškar, direktor geodetske uprave Slovenije. (Foto: M. L.)

PRESLADOLSKI KOMBAINISTI - Vsi tokratni sogovorniki so se že prevrnili s kombajnom. Toda vsako sezono znova poženejo stroje. (Foto: M. L.)

Breg, na njem pa kombajn!

Žetev v Presladolu - Potrebni dobri stroji in zanesljivi živci - Iz več strojev nekaj novega

PRESLADOL - Ječmen gre v klas, lakota gre v vas. Ječmen zori, lakota iz vasi beži. Ve se, zakaj je med ljudstvom nastal ta izrek, zaradi izobilja kruha gotovo ne.

Tista huda lakota v deželi je že preteklost. Ječmen se raste in zdaj zori. V takih letnih dobah so včasih klepali srpe. Zdaj pripravljajo kombajne. Tudi v Presladolu.

Kombajni, ki jih v teh dneh urejajo njihovi strojniki, so sicer običajni žetveni stroji. Vendar je nevsakdanji teren, po katerem žanjejo. V Presladolu in skoraj povsod drugod, kjer žanjejo ti stroji, so njihove zvečine strme. "Zelo strme", bi dodal najbrž marsikdo, ki bi se ozrl na polje letošnjega zorečega ječmena in druge kombajnski obdelavi namenjene letine. "V teh krajih je bolj malo ravnice. Komaj je najdemo toliko, da tam v kombajnu izmerimo olje v motorju," tako so se nedavno šalili tukajšnji člani sevniškega strojnega krožka, ki žanjejo ječmen in pšenico ter koruzo in balirajo travo.

Kruh teh kombajnistov, ki žanjejo za vsakdanji kruh, ima gotovo več kot eno skorjo. Ti strojniki najbrž niso nekakšni narodni junaki, upajo si pa res veliko. Kje v Ameriki bi jih snemali s kamerami in jih kazali kot rekorde posebnosti vrste. Presladolski kombajnisti dosegajo rekorde v teh hribovskih dolinah od oči ravnice in mest nekako tiho in sami zase, le v ob hrupu strojev in šumenju žita. Dosegajo pa jih. Nekako je rekord vsaka srečno zaključena žetev na njivi, ki je tako strma, da se na njej kombajni že ob majhni neopredelnosti voznika morda postavljajo na nos ali prevrnejo na bok. Vse tukajšnje njive seveda niso za postavljanje takih rekordov, nekatere pa so, res.

Vsi kombajnisti, tokratni sogovorniki, so se že prevrnili s kombajnom. Toda vsako sezono znova poženejo stroje. "Kaj hočemo, tukaj smo! Teren je tukaj, tak, spre-

meniti ga ne moremo. Delati je treba," pravijo kombajnisti skoraj v en glas.

Menda včasih presladolski kombajnisti Branko takole ponudi tistim z ravnice: "Zastonj vam dam kombajn, če ga samo pripeljete dol z njive, ki jo jaz požanjem."

Zgodba kombajnistov s Presladola - Jože in Branko, dva od njih, sta iz več različnih kombajnov naredila nov stroj za pobiranje koruze v strokih - je dolga in svojevrstno napeta. Taka je bila tudi tista vrstica, ki jo je nekoč menda vlekel Matko Plahuta. Tako naj bi bilo: možakar se je s kombajnom v hribu prevrnil, prevrnil, nič posebnega. Ko je stroj tako spremenil položaj, se je njegova žetvena vrstica nekam zapletla. Kombajn so dvignili, Matko ga je uspešno vžgal in se odpeljal domov. Po Poti je razpletal tudi vrstico, ki je ostala privezana na kraju nesreče.

M. L.

Krški knjižnici faksimile Dalmatinove Biblije

KRŠKO - Valvasorjeva knjižnica Krško bo danes ob 19. uri v počastitev dneva državnosti pripravila svečanost, ko bo Drago Krumpak, direktor Tiskarne Jože Moškrič, izročil v hrambo knjižnici delovni izvod faksimilirane izdaje Dalmatinove biblije, izdane leta 1994 pri Državni založbi Slovenije. Pobudo za to izročitev sta dala Območna gospodarska zbornica Posavje in njen direktor Marjan Šunta.

Četrtnina rib pri Goričarjevih

Ribogojstvo v Slivju odprlo novo predelovalnico rib - Cilj: pridobiti znak varovano živilo - "Herojsko dejanje" - Čestitka ministra Buta - Goričarjeve izboljšave

SLIVJE PRI KOSTANJEVICI NA KRKI - Tukajšnje Ribogojstvo Goričar je v navzočnosti ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Franca Buta 15. junija odprlo nov objekt za predelavo rib. Ribogojstvo Goričar je tudi lastnik prve ribogojnice v Sloveniji po evropskih standardih.

Mirko Goričar je v uvodnem nagovoru povedal, da je po ureditvi v petek odprtega objekta prvi cilj podjetja pridobiti znak varovano živilo. V zvezi z novim objektom je dejal, da bodo v njem predelali četrtnino vseh sladkovodnih rib v Sloveniji.

Stojan Jakovljevič, ki so ga na otvoritvi imenovali starosta slovenskega ribogojstva, je ob odpiranju predelovalnice Goričarjev označil prevzem dvorskih ribogojnic kot

herojsko dejanje. Kmetijski minister But je izrekel Goričarjevim čestitke in priznanje ob njihovem velikem uspehu, ki je pomemben ne le za to območje, ampak za vso Slovenijo. Gre namreč za enega največjih in najsodobnejših objektov za predelavo sladkovodnih rib, ki ga je financirano po svojih možnostih podprlo tudi naše ministrstvo.

Po Butovih besedah se je po zaslugi slovenskih ribogojcev povečala ponudba in poraba rib v naši

državi, saj je v preteklosti kljub skupnemu Jadranskemu morju znašala le 2,5 do 2,8 kg letno na prebivalca. Minister But je poudaril, da kmetijsko ministrstvo podpira ribogojstvo s svetovanjem in denarjem in da je dejavnost uvrstilo tudi v razvoj slovenskega kmetijstva kot enega temeljnih razvojnih načrtov kmetijstva in ribištva. Po njegovem se je letna vzreja sladkovodnih rib od 550 ton v letu 1990 povzpela že na 1.700 ton. Prav tako se je povečala gostinska ponudba rib. To je pomembno s podjetniškega, gostinsko turističnega in tudi z vidika nacionalne prehranske politike, ki jo podpirajo strokovnjaki za prehrano in tudi zdravniška stroka.

"Gospod Goričar in njegova družina se lahko pohvalita z več kot 400 tonami vzrejenih rib, kar predstavlja dobro četrtnino celotne vzreje hladnovodnih rib vrste ameriška postrv (po domače šarenka) v naši državi. Goričar je znan po tem, da je sam začel proizvajati ribjo hrano. Med prvimi je uvedel dodaten vnos tekočega kisika v bazen, zgradil je biološko napravo za čiščenje odpadnih voda in uvedel še druge tehnološke izboljšave. S predelovalnim obratom je tako zaključena proizvodnja od vzreje do ponudbe rib in ribjih izdelkov, ki jih je mogoče dobiti tudi v vseh večjih ribarnicah v Sloveniji. Del proizvodnje pa se že trži tudi na drugih trgih. Vse, kar lahko tukaj vidimo vključno s trsnico, po kateri je bil do nedavnega gospod Goričar prav tako znan kot po doma pridelanem cvičku, je rezultat dela in prizadevanj kmetije družine Goričar. Za to vsem članom družine od srca čestitam in jim želim uspešno delo tudi v prihodnje," je dejal minister But.

Otvoritvi, za katero so pripravili tudi kulturni program, sta prisostvovala med drugimi župana občin Žužemberk in Krško Franc Škufca in Franci Bogovič.

M. L.

NOVA PREDELOVALNICA RIB - "Gospod Goričar in njegova družina sta prav gotovo neke vrste pionirja slovenskega ribogojstva. Svoje tehnološke izboljšave gospod Goričar nesebično razkazuje študentom in mlajšim ukazežnim ribogojcem, kar je resnično pohvalno," je na otvoritvi predelovalnice v Slivju poudaril minister Franc But. (Foto: M. L.)

Praznik KS mesta Krško

Podelitev priznanj in plaket - Predsednik sveta Miran Resnik o mestni občini Krško

KRŠKO - Krajevna skupnost mesta Krško je ob svojem prazniku in spominu na prve krške borbe v petek, 15. junija, v krškem Kulturnem domu pripravila slavnostno prireditev z bogatim kulturnim programom in podelitvijo priznanj KS.

Na začetku je zbrane nagovoril predsednik sveta KS mesta Krško Miran Resnik, ki je izrazil nezadovoljstvo s položajem in zopet pozval k združitvi v mestno občino Krško. "Če bi se združili, bi lahko naredili veliko več." Povedal pa je tudi, da naložbe v središče Krškega pomenijo dobrobit za vse in ne zanemarjanja obrobja. Sledila je podelitev priznanj in plaket. Priznanji sta prejela Izvir (Društvo za prostovoljno delo, preventivo in svetovanje Krško) in Društvo zaveznikov mehkega pristanka, plaketi pa je Miran Resnik izročil vodji krškega Kulturnega doma Adolfu Moškonu in ravnatelju Glasbene šole Krško profesorju Dragu Gradišku.

V kulturnem programu so nastopili vokalna skupina Valvasor, plesna šola Lukec, harmonični orkester, vokalna skupina glasbene šole Brežice Solzice, citrarki Jasmina Levičar in Klavdija Molan ter učenci OŠ J. Dalmatina Krško.

M. R.

ZE PETO SREČANJE BIG BANDOVI - Dvorišče gradu Rajhenburg je bilo v soboto, 16. junija, zvečer prizorišče festivala velikih zabavnih orkestrrov, ki že peto leto poteka pod imenom Big band fest. Pobudnik tovrstnih srečanj je bil big band Pihalnega orkestra Krško, lani pa jim je priskočila na pomoč krška območna izpostava Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti. V petih letih se je na festivalu zvrstilo osem slovenskih big bandov in eden iz tujine. Na 5. festivalu sta ob Big bandu Krško, ki je zaigral pod vodstvom Aleša Suše, nastopila še Big band Bid bang iz Radovljice pod vodstvom Blaža Trčka in Big band Radlje pod vodstvom Izidorja Leitingerja. Na sliki: s krškim big bandom je nastopila tudi pevka Tjaša Fabjančič, doma iz Brestanice. (Foto: MiM)

Tovornjaki jim uničujejo cesto

Mejni prehod v Rigoncah je priljubljen, saj voznikom tovornjakov ni treba plačati takse - Težave z deponijo - Nagrade za prizadevne krajanje

DOBOVA - Krajevna skupnost Dobova ta mesec praznuje. Na svečani seji, ki se je letos odvijala v prenovljenem gasilskem domu na Malem Obrežu, so se s priznanji za trud zahvalili Ivanu Žibertu, Jožefu Ferlanu, Jožefi Polovici, Zvonku Raciču in Antonu Kežmanu. Za najlepše urejeno vas so razglasili Loče, še lani uvrščene prav na rep v sklopu akcije "Moja dežela, čista, lepa in gostoljubna." Po mnenju ocenjevalne komisije je ta vas namreč naredila največji napredek.

Predsednik sveta KS Dobova Miha Škvarč je povedal, da so na slavnostni seji predstavili tudi letošnji načrt. Med pomembnejšimi naložbami so dokončna ureditev novega dela in balkona v Kulturnem domu, rušenje starega dela osnovne šole, sanacija novega dela in ureditev šolskega okolisa, uredili pa bodo tudi Trg 7. julija in mrliško vežico na pokopališču. Nekaj sredstev bodo namenili za fekalno kanalizacijo, društva, vaške skupnosti in za program vaških skupnosti.

Pa vendar ni vse idilično, opozarjata predsednik KS Miha Škvarč in tajnik Branko Proselc. Eden velikih križev je komunalna občinska deponija v Dobovi, za katero dobivajo Dobovčani rento, a so zara-

di nje prikrajšani pri delitvi proračunske pogače. Poleg tega "s KOP Brežice nismo zadovoljni, saj odlagališče ni urejeno, odlagajo se tudi sporne stvari, ne zagrinjajo pa tudi ograjeno ni," je dejal razočarani Škvarč in dodal: "Na občini naših opozoril ne jemljejo resno, čeprav je zadnje čase nekoliko bolje."

KS Dobova leži na meji s Hrvaško in razbremenitev mejnega prehoda Obrežje pomeni obremenitev rigonskega in ozke, slabo osvetljene ceste Trnje - Mostec - Rigonce. "Ne samo da tovornjaki ogrožajo naše pešce in kolesarje, tudi cesto nam uničujejo," pripoveduje Škvarč. Kar pa je še bolj žalostno: na mejnem prehodu Obrežje morajo vozniki tovornjakov plačati takso, ki jo

občina potem nameni ureditvi cest, razsvetljave, mejnega območja. Na Rigoncah, ki so temu primerno priljubljen mejni prehod, pa se vozijo brezplačno in po besedah tajnika mnoge nič ne moti, da nad že razpokanim mostom v Mostecu piše le 15 t. S čakanjem na prehod v našo sosedo pa vozila onemogočajo ljudem, da bi zavili na lastno dvorišče.

Težave imajo tudi ljudje, ki morajo zaradi vlaka pred spuščeni zapornicami v središču Dobove včasih čakati tudi do 20 minut, in kmetje, ki so državi dali del svojih kmetijskih zemljišč na Dobrskem polju I. in II. za potrebe regulacije in melioracije, zdaj pa za ta zemljišča še vedno plačujejo davke. "Narejena sta bila že dva elaborata o načinu plačila škode, vendar se Ministrstvo za okolje in prostor ter kmetijsko ministrstvo ne moreta dogovoriti, kateri del pripada kateremu," je povedal tajnik.

MOJCA RAPUŠ

ZMAGALA DRUGA EKIPA BREŽIC - Posavske ekipe prve pomoči, civilne zaštite in Rdečega križa so se v soboto, 16. junija, pred osnovno šolo v Artičah med seboj pomerile na 7. regijskem preverjanju. "Ponesrečence" strmoglavljenega motornega zmaya in "zastripitve" v sadovnjaku so najbolj spretno oskrbeli člani druge brežiške ekipe, za njimi pa sta se uvrstili ekipa iz Sevnice in prva krška ekipa. Strokovni vodja tekmovanja dr. Zvonimir Škofljanec je tekmovalcem razložil pravila igre, s kratkim nagovorom pa sta zbrane pozdravili tudi vodja Uprave za obrambo Krško Zdenka Močnik in predstavnica območne združenja Rdečega križa Brežice Antonija Zanjuk. (Foto: M. R.)

ENIM JEZA. DRUGIM ZEMLJA - Ena od domačij v Kostanjevici na Krki ima izjemno rada reko Krko. Ker so prebivalci domačije tako neučakani plavalci in čolnarji, da ne morejo do reke naokrog, so si naredili za svojo kar skupno mestno zemljo in tako imajo zdaj "po svojem" neposreden dostop do reke in njenih lepot. Ostali meščani Kostanjevice na Krki se grizejo v sredinec desne roke, cepetajo po novem spomeniško zaščitenem mestnem asfaltu, najraje bi brcnili lastnega psa in zagnali krožnik v notranji zid domače kuhinje, tako so jezni. Tako imajo "ostali meščani" jezo, omenjena domačija pa zemljo.

POKROV - V Kostanjevici na Krki se pospešeno pripravljajo na praznovanje pomembne obletnice v prihodnjem letu. Na to pripravljajo tudi pokrove mestne kanalizacije in telefonskih rofov. Te pokrove so cestarji pred letom sicer že položili na novo na cesto v novi asfalt, vendar so se pred dnevi našli še pametnejši od cestarjev in so okvirje izsekali iz ceste in jih spet zabetonirali v cesto. Če je pravkar zapisano pojasnilo tako zapleteno, da ga boste morali prebrati dvakrat, se ne vznemirjajte, saj kostanjeviške jaške tudi vgrajujejo dvakrat, pa se ne vznemirjajo.

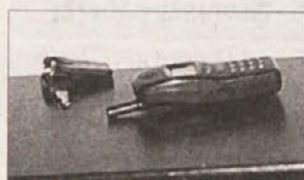
ADIJO, SPANECI! - Na Drnovem na počivališču skoraj ne boste videli avtomobila, v katerem bi dremal zaspani voznik. Razumljivo. Magistralna cesta je tam višja od počivališča. Avtomobil, ki zapelje z magistralne na počivališče, zaradi stopničke tako poskoči, da se še tako utrujeni voznik takoj in dokončno zbudi in zato odpelje naprej po cesti.

Park za rolanje

KRŠKO - Jutri ob 16. uri bodo v Krškem na igriščih pod Domom Milke Kerin odprli skate park Krško za rolanje vseh vrst in starosti. Park za rolanje odpira Mladinski center Krško, in sicer v sodelovanju s podjetjem Hervis in Srednjo šolo Krško. Po otvoritvi parka bo ob 18. uri festival za mlade Srot 2001.

Novo v Brežicah

KDO JU POZNA? - Na hodniku sejne sobe občinskega sveta so nedavno našli ključ in telefon. Ključ je bil avtomobilski, telefon mobilni. Človeka ni bilo poleg, vsaj ne lastnika. Verjetno je ta čudni par lastnik našel. Ključ je sicer bolj molčeč in se zato lažje izgubi, mobilni pa imajo to lepo navado, da se

občinskemu svetniku takoj oglašijo, če jih le prav pokliče. Ker se brežiškimi občinskimi svetnikom mobilni radi oglašajo med seboj, so primerki, ki je na fotografiji, kazensko postavili za zgled drugim malce na hodnik, kot šolarja pred vrata ali v kot. Da telefonu ne bi bilo dolgčas, so dali zraven še ključ.

DEKLICE IN FANTJE V OKLEPNIKIH - Ob nedavni predstavitvi življenja v vojašnici v Cerkljah ob Krki so gostitelji vojaki dali možnost javnosti, da si ta поблиže ogleda vojaškotehnična in sploh sredstva. Nekaj javnosti v poletnih dekliških oblekah se je odločilo za ogled vojaškotehničnih sredstev. Njihove tovarišice so bile seveda proti in zgrozene, vendar je zmagala svobodna volja šolar. In so se vozile z oklepniki, namreč šolarke. Naj jih ne razume, kdor noče!

VILA - Vila na Prešernovi ulici 12 v Brežicah je bila včasih sedež lokalnega "obrambnega ministrstva". Zdaj je prazna. Čaka na dobro vilo, potem ko se ljudje ne menijo za stavbo. Taka dobra vila bi že prispela v Brežice, a se boji, da bi morala po obnovi omenjene "vojaške" vile obnoviti še nekaj velikih zapuščenih nekdanj imenitnih brežiških stavb.

Novi Sad

KRSKO - V majski številki revije Sad pišejo o sredstvih Amid-Thin in Nokad na sorti jonagold, varstvu leske pred boleznimi in škodljivci, manj znanih znakov okužbe češpelj s virusom Plum-pox, stekleničenju vina in varstvu jablan v mesecu juniju do obiranja. Preberete si lahko tudi, ali sta zdrav pridelek in uspešno trženje dovolj, vinarne novice iz sveta, veliko zanimivosti pa prinašata tudi svetovni in jagodni kotiček. Na sredini je objavljeno avtorsko in predmetno kazalo revije za preteklo leto.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Na novomeški tržnici so branjevke v ponedeljek ponujale: solato po 250 do 300 tolarjev kilogram, mlad krompir po 150 do 200, kifeljar po 200, zelje po 250 in paradižnik po 400 tolarjev. Peteršilj s korenino in šopek mlade čebule je stal 100 tolarjev, šopek korenja 100 do 200 in kamilic 200, merica lisičk 500, jurčkov 1000, zavitek rezancev 300, kilogram češenj 600 do 700, jagod 500 do 600, breskev 400, hrušk 500, jabolk 80, ajdove moke 450, liter borovnic 900 do 1000, liter in pol sadjevca 1200 in domačega kisa 200, kilogram medu pa 900 do 1200 tolarjev. Za sadike poznega zelja, brstičnega ohrova, kolerabe, cvetače, solate in kumare je bilo potrebno odšteti 20 do 25 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 61 do 3 mesece starih prašičev, 29, starih 3 do 5 mesecev, in težkih 40 do 70 kg, ter enega prašiča, težkega 100 kg. Prve so prodajali po 410 do 470 tolarjev kilogram, kar je 10.000 do 14.000 tolarjev za žival, druge po 360 do 400, kar pomeni 18.000 do 24.000. Za 100-kilogramske prašiče je tokrat veljala cena 300 do 340 tolarjev kilogram, kar znaša 30.000 do 34.000 tolarjev za žival.

kmetijsko svetovanje

Dela v sadovnjaku

Sadje je letos ponekod prizadela pozeba in toča - Nasade, ki jih je prizadela toča, je treba čim prej poskropiti

Sadarsko pridelavo je v letošnjem letu v veliki meri zaznamovala spomladanska pozeba. Zato se pri zgodnjem cvetenju sortah zaradi slabe obloženosti srečujemo z bujnijo rastjo. Nekatere pozno cvetoče sorte so zaradi obilnega cvetenja dobro obložene in so v tem času že zaključile junijsko trebljenje plodičev. Žal pa je mnoga območja Dolenjske in Posavja prizadela huda toča in tako poškodovala preostanek plodičev, listje in les.

V tistih nasadih, ki so manj prizadeti od pozebe in toče, je sedaj čas, da poskrbimo za ročno redčenje oziroma doredčevanje plodičev, če je bilo opravljeno kemično redčenje. Zgodnejše redčenje predvsem vpliva na boljše kvaliteto plodov ob obiranju. Praviloma v soplodju pustimo le po en plod na 10 - 12 cm dolžine rodnega elementa. Najmočnejše redčimo spodnje dele krošnje, ki so zasenčeni in slabo prehranjeni. Dva, izjemoma tri plodiče puščamo pri soplodjih, ki imajo daljše poganjke in v vrhovih dreves. Pri doredčevanju odstranimo vse poškodovane, deformirane, rjaste in slabo razvite plodiče. V vročem vremenu z redčenjem prenehamo, da se ne bi pojavili sončni ožigi. Po končanem redčenju je potrebno poskrbeti za foliarno in talno dognojevanje dreves.

V mesecu juniju v nasadih izvajamo tudi letno rez. V letošnjem letu moramo biti pri rezi še posebej previdni, da ne bi vzbudili še močnejše rasti dreves in prekinili diferenciacije cvetnih brstov. Umirjeno rez lahko opravimo le pri srednje bujnih drevesih. Namen rezi je odstranitev preostalih poganjkov in vej, ki senčijo spodnji del drevesa in niso uporabni kot bodoči rodni elementi. Če je teh vej ali poganjkov preveč, bomo to morali storiti v dveh letih. Zato izrežemo le 1-2 neprimerna rodna elementa na delovni obod.

Nasade, ki prizadene toča, je potrebno čimprej poskropiti s kontaktnimi fungicidi. Ko si drevo nekoliko opomore, lahko dodajamo tudi polovičen odmerek foliarnih gnojil. Dreves, ki so nekoliko manj poškodovana od toče, ne obrezujemo. Pri drevesih, kjer je so listi in lub zelo poškodovani, pa z umerjeno rezjo lahko poskrbimo za zamenjavo nekaterih preveč poškodovanih rodni elementov.

JANI GAČNIK, univ. dipl. inž. kmet.

Spomenik znanstveniku Jakobu Turku

Minister But: Le pameten kmet bo imel debel krompir - Slavko Gliha: "Tudi obrobje Slovenije je dalo zlahtne in sposobne ljudi"

LOŠKI POTOK - Minister za kmetijstvo Franc But in župan občine Loški Potok Janez Novak sta v soboto, 16. junija, odkrila na domu krajanov v Novem Kotu doprnski kip Jakobu Turku (1872 - 1935), domačinu in prvemu slovenskemu inženirju tehnične kemije, direktorju Kmetijskega kemijskega preskuševališča (današnjega Kmetijskega inštituta Slovenije) in piscu strokovnih knjig. O slavnem rojaku je najprej spregovoril župan Janez Novak, ki je omenil, da je Jakob Turk kot otrok pasel tod okoli krave in drobnico ter opravljal druga težka dela, nato pa kot znanstvenik veliko storil za razvoj kmetijstva in da bi bilo delo v kmetijstvu lažje.

Minister But je poudaril, da brez znanja danes tudi na področju kmetijstva ni možno napredovati (da bo le pameten kmet imel debel krompir) in da je prednost našega kmetijstva lahko le v kakovosti. Spomnil se je tudi 10-letnice osamosvojitve in zaželel prisotnosti, da bi spomin na pomembnega rojaka ohranili in prenašali iz roda v rod.

Direktor Kmetijskega inštituta Slavko Gliha je predstavil življenje in delo velikega rojaka, ki je najboljših močeh služil domačemu ljudstvu, saj ni bil le uveljavljen strokovnjak, ampak tudi zaveden Slovenec in društveni delavec, vesten raziskovalec in plodovit pisec, seveda pa tudi nesebičen in plemenit mož. Poudaril je, da odkritje spomenika Jakobu Turku kaže, da je tudi obrobje slovenskega

Doprnski kip Jakobu Turku na domu krajanov v Novem Kotu sta odkrila minister za kmetijstvo Franc But in župan občine Loški Potok Janez Novak. (Foto: J. Primc)

nacionalnega prostora dalo zlahtne in sposobne ljudi, zato naj bo ta pomnik v ponos in zgled mladim generacijam v teh za življenje težkih, a s pridnimi ljudmi posejelih krajih.

Predsednik vaške skupnosti Novega in Starega Kota Anton Cimprič se je zahvalil vsem, ki so kakor koli pomagali, da je prišlo do postavitve in odkritja kipa. Vnuk Jakoba Turka dr. prof. Žiga Turk se je tudi spomnil dedka in se zahvalil vsem, ki so prispevali k odkritju kipa. V kulturnem programu slavja, ki se ga je udeležilo nekaj sto ljudi, pa so nastopali učenci šole iz Loškega Potoka.

J. PRIMC

Boljši časi za kmetijstvo

Tako je prepričana dr. Markeš iz TNP - Kmetijskoškolski programi prvi korak, da ljudje v zavarovanih območjih imajo kaj od tega

VELIKI NERAJEC - Pred tednom dni je 18 zaposlenih v Triglavskem narodnem parku (TNP) obiskalo Belo krajino. Ogledali so si semiško muzejsko hišo in cerkev, izvir Krupe in Mitrov tempelj na Rožancu. Z vozovi so se popeljali po krajinskem parku Lahinja, ki jim ga je predstavila Mira Ivanovič z ZVNKD Novo mesto, ter si v Pustem Gradcu ogledali staro žago, mlin in cervkico Vseh svetnikov.

V Velikem Nerajcu so si ogledali domačo obrt Vere Vardjan in informacijski center Društva Krnica, člani tega društva pa so gostom pripravili tudi družabno srečanje. Vendar so prijetno združili s koristnim, saj je dr. Marija Markeš, vodja službe za kmetijstvo in razvoj podeželja v TNP, Nerajčane seznanila s kmetovanjem v edinem nacionalnem parku v državi ter spregovorila o tem, kaj lahko pričakuje

jo od zavarovanega območja. TNP s 84.000 ha obsega 4 odst. Slovenije, v njem pa namenjajo še posebno pozornost kmetovanju. "Večkrat je slišati, da je največji problem denar, a če je človek vztrajen, ga zagotovo dobi. Tako nam je uspelo dobiti še posebno podporo za mlekarne v visokogorju. Uspeh pa so tudi slovenski kmetijskoškolski programi, ki so prvi korak k temu, da tisti, ki živijo v zavarovanih območjih, od tega tudi kaj imajo," je dejala dr. Markeševa.

Nerajčanom, ki živijo na robu krajinskega parka Lahinja, je povedala, da lahko dobijo 10 odst. več podpor kot ostali kmetje, bodisi da se ukvarjajo z ekološkim kmetovanjem ali z ekstenzivno rejo živali, nekaj pa tudi za košnje lugov in parku, ročno košnjo ipd. Sicer pa v regijskih parkih dobijo 15 odst. več ter v nacionalnem 20 odst. več denarja kot ostali kmetje v državi. Po mnenju dr. Markeševe se torej pišejo boljši časi kmetijstvu, čeprav to še vedno ni najbolj profitna panoga. "Tovrstna pomoč države pa je lahko podlaga za dober začetek," je optimistično poudarila dr. Markeševa in za zgled, kako je lahko razvoj kraja uspešen tudi s skromnimi sredstvi, dala prav Veliki Nerajec z Društvom Krnica.

M. B.-J.

DIVJI PRAŠIČI SPET DELAJO ŠKODO - V mirnopski dolini se očitno ne morejo ubraniti divjih prašičev, ki leto za letom tamkajšnjim kmetom povzročajo veliko škodo. Pretekli teden so bili prizadeti predvsem kmetje v Jablanu, saj so njihove njive krompirja čez noč postale prerite in pomendrane. Ne pomagajo ne ograje iz žice ne nastavljanje smrdečih cunj, ki naj bi divje prašiče odvrgle od obiska. "Semenski krompir je tako drag, da je na teh nekaj metrih gotovo za deset tisoč tolarjev škode. Kaj pa bo, če pridejo znova?" se sprašuje kmetica iz Jablana na sliki in kaže na škodo, ki jo bo pripravila lovski družini. To bodo storili tudi nekateri drugi kmetje, ki so razočarani, ker jim lovske družine še zdaj niso povrnila škode, ki so jo divji prašiči spomladl naredili na travinju. Sicer pa menda zdaj lovci pripravljajo ograditev celotnega področja ob gozdu z žico, če bo to kaj pomagalo, pa se bo kmalu videlo. (Foto: L. Murn)

Obvestila in nasveti

Subvencije 2001

Vsi, ki bi radi dobili sredstva iz naslova Subvencije 2001, lahko vlogo dobite na enotah kmetijske svetovalne službe, lanski vlagatelji pa so jo prejeli po pošti. Rok za oddajo vloge je do 30. junija. Pošljite jo priporočeno na naslov: Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja, Dunajska cesta 160, 1000 Ljubljana. Vlogo izpolnite čitljivo, s tiskanimi črkami. Priložite vsa potrebna dokazila. Preden vlogo oddate, jo izročite kmetijskemu svetovalcu. Pregledal jo bo in s svojim podpisom na zadnji strani potrdil, da so vse rubrike izpolnjene in da je vloga popolna in čitljiva. Kopijo vloge, vseh dokazil in potrdil hranite doma!

Za sadjarje

Nadaljujemo redno varstvo proti jablanovemu škrlupu s kontaktnimi pripravki (Delan, Captan, Merpan, Dithane in podobno). Presledki med škropljenjem so lahko 10 do 12 dni. Ob padavinah, večjih od 30 mm, je treba škropljenje ponoviti. Po toči pa škropimo takoj. Zaradi listnih uših je treba nasade pregledati. Ob preseženemu pragu škodljivosti (npr. jablanova zelesa uš 8-10 kolonij na 100 poganjkov) uporabite pripravke kot so Hostaquick, Actara, Pirimor in druge. Priporočamo redno spremljanje rdeče sadne pršice. Če je preseženo število 6-7 osebkov na list, uporabite Demitan, Ortus ipd. Opozorjamo na pojav drugega rodu sadnega listnega minerja in priporočamo pregledovanje nasada. V nasadu jablan redčimo plodiče, tako da odstranimo vse poškodovane, deformirane ali slabo razvite. Zgodnje redčenje vpliva na kvaliteto plodov, vendar zaradi nevarnosti sončnega ožiga tega ne počnemo v sončnem vremenu.

Za vinogradnike

Trta zdaj cveti. Pojavi se lahko peronospora. Priporočamo uporabo sistemov in polsistemov, ki se uporabljajo v 10-12-dnevni presledki. Proti peronospori lahko uporabite aviso, curzate M, mikal, ridomil gold, melidy duo, quadris in druge, proti oidiju pa anvil, topas 100 EC, rubigan, systhane, sabithane, stroby in druge. Če je vinograd malo poškodovana toča, je treba le poškropiti, in sicer takoj, če je bil prej proti peronospori uporabljen le dotikalni pripravek ali najkasneje po 10 dneh od škropljenja s sistemikom. Zaradi nevarnosti oidija uporabite sistemik, zveplo v prahu ali stroby, če je topleje od 25° Celzija. Če je topleje od 20°, ne prašimo v trto. Ne uporabljamo hiperamangana! Na močno poškodovanih trsah je treba odstraniti prizadete vršičke do normalno razvitih listov in kasneje odstraniti odvečne zalistnike. Pri hudih poškodbah skrajšamo mladice na nekaj oces, da bodo zalistniki hitreje pognali in se razvili. Gnojenje z mineralnimi ali listnimi gnojili bistveno poveča napad bolezn, zato je uporaba smiselna le, ko vsi trsti kljub zmerni obremenjenosti rastejo zelo slabo.

Za poljedelce

Zasledili smo prve pege krompirjeve plesni 12. junija. Priporočamo uporabo sistemskih in polsistemskih pripravkov. Uporabimo lahko acrobat MZ, aviso DF, equation pro, ridomil gold ipd. Pregledujte posevke glede na pojav ličink kolarodskega broščal! Kritično število je 10-15 ličink na vsakem šestem grmiču. Uporabimo lahko pripravke calypso, fastac, regent, decis EC-2,5, confidor SL, actara in druge. Navedeni pripravki razen calypsa so strupeni za čebele, zato upoštevajte ukrepe za varstvo čebel!

Odzivnik za kmetijsko svetovanje

NOVO MESTO - V petek, 15. junija, je začel delovati odzivnik za kmetijsko svetovanje, in sicer na številki 090 93 98 17.

Ureja: dr. Julij Nemanič

Dejavniki oblikovanja vinskih arom

Nezaželjene arome tudi zaradi stresov v vinogradu

Arome igrajo odločilno vlogo pri nastajanju sorte tipike in kakovosti vina. Dobro poznavanje nastajanja arom in vplivov različnih zunanjih dejavnikov (podnebje, padavine, lega, tla, izbira sorte, klona, podlage) na količino posameznih aromatskih komponent ima velik pomen pri pridelavi vina z optimalnim vojnem. Nezaželjene arome, ki se lahko pojavijo v vinih zaradi stresov v vinogradu, ki sem jim ni mogoče popolnoma izogniti (suša, pomanjkanje hranil itd.), so lahko bolj ali manj prekriti s prijetnimi sortnimi vonjavami. V tem je ključ do kakovosti vina.

Različne primerjave med omenjenimi dejavniki so pokazale opazne razlike v aromi vin. Sorta rizvanec iz različnih, toda ne bistveno oddaljenih italijanskih vinorodnih okolišev, Južna Tirolska in Furlanija - Julijska krajina, kaže velike razlike v intenzivnosti aromatskih snovi (ugotovljeno kemično in organoleptično) v korist vinu iz hladnejše Južne Tirolske. Primerjava rizvanca v istem vinorodnem okolišu, toda na dveh legah z različno nadmorsko višino (480 m, oziroma 610 m), je pokazala zopet dve po aromatski zalogi različni vini. Vinograd iz višje lege je dal bolj aromatično

grozde, količina arome pa raste z višjo zrelostjo grozdja. Ni pa dovolj višja lega, če niso ustvarjene razmere za normalno dozorevanje grozdja. Pri posameznih klonih rizvanca so nastopile tudi statistično značilne razlike v bogastvu arome, celo pri enaki sladkorni stopnji. To so gotovo zelo praktični napotki za izbiro sorte ali klona za posamezno lego.

Primerjavo so delali tudi z aromatično nevtralnimi sortami, kot sta recimo beli in sivi pinot. Primerjali so grozde, pridelane v Nemčiji in severni Italiji. Pokazalo se je, da so vsebnosti tako prostih kot vezanih sortno tipičnih aromov višje v grozdju iz bolj hladne Nemčije, skratka, ugotovljen je enak rezultat kot pri rizvanču. Na slovenskem trgu se ponujajo že vina iz t.i. "tretjega sveta". Pri vinih renškega rizlinga, ki prihajajo tudi iz toplejših predelov, kot se sadi v Evropi, bomo zastojali iskali lepo sortno aromo, ki smo je vajeni v slovenskih vinih.

Gnojenje vinske trte skozi list se praktično ne kaže desetletij. S foliarnim gnojenjem so hoteli pomagati opešanim trtam. Zmanjševanje gnojenja z dušičnimi mineralnimi gnojili je sprožilo kletarske probleme v obliki slabše fermentacije moštov, pojava vonja po gnilih jajcih in starikavi aromi.

Po odkritju kletarskih problemov, ki jih izločata suša v vinogradu in pomanjkanje dušičnih snovi v moštu za potrebe kvasovk gledamo drugače tudi na gnojenje skozi list.

(Nadaljevanje sledi)
Dr. JULIJ NEMANIČ

Z Ajdo v Bolzano

KOSTEL, DOLENJSKA, LJUBLJANA - Društvo Ajda iz Ljubljane je 16. junija organiziralo za svoje člane in sodelavce izlet v Italijo, kjer so si pri Bolzanu ogledali biodinamsko vzgojo sadja in poslušali predavanje o tem in tudi, kako država pomaga takemu načinu zdravega pridobivanja hrane in kmetovanja. Zvedeli so tudi, kaj vse je potrebno, da bi s takim načinom sadjarstva dostojno pridelava štiričlanska družina. Iz Kostela se je udeležilo poučnega izleta 10 članov Turistično športnega društva in novega Sadjarskega društva "Rižni", sicer pa je bilo na izletu preko sto članov in sodelavcev društva Ajda iz vse Slovenije.

HELENA MRZLIKAR gospodinjinski kotiček

Marmelade za dobro jutro

Marmelada je običajno kuhana sadna kaša z dodatkom belega ali rjavega sladkorja ali umetnega sladila. Primerno sadje za marmelado mora vsebovati pektin, kislino in različne naravne sladkorje. S segrevanjem sadne kaše izhlapi veliko vode in zaustavi se razvoj mikroorganizmov, ki so povzročitelji kvara. Pri pripravi se izogibajmo nepotrebnemu lupljenju in pretlačevanju sadja ter dolgotrajnemu vretju. Sadje, ki vsebuje veliko pektina (ribez), je potreben le kratek čas močnega vrenja po vsej površini. Sadju z manj pektina (maline, marelice, slive) pa po približno 25 minutah vrenja poleg sladkorja dodamo še želirno sredstvo in pri tem upoštevamo navodilo proizvajalca.

Za pripravo marmelade iz češenj in višenj potrebujemo 1/2 kg zrelih izkoščičenih češenj, 1/2 kg izkoščičenih višenj, 1,5 kg sladkorja in 1 dl limoninega soka. Izkoščičene plodove zmeljemo s paličnim mešalnikom, prirešamo sladkor in limonin sok. Na hitro segrejemo do vretja in med neprestanim mešanjem kuhamo 25 minut. Vročo maso napolnimo v vroče kozarce do roba in zapremo s kovinskimi pokrovciki, kar velja za shranjevanje vseh vrst marmelad. Priporočljivo je, da češnje mešamo z ribezom, marelicami in kosmuljami.

Med posebno aromatične izdelke prištevamo marmelado iz jagod.

Vzamemo 2 kg zrelih in zdravih jagod, 2 kg sladkorja in 1/4 litra vode. Oprane in očiščene jagode ter vodo damo v posodo in segrevamo 10 minut. Nato vse skupaj pretlačimo, dodamo sladkor in med stalnim mešanjem kuhamo 20 minut. Ob koncu kuhanja dodamo marmeladi še želirno sredstvo. Sladkor in želirno sredstvo lahko nadomestimo z želirnim sladkorjem.

Za pripravo marelične marmelade vzamemo 1 kg zrelih razpolovljenih marelic, 1 dl limoninega soka in 1 kg želirnega sladkorja. Plodove pretlačimo s paličnim mešalnikom, jih pokapljamo z limoninim sokom in vse skupaj segrejemo do vretja. Masa naj vre 10 minut. Nato ji med stalnim mešanjem dodajamo želirni sladkor. Marmelada je po nekaj minutah vrenja gotova. Takoj napolnimo v vroče kozarce in zapremo. Pozno poleti, ko so na voljo brusnice in robidnice, bomo iz njih pripravili marmelado ali žele.

Nekoliko posebnega okusa je marmelada iz melon. Potrebujemo 1 kg melon, 850 g sladkorja, sok 2 limon, 2 žlici ruma in 5 dl vode. Melone olupimo in zrežemo na majhne kocke. V posodo vlijemo vodo, dodamo sladkor in limonin sok ter kuhamo približno 15 minut. Pred polnjenjem v kozarce marmeladi vmešamo še rum. Vse našete marmelade lahko pripravimo tudi z umetnimi sladili.

Klemen Ramovš in Marija Lubšina Novak.

Od včeraj za jutri Festival Brežice se začenja z dnem šole

BREŽICE - Največji glasbeni in kulturni dogodek v Posavju, Festival Brežice, se bo z osrednjim koncertnim programom sicer začel šele 14. julija, prve prireditve iz pestrega festivalnega programa pa so se že začele. V Ljubljani je včeraj potekal mednarodni simpozij na temo sponzorstva kulture in kultura sponzorstva, v Brežicah pa bo prva prireditve v sklopu festivala danes, 21. junija. Osnovna šola Brežice je pripravila dan šole z dogajanjem, ki so ga zasnovali kot pogled na zgodovino skozi otroške oči in poimenovali Od včeraj za jutri.

Prizorišče prireditve bo Cesta prvih borcev na odseku od občine do gradu. Šolarji so jo spremenili v živahno ulico iz srednjega veka, na kateri se bo od pol sedmih zvečer, ko bo tja prispela povorka izpred osnovne šole, dogajalo marsikaj zanimivega. Na stojnicah bodo izdelovali papir, pripravljali kruh ter zelišča in srednjeveška zdravila, delali košare iz odpadnih snovi, svojo stojnico bodo imeli tudi alkimisti in glasbeniki. Na prizorišču bodo na ogled likovna dela šolarjev, skupina petdesetih šolarjev bo skrbela za "giblivo" slike, ki jih bodo sestavljali iz kartonov, na odru pa bo potekal kulturni program. V pisarni vrvežu bodo tudi dvorni norčki ter glasnik in bobnarji, ki bodo že prej razglašali, kaj se dogaja v mestu. Program je v celoti pripravila šola, vodja prireditve je ravnateljica Marija Lubšina Novak, vodji programa pa sta Darja Mandžuka in Darinka Ferencak Agrež.

"Sodelovanje z brežiško osnovno šolo je nov korak v razvoju Festivala Brežice in potrjuje njegovo še večje povezanost s krajem," pravi direktor in umetniški vodja Festivala Klemen Ramovš, ki vidi v tem sodelovanju potrdilo, da festival načrtuje dolgoročno in ni muha enodnevnica.

MiM

Upokojenci so zapeli

TREBNJE - Na 3. srečanju upokojenskih pevskih zborov Dolenjske, Bele krajine in Posavja, ki je potekalo v soboto, 16. junija, popoldan pred domom starejših občanov, je nastopilo pet zborov: Vesele Trebanjke pod vodstvom Cirila Mežnarja, zbor KUD Zlata jesen Trebnje (Katarina Makor) ter zbori upokojenskih društev iz Škocjana (Jožica Čelesnik), Straže (Mitja Bukovec) in Novega mesta (Sonja Pirč). Program je povezovala Barica Kraljevski, gost srečanja pa je bila harmonikarka Jožica Vogrinc.

MiM

Umetniki, organizatorji, gostje in prijatelji trebanjskega tabora pred Galerijo likovnih samorastnikov po slavnostni otvoritvi.

Trebnje gosti likovne samorastnike

Na 34. mednarodnem Taboru likovnih samorastnikov v Trebnjem ustvarja štirinajst likovnikov iz osmih držav - Ponovno so pripravili tudi Mali tabor

TREBNJE - Z zvoki šolskega pihalnega orkestra trebanjske glasbene šole pod taktirko Boštjana Dimnika in s solistko na flavti Mojco Rebolj se je pred Galerijo likovnih samorastnikov v soboto, 16. junija, zvečer začel tradicionalni mednarodni Tabor likovnih samorastnikov, prireditev, po kateri je mesto ob Temenici znano ne samo v Sloveniji, ampak sega njen sloves tudi preko državnih meja. Letošnji tabor je že štirinajseti po vrsti.

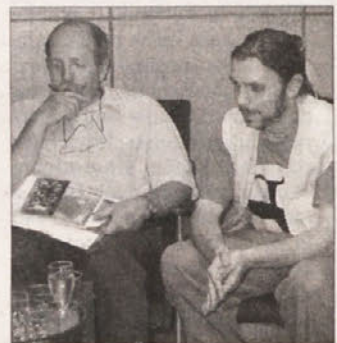
Kot je na otvoritvi poudaril slavnostni govornik Mitja Prijatelj, predsednik Zveze kulturnih društev Trebnje, je Tabor likovnih samorastnikov kulturno pomembno obogatil Trebnje, saj je od leta 1968, ko so se v kraju prvič zbrali likovni samorastniki, pa do letos na taboru ustvarjalo blizu 200 umetnikov z vseh koncev sveta. V galeriji, odprti leta 1971, je shranjenih več kot 800 slik in skulptur, ki so jih v 34 letih ustvarili gostje likovnih srečanj. Med njimi so imena mnogih znanih ustvarjal-

cev pa tudi takih, ki so bili prej malo znani in so šele s taborom stopili na pot večje prepoznavnosti. Vse to daje Taboru likovnih samorastnikov posebno težo in ugled, zato zaskrbljuje, da se je v zadnjih letih razvoj upočasnil, kot je dejal Prijatelj in dodal, da to ne bi smelo biti znamenje usihanja interesa za organiziranje taborov, saj "če bo šlo tako naprej, lahko pride do velike kulturne škode".

Na letošnjem taboru bo do sobote, 23. junija, ustvarjalo 14

likovnikov: Francine Genot iz Francije, Giuliano Zoppi in Vedovato Guido iz Italije, Mechtilde Rehmman iz Nemčije, Janoš Mesaroš, Jure Miloš Grgin in Lidija Jelič iz Jugoslavije, Drago Takač, Hrvoje Barbarić in Josip Pintarič iz Hrvaške, Boro Arsovski iz Makedonije ter Ciril Povše, Irena Polanec in Marko Skok iz Slovenije. Taboru so letos ponovno pridružili tako imenovani Mali tabor, na katerem ustvarjajo učenci osnovnih šol iz trebanjske občine. Njihove stvaritve bodo na ogled na razstavi, ki jo bodo odprli 23. junija ob zaključku tabora v avli Centra za izobraževanje in kulturo.

M. MARKELJ

Avtor Milan Dekleva in režiser Bojan Levak Gus na prvem srečanju le teden dni pred premiero Igre na vrhu.

Krstna izvedba Igre na vrhu

Igra Milana Dekleve v izvedbi Teaterfraja

BREŽICE - Kulturno društvo Teaterfraj deluje šele poldrugo leto, a je v tem kratkem času uspešno izvedlo že več improvizacijskih gledaliških večerov ter dva večja gledališka projekta: enournno predstavo "Ich liebe mich, ich liebe njih - Lola" in celovečerno predstavo "Rata mahata express cabaret". Jutri, 22. junija, bodo člani društva ob 19.30 v dvorani Mladinskega centra premierno izvedli kabaret Milana Dekleve Igra na vrhu. To bo krstna izvedba tega gledališkega dela, saj doslej še ni zaživelo na odskih deskah.

Dekleva je igro napisal leta 1993 na pobudo igralca Slavka Cerjaka, dolenskega rojaka, ki je tedaj poskušal v Ljubljani ustanoviti kabaretno gledališče. Zamisel se ni uresničila, igro pa je založnik Mihelač k sreči natisnil kot gledališki list in je tako ostala vsaj "sled smeha na policah knjižnic", kot pravi avtor. Svoje delo označuje kot hibridno odskočno vrsto, v kateri se stapljajo elementi komedije zmešnjav, bulvarke, operete, mjuzikla in groteske v karneval ničevosti. Igra na vrhu se odvija v zaprtim krogu sleherne ogoljene in scufane dušice, družinice, ustanovne, državice in je igra v podpodju časa.

Jutri bo Igra na vrhu dočakala odski krst v produkciji Teaterfraja, v režiji Bojana Levaka Gusa in z igralno zasedbo: Martin Pinterič, Petra Jagrič, Aleš Šekoranja, Petra in Sandra Kezman, Boštjan Hribar, Anita Pegam ter Danko Novak. Songe bo na kitari spremljal Nejc Agrež, izvorni glasbeni prispevek pa je delo Branka Rožmana.

Samosvoj slikarski svet

Razstava novejših slik diplomiranega slikarja Janka Orača v Galeriji Posavskega muzeja v Brežicah

BREŽICE - V vseh treh prostorih Galerije Posavskega muzeja je od prejšnjega četrta, 14. junija, na-ogled obsežen cikel slik novomeškega diplomiranega slikarja Janka Orača, ki se posavskim ljubiteljem likovnega ustvarjanja predstavlja z deli, nastalimi v zadnjih štirih letih. Kot pravi avtor, je razstavo zasnoval na jedru slik, ki jih je pred poldrugim letom razstavil v Galeriji Dolenjskega muzeja v Novem mestu, dodal pa jim je dvajset najnovejših del. Postavitev je premišljeno prilagodil razstavišču, tako da je v vhodni prostor postavil dela, na katerih prevladujejo svetle, sončne barve, v srednji prostor dela z živahnejšim in kontrastnejšim prepletanjem toplih in hladnejših barv, v zadnji pa slike s prevladujočo modro barvo, ki je slikarju najljubša in mu pomeni duhovno dimenzijo. Tako se gledalec pri ogledu razstave giblje v nekak-

nem abstraktnem svetu kroženja barvnih energij. Umetnostna zgodovinarica, kustosinja Posavskega muzeja Oži Lorber, ki je sodelovala pri postavitvi razstave in je na otvoritvi predstavila avtorja in razstavo, ugotavlja, da so Oračeve slike reducirane na dve osnovni barvi, modro in rdečo, niansiranja pa dosega s pastoznostjo slojev in lazurno prosojnostjo v paleti bele in rumene barve. Slikarjevo gesto vodi intuicija, "plavajoča v lastnem vesolju svetlobe in teme in se prečiščena rojeva kot stvaritev v samosvoj pojavnosti svet".

MiM

Janko Orač na brežiški razstavi.

Koncert v Beli Cerkvi

BELA CERKEV - V nedeljo, 24. junija, bo ob šestih zvečer v cerkvi sv. Andreja koncert velikonočnih in Marijinih pesmi v izvedbi vokalne skupine Prima in župnijskega zbora iz Vavte vasi pod vodstvom Aleša Makovca. Na koncertu bodo sodelovali še orglar Matej Burger ter solisti: Urška Damiš, Ana Markelj, Matjaž Kastelic in Aleš Makovc.

Štefbet Rifi v Gogi

NOVO MESTO - Jutri, 22. junija, bo ob osmih zvečer na dvorišču knjižarne Goga nastopila skupina Štefbet Rifi, ki igra mešanico ljudske glasbe, jazz in sodobne komorne glasbe.

Gogini knjižni novosti

Založba Goga je izdala pesniško zbirko Ej! Katje Plut in mladinsko delo Dnevnik pajka Francija Magde Lojk

NOVO MESTO - Založba Goga je med bralce poslala dve knjižni novosti novomeških avtoric. Ljubiteljem sodobne poezije je namenjena pesniška zbirka Katje Plut Ej!, mlajšim bralcem pa Dnevnik pajka Francija, ki ga je napisala Magda Lojk in ilustrirala Maja Grabrijan. Knjižni prvenec Lojkove so predstavili na literarnem večeru v četrtek, 14. junija, v knjižarni Goga.

Magda Lojk, študentka dramaturgije na AGRFT v Ljubljani, je Dnevnik pajka Francija napisala še kot srednješolka in v dneviške zapise pajka Francija vnesla tipičen svet in mišljenje odrasčajočega mladostnika, ki ji je bil v času pisanja zelo blizu, a vendar že toliko oddaljen, da ga je lahko vzela s pravo mero sproščene humorja in ironije. Domišljjski svet, v katerem živi pajek Franci s svojimi vrstniki, odraslimi pajki in pajkovsko družbo, šolo in drugem, je povsem človeški svet, kot ga seveda doživlja in razume najstnik.

Ta preplet je razviden tudi v ilustracijah, s katerimi je knjigo opremila Maja Grabrijan, dijakinja srednje oblikovalske šole. Tudi zanjo je knjiga ilustratorski prvenec. Urednik knjige Branko Jordan se je odločil za zanimivo potezo in knjigi namesto običajne spremne besede dodal mnenja šestih mladih bralcev, ki so Dnevnik prebrali v rokopisu. Vse je knjiga navdušila.

Z zbirko Ej! se je število pesniških zbirk novomeške pesnice Katje Plut povečalo že na štiri, kar je za 22-letno avtorico presenetljivo veliko. Tudi v najnovejši zbirki Katja Plut ostaja zvesta poetiki, ki jo je začela graditi že s prvo zbirko in so zanjo na formalni ravni značilni prost verz, ki prehaja včasih tudi v kratko prozo, rušenje jezikovnih pravil ter obilna uporaba slenga, vulgarizmov in tujejezičnih izrazov, na vsebinski pa uporništvu občutljivega pesniškega subjekta. Tehtno spremno besedo je knjigi dodal Tomaž Koncilija.

MiM

Ilustratorica Maja Grabrijan in avtorica Dnevnika pajka Francija Magda Lojk z urednikom Brankom Jordanom na predstavitvi knjižne novosti.

PRVIČ V NOvem MESTU - Gost literarnega večera, ki jih na knjižarniškem dvorišču v Novem mestu prireja knjižarna Goga in vodi Brigita Judež, je bil v petek, 15. junija, zvečer uveljavljeni in eden najbolj prevajanih sodobnih slovenskih pisateljev Andrej Blatnik. To je bil pisatelj prvi nastop v rojstnem mestu njegovega očeta. Pogovor se je sukal okoli Blatnikove najnovejše knjige kratke proze Zakon želje in o motivih, ki so za tega ustvarjalca sploh značilni, to pa je predvsem problem medsebojne komunikacije, kot se začrtuje v odnosih med spoloma in med generacijami. (Foto: M. Markelj)

Koraki brhkih deklet ob zvokih godb

2. mednarodni festival godb in mažoretnih skupin v Trebnjem - Občinski pihalni orkester Trebnje praznuje 75-letnico, mažoretna skupina pa petletnico

TREBNJE - Konec tega tedna bo Trebnje zaživelo z godbeništvom. Občinski pihalni orkester bo slavil 75-letnico, v mestu ob Temenici pa bo potekal tudi 2. mednarodni festival godb in mažoretnih skupin, na katerem bo nastopilo enajst pihalnih orkestrorov in šest mažoretnih skupin iz Slovenije, Nemčije, Italije in Hrvaške. Pobudnik in organizator bienalnega festivala je trebanjska godba, ki želi tako ob svojem siceršnjem kulturnem prispevku še dodatno popestriti utrip kraja in ime Trebnjega odločneje zapisati na slovenski kulturni zemljevid.

Dogajanje se bo začelo v petek, 22. junija, ob šestih zvečer z odprtjem razstave o trebanjski godbi v Centru za izobraževanje in kulturo, kjer bo tudi slavnostni občni zbor ob 75-letnici godbe in petletnici trebanjskih mažoret. Dogajanje se bo nato preselilo v središča mesta, kjer bo nastopila godba iz Šentruperta, nato pa bo slavnostni koncert jubilanta. Ob tej priložnosti bodo poleg Gallusovih in Adamičevih priznanj podelili tudi tri priznanja mednarodne zveze godbenikov CISM, in sicer bosta križ zaslužništva prejela Lojze Gracel in Nace Škoda, križ CISM za kulturno delovanje pa 94-letni Viktor Grmovšek, edini še živeči ustanovni član trebanjske godbe.

Začetki godbe sicer segajo v leto 1926, vendar so bili čvrsti temelji položeni leta 1963, ko je v Trebnjem na pobudo Naceta Škode začel delovati oddelek za pihala in trobila novomeške glasbene šole prav z namenom, da zagotovi glasbenike za godbo. Preporod je godba doživela leta 1990 s prihodom novega dirigenta prof. Igorja Tršarja. Ob 75-letnici se lahko pohvalijo z uspešno kakovostno in številčno rastjo, s posneto kaseto

in zgoščenko ter s številnimi nastopi doma in na tujem. V Društvu Občinski pihalni orkester Trebnje (OPO) deluje več kot 140 članov, med njimi je 72 aktivnih godbenikov, zvečina mladih, solanih glasbenikov, kar godbi zagotavlja nadaljnjo rast. V društvu ob članskem orkestru deluje še mladinski pod mentorstvom Primoža Kravčarja in mažoretna skupina, ki jo vodi Darja Korelec in za katero je med dekleti izredno zanimanje.

V soboto, 23. junija, se bo v mestnem središču ob desetih dopoldan začel 2. mednarodni festival godb in mažoretnih skupin z nastopom godb iz Laingna (Nemčija) in Castelnua del Garda (Italija). Nadaljeval se bo popoldan ob štirih z nastopom mažoretnih skupin in ob šestih s povorko vseh nastopajočih, zaključil pa ob sedmih zvečer z nastopom sodelujočih godb.

"S festivalom želimo popularizirati trebanjski pihalni orkester in hkrati obogatiti kulturno ponudbo kraja. Upam, da nam bo uspelo utrditi festival kot tradicionalno bienalno prireditev, na katero bomo vsi ponosni," pravi predsednik društva OPO Daniel Metelko in

Daniel Metelko, predsednik Društva Občinski pihalni orkester Trebnje.

dodaja, da jim bo morda ob nadaljnji podpori občine, Trima in drugih, ki so že doslej pokazali veliko razumevanja za kulturni razvoj kraja, kljub nekaterim oviram uspelo nekoč uresničiti vizijo o festivalu, na katerem bi v Trebnje prišli igrati najboljši pihalni orkestri sveta.

MiM

Berce razstavlja v Tomu

MOKRONOG - V salonu pohištva TOM bodo v petek, 22. junija, ob sedmih zvečer odprli razstavo del akad. slikarja Mitje Berce. V kulturnem programu bodo nastopili učenci trebanjske glasbene šole.

**PREDNAROČILA
ZA
OSNOVNOŠOLSKE
UČBENIKE
SPREJEMAMO
OD 1.6. DO 30.6.
MOŽNOST
PLAČILA
NA 3 OBROKE!**

NAŠA SKRB ZA JEZIK

Neenotno okrajšana in z napakami zapisana naselbinska imena

Ob cestah je vrsta prometnih znakov oziroma označb, ki pomagajo urejati promet. Pri tem imajo pomembno vlogo table in kažipoti z naselbinskimi imeni. Znaki za nevarnost, izrecne odredbe, obveznost, obvestila in še za kaj morajo biti vedno enoznačni in za vse udeležence v prometu brez težav prepoznavni. Prometni režim pa lahko uspešno funkcionira, če sleherni, ki se vključi v cestni promet, dosledno upošteva pravila za varno vožnjo in potrebno zaščito pešcev. Nekateri pa si privoščijo prehitevanje skozi naselja, kjer je hitrost omejena celo z zakonom. "Zakoni" predrznih seveda pogosto ne ostanejo brez (tragičnih) posledic. Občutijo jih mnogi, prav nič krivi vozniki in pešci. Obravnavana vprašanja v tem zapisu niso v neposredni zvezi z zahtevami za varno vožnjo. Prav pa je, da nanje opozorimo.

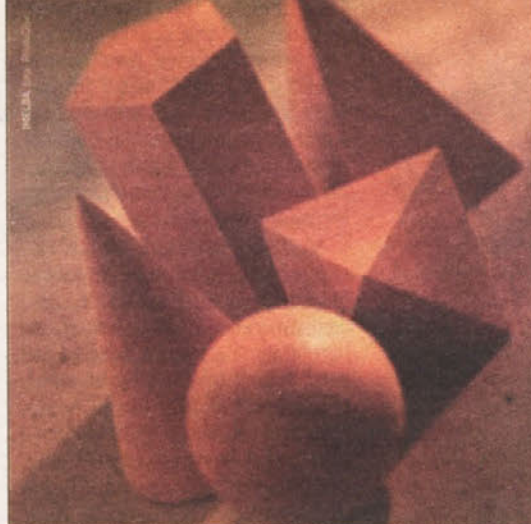
Za neposredno vožnjo ni nepomembno, kako so na tablah ob cesti zapisana imena krajev. Nekatera naselbinska imena so neenotno okrajšana ali pa zapisana v nasprotju s pravili veljavnega pravopisa. Dolenjske Toplice so napisane še kot Dol. Toplice in Dolenjske Topl., Šmarješke Toplice pa tudi kot Šmar. Toplice, Šmarješke Topl. in celo Šmarješke T. V priložniku za varno vožnjo je v krajevnem imenu Gornja Radgona okrajšan prvi (pridevniški) del in je zapisan kot Gor. Radgona, v imenu Murska Sobota pa je prvi del skrajšan do M. in je napisano kot M. Sobota. Osnovnega (samostalnškega) dela imena naj bi torej ne krajšali, pač pa določilni (pridevniški) del, npr. Dol. Toplice, Šmar. Toplice... Na tabli je ob vhodu v naselje Družinska vas v celoti izpisana, ob izhodu pa je prvi del imena neokrnjen, drugi pa okrajšan v v. (Družinska v.). Če je bilo to storjeno zaradi prihranka oziroma racionalizacije, potem gre v takih potezah za hvalevredno dejanje, ki naj bi veljalo tudi v drugih primerih. Dolenje in Gorenje Lanknice pa so na tablah v celoti napisane, čeprav imajo v obeh primerih po dve črki več kot Družinska vas.

Slovenska krajevna imena so v slovarskem priložniku izšla 1985. leta (v 10.000 izvodih) in so usklajena s pravili veljavne-

ga pravopisa. V pravopisnih pravilih pa je zahteva, da pišemo vse sestavine v zemljepisnih imenih z veliko začetnico (Kamni Potok, Gorenji Maharovec, Dolenje Prapreče, Gornja Težka Voda...), izjeme so le neprvi predlogi (Kostanjevica na Krki, Stari trg ob Kolpi, Dolga Njiva pri Šentlovcu...) in neprvi samostalniki mesto, vas, trg, selo, sela, selce in naselje, če ne stoji na začetku imena (Novo mesto, Stavča vas, Stari trg pri Ložu, Lutško selo, Uršna sela...). Vas pri Fari ob Kolpi je zapisana z veliko začetnico, ker nastopa kot samostojno zemljepisno ime, saj pred sabo nima nobene druge sestavine imena. Enako je z imenom Selo (občina Krško), Sela (občina Dolenjske Toplice), Sela pri Hinjah, Selce nad Blancu itd. Ime Bela Cerkev pa mora biti v drugem delu zapisano z veliko začetnico, ker neprvi del imena ne sodi med navedene izjeme. Enako velja za Težko Vodo (na tablah še vedno pisano z malo začetnico). Zapis Drganja Sela (v Vavti vasi) bo treba spremeniti v Drganja sela, Koroško Vas pa v Koroško vas, saj ima nasproti ceste, ki pelje proti Beli krajini, prav zglede v zapisu Jurna vas. Pri Otočcu je na kažipotu napis Stari Grad. V tem primeru ne gre za naselbinsko ime, ker se tako imenuje grajska zgradba, zato bi bilo prav zapisano kot Stari grad. Krajevno ime Gabrje pri Soteski je zapisano kot Gaberje. Zlogotvorni -r- je v napisu napak podaljšan z -e v -er. Enako ime pri Brusnicah pa je zapisano prav, torej Gabrje.

Navedene in druge pomanjkljivosti v napisih naselbinskih imen se lahko z ustreznimi dogovori in dobro voljo hitro odpravijo. Naj se ob cestah v pravi podobi vidijo tudi zapisi v slovenskem jeziku. Saj ni tako slab, kakor mislimo, je nekoč potarnal o. Marjo Pohlina. Danes pa zaslužijo pohvalo vsi, ki so za prodajalne, različne lokale, firme in firmice, mala in velika podjetja zadržali ali pa poiskali domača slovenska imena. Včasih se namreč človeku zazdi, kot da smo že v jezikovno čudnem evropskem objemu brez ljubezni do tega, kar je naše, najbolj naše in kar mora naše ostati.

JOŽE ŠKUFCA

Posojila za velike stvari ali za veliko majhnih stvari.

Razmišljate o počitnicah ali nakupu avtomobila? Si želite urediti ali kupiti stanovanje? Preprosto potrebujete gotovino? Možnosti je brez konca, izbira pa naj bo samo Vaša. V naši banki lahko najamete posojilo, s katerim boste uresničili svoje načrte, tudi če ste študent, podjetnik ali upokojenec.

Posojila za prihodnost in že kar za danes. V vsaki Abanki za vse.

MMS KREDIT & LEASING

V prvih petih mesecih letošnjega leta sta **Mazda MX5** in **Mazda B2500** najbolj prodajani vozili v svojem razredu. Vsem kupcem se zahvaljujemo za zaupanje in obenem obljublamo, da se bomo trudili še naprej.

www.mazda.mms.si

OSNOVNA ŠOLA PREVOLE 8362 Hinje

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

- UČITELJA ANGLEŠKEGA JEZIKA z dopolnjevanjem obveznosti z glasbeno vzgojo – za določen čas.
- UČITELJA ŠPORTNE VZGOJE z dopolnjevanjem obveznosti z OPB – za določen čas.
- UČITELJA KEMIJE IN BIOLOGIJE z dopolnjevanjem z OPB – za določen čas.
- UČITELJA ZGODOVINE IN GEOGRAFIJE z dopolnjevanjem – za določen čas.
- SVETOVALNEGA DELAVCA – polovična delovna obveznost na osnovni šoli Podzemelj – za določen čas.

Začetek dela bo 3.9.2001 s trimesečnim poskusnim delom. Delovna mesta so razpisana za čas od 3.9.01 do 31.8.02.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov zavoda v osmih dneh po objavi razpisa.

Prijavljene kandidate bomo o izboru obvestili v 15 dneh po opravljeni izbiri.

LERAN

Novo mesto, Lebanova 24

<http://www.leran.si>

e-mail: leran@siol.net

telefon: 07/33 79 940

faks: 07/33 22 282

mobitel: 050/633 553

041/633 553

Prodamo:

- HIŠE: v Bojanji vasi, na Bučki, v Črnomlju, Dol. Ponikvah (pri Trebnjem), Jagodniku, Krškem, Metliki, Mokronogu, Novem mestu (in okolici), na Otočcu, v Grobljah, Straži, Šentjerneju, Škocjanu, Zužemberku, Dvoru, Čateških Toplicah, Gabrijelah, Družinski vasi
- STANOVANJA: v Krškem, Novem mestu, Straži, Škocjanu, Šentjerneju, Črnomlju, Ljubljani
- APARTMAJE: več enot v Šmarjeških Toplicah

- VIKENDE: v Brestanici (okolica), Dol. Kotu pri Dvoru, Semicu, Straži, Gorenji vasi pri Šmarjeških Toplicah, Vinjem vrhu
- GRADBENE PARCELE: nad Tuševim Dolom, Stopičah, Šentrupertu (okolica), Šentjerneju (Gor. Vrhopolje), Novem mestu
- POSLOVNE OBJEKTE IN PROSTORE: v Črnomlju (picerija, diskoteka), Novem mestu (Glavni trg, Novi trg, Germova, Dilančeva, Bršljin - Rialto, Hedera), Straži
- POSLOVNO-STANOVANJSKE OBJEKTE V OBRATOVANJU: v Šentjerneju, Dol. Vrhopolju (gostilna in stanovanje), Vavti vasi (pizzerija)
- KMETIJE: v Praprečah pri Šentjerneju, Šentrupertu (okolica), na Trebelnem (okolica), v Beli krajini

Oddamo:

- poslovne prostore in stanovanja v Novem mestu

Oglasite se na sedežu podjetja ali nas pokličite.

Vse za kopalnice, kopalnice za vse

MERKUR

Ustvarjamo zadovoljstvo

MERKUR, Kočevarjeva 7, Novo mesto, tel.: 07 37 18 440

TRENUTEK RESNICE

Pride trenutek, ko se ne da več zavijati dejanj v svetleči stanoli besed, ko je treba stvari imenovati s pravim imenom. Ta trenutek je za Slovence in vse državljane Slovenije zdaj tu. Svobodno in samostojno državo Republiko Slovenijo, ki se je ustanovila po najbolj demokratično, s plebiscitom izraženi volji, je surovo in arogantno napadla Jugoslovanska armada. Mlada slovenska država je zrtev invazije, katere cilj je okupacija in tudi zamenjava demokratično izvoljene oblasti. Jugoslovanska ljudska armada tako ni več ljudska in ne jugoslovanska, ampak okupacijska armada, v službi že povsem razvidnih interesov, donedavne besede predstavnikov zveznih oblasti o mirnem in dialogem reševanju vseh sporov pa so čista laž. Da je tako, da so se stvari razgale v svojem bistvu, smo vsi pričeli težke trenutke. Toda hkrati je to trenutek, ki neke resnice, ki pravi, da naroda, ki se tako odločno in premišljeno, kot smo se Slovenci, nameni hoditi svojo pot, ne more zaustaviti nobeno nasilje, pa naj bo podprto s še tako bojno tehniko.

Mi vemo, kaj je resnica! Prej ali slej jo bo moral uvideti tudi svet.

BRANIJO
SVOBODO

ob desetletnici državnosti

Novinar v pišu zgodovine

Sreda, 26. junija 1991. Popoldne v Dolenjskih Toplicah. Slovenija je samostojna. Sinoči je sprejemom treh pomembnih dokumentov to razglasil slovenski parlament. Zdaj je čas za slavlje. Na trgu posadijo spominsko lipo in župnik jo blagoslovi. Pesmi, besede, recitacije. Jaz fotografiram. Potem se z družino udeležim slavnosti ob kresu na Veselici, vzpetini nad Metliko. Človek bi se razpočil od ganjenosti, če bi se prepustil čustvom. Pa jih je navajen brzdati. Pri novinarstvu namreč služba in prosti čas nista nikoli povsem ločena, zato so živci vedno napeti. Prave sprostitve ni. Samostojnost pa je stvar, ki jo je potrebno počasi razgraditi in dojeti. Zlasti če si Slovenec, pripadnik naroda, ki je nanjo čakal tisoč let.

V trdni temi se spuščamo z Veselice. Griči na desni strani so razsvetljeni. Tam še tlijo kresovi. Na levi kraljuje tema. "Kot ob času turških vpadov," me spreleti. Doma gledam posnetek s proslave pred slovenskim parlamentom. Besede Milana Kučana: "Nocoj so dovoljene sanje. Jutri bo nov dan!" ne obetajo nič dobrega.

Ponoči, kmalu po drugi, me prebudi vztrajno zvonjenje telefona. Kličče kolega Andrej Bartelj. "Tukaj je od Gotne vasi slišati streljanje. Kako je pri vas v Metliki?" Stopim na balkon. Zunan je gluha noč. To mu povem in obljubiva si, da se bova obveščala, če bo karkoli novega. A spanec je že vzel slovo. Sedem v avto in se odpeljem v Metliko. Vse je prazno. Srečam le vojaški kombi, ki zavije k zdravstvenemu domu. Pozneje zveem, da so takrat pripeljali ranjenca iz Pogance pri Novem mestu.

Doma poslušam radio. Kolona vojaških vozil je ponoči pri Metliki prečkala mejo. Zaustavljena je bila pred Novim mestom. Odpravim se v službo. Prej skočim še na mejni prehod na Kolpi. Na cesti pred mostom preko reke stojita dva do zob oborožena specialca. Še več jih je v baraki ob cesti. Dovolita, da ju fotografiram. Za pogovor ni časa. Oborožene postave se plazijo po koruzi ob progi in pritegnejo njuno pozornost. Jaz odpeljem čez Gorjance. Cesta je skoraj prazna.

Kmalu za ovinkom po Črmošnjicah stoji kolona vozil. Nekaj osebnih, nato pa vojaška. Ustavim, vzamem fotoaparata in se peš napotim čez most na Pogance. Še prej fotografiram. Nihče tega ne opazi. Na čelu kolone stoji skupnica uniformiranih ljudi. Vidim, da so oficirji. Med njimi je tudi Bogičević, komandir

novomeške kasarne. Nič ni vesel mojega prihoda. Verjetno misli, da so me poslali. "Poglej, kaj delajo vaši," mi reče očitačoče in pokaže na prestreljeni pokrov motorja pri tovornjaku in na nekaj lužic krvi ob njem. "Lahko pošlikam?" vprašam naivno. Pa mi dajo hitro vedeti, da tukaj nimam kaj iskati. Vesel, da mi niso vzeli fotoaparata, odhitim nazaj in se preko Jurne vasi in Ruperčvrha odpeljem v Novo mesto.

Na uredništvu stanje seveda ni vsakdanje. Odgovorni urednik hoče splošno vznemirjenost umiriti tako, da naroča: "Delajte vsak svoje naprejš!" Čez čas odidem, še prej pa naročim tajnici, naj mi piše dopust, in se dogovorim, da me pokliče, če bo kaj novega. Čez nekaj ur me res pokliče. "Pridi, izdali bomo posebno številko Dolenjskega lista!" Takoj sem za to. Še predno sedem v avtomobil, zaslišim letalsko bobnenje in nekaj močnih eksplozij. Medvedjek, zveem pozneje. Pred sosednjo hišo stoji gručica fantov in glasno komentira. Igor, ki je pred kratkim končal vojaško letalsko akademijo v Mostarju, je zaskrbljen. "Javi se našim, oni ti bodo svetovali, kako naprejš," mu svetujem. Vidim, da je tudi sam teh misli, in odpeljem se na uredništvo.

Tam ni potrebno dosti dogovarjanja. Eni zbirajo vesti s terena, drugi obdelujejo gradiva, ki prihajajo iz pristojnih republiških in občinskih služb. Mudi se, saj hočemo takoj med ljudi. A časopis tiskamo ponavadi v Ljubljani, poti do tja pa so odrezane. V poštev pride le Tiskarna Novo mesto in drugačna tehnika. Odločimo se, da bomo tiskali v petek, do takrat pa zberemo še zadnje novice. Jaz se sprehodim po mestu in napravim kratko anketo. Mesto je prazno, promet tako rekoč ni. Nekaj mnenj le dobim. Ljudje so prestrašeni, ogorčeni, toda odločni. Za našo stvar bi naredili vse. Obiščem tudi Kaburjev mlin na Pogancah, prizorišče prvih spopadov med jugoslovansko vojsko in slovensko teritorialno obrambo.

V petek proti večeru tiskamo. Komaj se tiskarska barva posuši, že razgrabimo časopis in se dogovorimo, kam vse ga bomo razvozili. Naložim ga precejšen kup v avtomobil in odpeljem proti Beli krajini. A ne naravnost: Šmihel, Drska, Vavta vas, Straža, Dolenjske Toplice, Uršna sela, Rožni

Dol, Semič, Črnomelj, Gradac, Metlika. V vseh teh krajih, pa tudi ponekod vmes, pred trgovinami, gasilskimi domovi in raznimi uradi odložim več časopisov. Naj ga ljudje zjutraj najdejo in vidijo, da niso sami. V zgodnjih jutranjih urah na smrt utrujen ležem k počitku.

Naslednji četrtek izide isti časopis kot priloga rednemu Dolenjskemu listu. Razmere se počasi umirjajo, čistijo. Vrhovom jugoslovanske vojske postaja jasno, da se Slovenije ne bo dalo enostavno pokoriti. To jih bega. Njihova aroganca in podcenjevanje sta naša dobro in pravi čas vložena aduta.

Delček smo k temu dodali tudi mi.

TONE JAKŠE

BARIKADE NA GORJANCIH - Sovražna vojska je le enkrat prečkala Gorjance. Potem so barikade za dalj časa zaprle ves promet. Petkovo jutro je petek, 28. junija, že takole dočakalo avtomobiliste. Ponekod drevesa, podrtja na cesti, drugod tankovske ovire. (Foto: T. Jakše)

POSAVJE

Vojna je čakala v skritih zabojih

Vojna za Slovenijo se je začela že veliko prej, preden je spregovorilo orožje, je nekoč rekel Ernest Breznikar, ki je bil takrat zaradi svojega položaja v nastajajoči vojski Slovenije vsestransko vpet v vojaške priprave za slovensko osamosvojitve, zlasti v vojaško ravnanje v Posavju. V tej "vojni pred vojno" so organizatorji vlekli vrsto potez, za katere so javno povedali šele na varni časovni razdalji, po kakem desetletju.

"Mesec maj 1990 je bil prelomni mesec v osamosvojitvenih procesih Slovenije na vojaškem področju," poudarja Mitja Teropšič, predsednik pokrajinskega odbora Zveze veteranov vojne za Slovenijo za Posavje. Potem ko je takratna Jugoslovanska ljudska armada natančno sestavila načrt razorožitve Teritorialne obrambe Slovenije, so morali v štabih teritorialne obrambe napisati poročila o vseh mestih, kjer je shranjeno orožje in strelivo, in pri tem natančno prikazati vrsto in količino vojaškega materiala.

"Sedmega maja 1990 smo morali oddati vse tako odločno uprli tisti, ki bi morali sodelovati pri razorožitvi, seveda svoji lastni. Mitja Teropšič: "V skladiščih Teritorialne obrambe v Brežicah in Krškem je ostalo preko 2.600 kosov različnega lahkega pehotnega orožja, kot so pištole, puške, puškomitraljezi in ostrorelne puške, minometi 60 in 82 mm ter protiklepnar orožja, kot so ročni raketni minometi M-79 osa, ročni minometi M-57 in netrajni topovi. Za lahko pehotno orožje je bilo zadosti streliva v naših skladiščih, za težko orožje pa smo imeli strelivo v skladišču JLA v Gazicah."

Toda zvezni armadi je poskus razorožitve Teritorialne obrambe Posavja spodletel, ker so se odločno uprli tisti, ki bi morali sodelovati pri razorožitvi, seveda svoji lastni. Mitja Teropšič: "V skladiščih Teritorialne obrambe v Brežicah in Krškem je ostalo preko 2.600 kosov različnega lahkega pehotnega orožja, kot so pištole, puške, puškomitraljezi in ostrorelne puške, minometi 60 in 82 mm ter protiklepnar orožja, kot so ročni raketni minometi M-79 osa, ročni minometi M-57 in netrajni topovi. Za lahko pehotno orožje je bilo zadosti streliva v naših skladiščih, za težko orožje pa smo imeli strelivo v skladišču JLA v Gazicah."

brno strelivo in minkoeksplozivna sredstva. V tajni nočni akciji 13. septembra 1990 so iz skladišča v Gotenici prepeljali več kot 4 tone eksplozivnega materiala, ki je bil shranjen v 152 zabojih. "Nalogo so opravili delavci stalne sestave občinskih štabov TO z vozniki, ki smo jim zaupali. Vsa minkoeksplozivna sredstva smo varno shranili na skrivnih mestih v vseh treh občinah v Posavju," pripoveduje Mitja Teropšič.

Občinski štab Teritorialne obrambe Brežice je 17. novembra istega leta iz armadnega skladišča v Gazicah pri Cerkljah ob Krki odpeljal 618 kg nadkalibrnega streliva in bomb, kar je bilo shranjeno v 56 zabojih. Načrt za to tajno operacijo so pripravili Viktor Pšeničnik, Vinko Čančer, Vojko Kovačič in Mitja Teropšič, medtem ko sta jo izvedla Vojko Kovačič in Slavko Požar. Pridobljeni vojaški material so skrili v brežiški občini, in to varno, kot se je izkazalo pozneje.

Navedeno torej govori o tem, da je Teritorialna obramba Posavja kljub omenjenemu svari nemu obisku generala Hočevarja na Cerkljanskem letališču vse leto skrbno praznila orožarne, še zlasti lokalne, takratne zvezne armade. Tako je v septembru in oktobru 1990 celo skladišče vojašnice v Cerkljah ob Krki izgubilo 30 primerkov lahkega pehotnega orožja in nekaj zabojev streliva. Za to sta poskrbela Mirko Ognjenovič in Vili Logar, delavca sevniškega občinskega štaba Teritorialne obrambe, ki sta omenjeni material odnesla po kosih. To orožje je bilo prav tisto, ki ga je maja 1990 temu štabu vzela zvezna armada.

Vedeli so, kaj delajo v Zagrebu

Že omenjena "vojna pred vojno" je v tem času zaposlovala Teritorialno obrambo v Posavju tudi drugače. "V tem času se je celotna stalna in vpoklicana rezervna sestava štabov Teritorialne obrambe veliko vključevala v obveščevalne naloge. Redno smo nadzirali letališče v Cerkljah ob Krki, pridobivali smo vojaške podatke iz nekaterih vojašnic v Zagrebu, redno smo spremljali premike armadnih enot in skrbno varovali orožje na skritih lokacijah. Sedemindvajsetega junija 1991, to je prvi dan vojne za samostojno Slovenijo, smo imeli vpoklicanih in oboroženih 895 pripadnikov TO. Na položajih je bilo 13 vojnih enot," pravi Mitja Teropšič.

• Orožje, potem ko so ga odnesli zvezni vojski, so teritorialci skrili pri ljudeh, ki so jim zaupali. V Posavju so v zahvalo za tako sodelovanje lani 19 družinam izročili listino o dodelitvi častnega naziva Slovenska družina. Gre za družine, ki so od 17. maja 1990 do 26. oktobra 1991 hranile in varovale orožje, strelivo in opremo teritorialne obrambe ter zaupano vojaško dokumentacijo. Listino so izročili tudi družini Jerneja Molana, ki je padel v vojni za Slovenijo.

Na ta način je leta 1991 Posavje stopilo na eno prvih bojnih črt Slovenije ob naskoku zvezne armade. Ljudem, ki jih je usoda postavila v živi ščit pred jugoslovanskim vojaškim strojem, je v desetletju po slovenski osamosvojitveni vojni domovina Slovenija nekako rekla hvala. Je to storila dovolj glasno in dovolj prepričljivo, da se ne bodo prisiljeni kesati za svoje mnoge skrivnostne nočne poti, za katere niso smeli vedeti niti res najiskrenejši prijatelji?

M. LUZAR

NA NOVI DRŽAVNI MEJI - V četrtek, 27. junija 1991, zgodaj zjutraj na mejnem prehodu pri Metliki. Ponoči je vojaška kolona oklopnikov in tovornih vozil peljala tod mimo, saj stražarji niso imeli težke oborožitve. (Foto: T. Jakše)

NA POGANCAH - Na posnetku je dobro videti tovornjak s peskom, ki je razpolovil in zaustavil kolono vojaških vozil, namenjenih v Ljubljano. Kolona cilja ni dosegla. Prvi strelji v vojni za Slovenijo so padli tukaj. Še dve zasedi so jo čakali, na Medvedjeku in v Krakovskem gozdu. Tam je bila dokončno zajeta. (Foto: T. Jakše)

“Strah nas je bilo pošteno, nič manj pa vojakov!”

“Devet oklepnikov JA (jugoslovanske armade) je bilo tamle na klanu in vsi so naenkrat vžgali proti naši hiši, kjer so imeli svoj štab slovenski teritorialci. Skale, ki so si jih postavili za zaščito in za katerimi je bilo še malo prej nekaj naših fantov, so se od izstrelkov sesule v prah. Še dobro, da se je predstavnik TO, ki se je hodil pogajati s starešinami jugoslovanske armade v blokirani koloni na Medvedjeku, poprejš dogovoril, da so spustili skozi avtobuse otrok.

Komanda iz Ljubljane je bila, da morajo napasti, in ko je v poveljstvu prišlo do spremembe (ko je prišel Alojz Završnik iz Sevnice, op. p.), se je začelo medsebojno obstreljevanje. Seveda nas je bilo pošteno strah, mislim pa, da nič dosti manj vojakov, ki so jih nedavno prej vpoklicali in niso dobro vedeli, za kaj gre. Ko so priletela letala JA in odvrkla bombe, pa je vse bežalo proti

Ludvik Slak

gozdu. Zaklonišče smo iskali tudi v kleti, v gospodarskem poslopju. Veliko orožja je obležalo na tleh in so ga pozneje prišli iskat. V hiši je ostala samo moja žena in pokojna žena Marija. Bila je korajžna.

Je rekla, da ne more pustiti vega in posebej ne živine. Takrat smo imeli v hlevu okrog 20 glav živine, danes jih imamo še 14. Kasetne bombe so uničile pol približno pol hektara velike njive, v vinogradu Rogljevih tri vrste trt. Zadelo so vozilo teritorialcev, v katerem so imeli tudi nekaj orožja in streliva ter precej dokumentov. Najbolj sem se bal, da se bo vžgal hlev, ker so teritorialci preden z nosili precej mrve, da so tam spali. K sreči smo to družno pravočasno odstranili. Nam so uničili nov traktor, prestrelili hlev in ubili kravo. Odškodnine od države je bilo malo. Najprej nam je pomagala Karitas pa naši izseljenci oz. zdomci so zbrali nekaj pomoči. Med vojno nas je večkrat obiskal tudi župan Ciril Pungartnik,” se spominja dogodkov iz pred 10 let v desetdnevni vojni za Slovenijo, 78-letni Ludvik Slak z Medvedjeka 2.

Franciška Rajer in njena snaha Anica z Medvedjeka 4 pravita, da je bilo najhuje 28. junija 1991, ko je JA napadla z letali in bombardirala tudi s kasetnimi bombami. Žive pa jim je paralo obstreljevanje “naše vojske, ki je bila povsod okoli nas” in jugovojske v oklepnikih. S protiletalskimi mitraljezi so Rajerjevimi prešetali fasado hiše in okna. Rolet se niso zamenjali, 32 šip pa so seveda

morali kmalu po koncu vojne. Za odškodnino so dobili tri nakazila v skupni višini 112.000 tolarjev. Snaha se je med vojno ujmo umaknila z 2 - letnim sinom in 6-letno hčerko k taščinim sorodnikom v Žubino. Anica je ostala brez službe, ko je šla Iskra Višnja Gora v stečaj, k sreči pa skrbi za družino mož, ki je zaposlen pri podjetju Eurotek na Biču. Rajerjeve je po junijski vojni 1991 motilo, ker so si še dva meseca po dogodkih hodila ogledovat njihovo hišo razna zijala iz številnih krajev, in Anica malce ironično pripominja, da bi dobili več kot so od države, če bi pobirali od vsakega 2 tolarja vstopnine.

Tudi Jožica in Alojz Mrzel z Medvedjeka 16 po 10 letih še nista pozabila tragičnega dogodka, ko je sosed Anton Kotar izgubil življenje ob napadu sovražnih letal in zagorel ob svojem kozolcu. “Ko smo Toneta pokopavali, se je eden izmed vaščanov premislil in se ni upal z nami pokojnika odpeljati na pokopališče v Veliki Gaber. Tako smo krstj na vozu peljali le trije. A tudi mi smo se trikrat vrgli v zaklon, ko je bil napovedan letalski napad. Župnik je zelo skrajšal obred, saj smo bili še vsi pretreseni in prestrašeni zaradi posledic bombardiranja letal JLA. Tudi pri nas so kasetne bombe naredile nekaj škode,” pravi Lojze Mrzel, žena Jožica pa kaže, kje so padale.

74-letna Emilija Jurglič s Puščave pri Mokronogu živi, odkar ji je kmalu po junijski vojni 1991 umrl mož Ignac, sama v lepo vzdrževani hiši, v sosesčini sinov Naceta in Petra ter v neposredni bližini zdajšnje vojašnice slovenske vojske. Tamkaj, v Ciganski dolini, je imela JA veliko skladišče, kjer naj bi hranili najmanj 1,2

milijona litrov bencina in nafte, po takratnih domnevah naj bi bilo v tem skladišču celo 8 do 15 litrov kerozina in naftnih derivatov. Srbski podoficer Branimir Grujović, ki je v vojašnici, ko se je hotela predati TO, nasilno prevzel oblast, je grozil, da bo skladišče pognal v zrak. Pokojni najbližji sosed vojašnice Nace Jurglič st., ki je imel vsa leta zelo

Emilija Jurglič

dobre stike z vojniki, saj so mu ti celo pomagali pri kmečkih opravilih, nas je takrat prosil, naj pustimo pri miru Grujovića, da se res ne bi zgodila katastrofa. Kot pravi Jurgličeva soproga Emilija, je bil Nace zelo povezan z vojsko. Bil je v partizanih, potem pa so k njemu pogosto prihajali visoki oficirji JLA, tudi generali. “Tudi Grujović je prihajal zelo pogosto k nam na kozarec vina in klepet z Nacetom. Kaj sta se z možem pogovarjala, ne vem, ker sem vedno šla rada na njivo, kot še danes, kolikor mi pač zdravje dopušča.

Ne vem, kaj se lahko zgodi v človeku, da naenkrat tako zelo spremeni značaj. Slišala sem, da Grujovića, ki so ga za to, kar nam je počel, celo v Jugoslaviji odlikovali in da ni več med živimi,” pripoveduje Emilija Jurglič, ki se je v tistih dneh, ko se je rojevala mlada država, sicer s strahom vračala, včasih tudi z bolelim možem, na kmetijo le toliko, da je pomolzla krave. Širše območje Ciganske doline je bilo namreč takrat v vojni psihozi in ob Grujoviću grožnji evakuirano. PAVEL PERC

Jožica in Alojz Mrzel

dobro stike z vojniki, saj so mu ti celo pomagali pri kmečkih opravilih, nas je takrat prosil, naj pustimo pri miru Grujovića, da se res ne bi zgodila katastrofa. Kot pravi Jurgličeva soproga Emilija, je bil Nace zelo povezan z vojsko. Bil je v partizanih, potem pa so k njemu pogosto prihajali visoki oficirji JLA, tudi generali. “Tudi Grujović je prihajal zelo pogosto k nam na kozarec vina in klepet z Nacetom. Kaj sta se z možem pogovarjala, ne vem, ker sem vedno šla rada na njivo, kot še danes, kolikor mi pač zdravje dopušča.

BELA KRAJINA

Najbolj dramatično, ko so odštevali minute

V Beli krajini med slovensko osamosvojitveno vojno zares ni počil niti en strel, kar pa ne pomeni, da je vojna za Belokranjce minila mirno, brez stresov, groženj in ne nazadnje tudi strahu. Toda ker so v tistih za našo državo tako odločilnih trenutkih mediji v glavnem poročali iz krajev, kjer je pokalo, gorelo, kjer so bili ranjeni in mrtvi, je Bela krajina ostala kar nekako ob strani. In tako javnost ni zvedela za marsikatero dramo, ki se je odigrala v Beli krajini.

Eden od takšnih dogodkov, o katerem v našem časopisu pišemo prvič, ki pa bi se za Metliko lahko končal še kako usodno, je bila grožnja iz karlovške vojašnice, da bodo mesto zravnali s tlemi, če Slovenci ne bodo sprostili poti za kolono jugovojske, ki je obtičala v Krakovskem gozdu. Prav ta kolona se je namreč nekaj dni prej iz karlovške vojašnice skozi Metliko odpravila proti Ljubljani, a najprej obtičala na Madjedjeku, potem pa še v Krakovskem gozdu.

izvedel, da je to še kako mogoče. Še več, informator mi je povedal celo, da so pred kratkim imeli vojaške vaje, na katerih so izračunali prav vse potrebno za napad na Metliko iz Karlovca,” se spominja Matekovič.

Potem, ko je dobil potrditev, da je Metlika zares v nevarnosti, je naročil gasilec, naj sprožijo alarm, sporočil pa je tudi na Studio D, naj po radiu obvestijo poslušalce o nevarnosti. “A prvo radijsko sporočilo je bilo precej zmedeno, tako da gotovo mnogi niso vedeli, ali bomo Metličani napadeni ali bomo napadli. Da res nekaj ni v redu, je potrdil tudi Marjan Končar, tedanji podpredsednik izvršnega sveta, ki mi je pomagal prisluškovati. Ko je odšel na ulico, da bi se prepričal, kako je zunaj, je zgrožen opazil meščane, ki so pridrli na plano s fotoaparati. Ko so na radiu ponovili opozorilo, mesto pa so zatemnili, so ljudje spoznali, da gre zares. Mnogi so odšli v svoje zidance ali k sorodnikom izven mesta in še vedno mislim, da so storili prav, čeprav sem takrat upal, da le ne bo prišlo do najhujšega. Ko me je Končar vprašal, kaj bo z nama, ki sva ostala na podstrešju, sem namreč odgovoril, da najbrž ne bova prav midva prva, ki naju bo zadelo,” pravi Jože.

Iz Karlovca so sporočili, da bodo ob 20.30 napadli Metliko, če ne bodo umaknili ovir iz Krakovskega gozda. Matekovič se spominja, da je bilo prav med 19. in 21. uro najbolj dramatično, saj so iz Karlovca odštevali minute. V novomeški vojašnici pa nad karlovško odločitvijo niso bili najbolj navdušeni. “Slišati je bilo celo vprašanje, kdo daje karlovškemu komandatu pravico, da strelja na nedolžne Metličane. Pet minut pred iztekom ultimata sva slišala, da ima komendant v Karlovcu na drugi zvezi generala. Ker je pogovor potekal na drugi frekvenci, ga nisva mogla slišati, zvedela pa sva za preobrat, saj so po pogovoru iz Karlovca sporočili, da ne bodo napadli Metlike,” pripoveduje Matekovič. Okrog 23. ure je bilo v Metliki slišati sirene za konec nevarnosti, čeprav ta v resnici ni minila še do jutra.

Matekovič, ki je bil takrat že zaradi svoje funkcije neprestano na nogah in je obiskoval moze in fante, ki so bili v pripravljenosti, da bodo, če bo potrebno, branili slovensko južno mejo, ve, da ni bilo lahko. “Dokler nismo pripeljali orožja iz skladišča jugovojske pri Vražjem kamnu, so si fantje, ki so čuvali mejo na Kolpi, pomagali celo z lastnimi lovskimi puškami. To sicer ni po konvenciji, prav tako pa tudi ne, da bi z golimi prsmi branili mejo. Ne nazadnje pa je bila Bela krajina blizu vojnemu žarišču tudi, ko je bila vojna na Hrvaškem, takrat pa so prav Belokranjci na svojih ramenih nosili veliko breme beguncev. In ko po desetletju govorimo o slovenski osamosvojitvi, tudi vseh zaslug Belokranjcev ne bi smeli pozabiti,” pravi Jože Matekovič.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

POGOVOR Z DR. MIHAELOM PETROVIČEM

“Kočevci smo prekinili molk!”

• Boj za samostojno Slovenijo se ni bil samo na bojišču in ni trajal samo toliko časa, kot je trajal neposreden spopad. Vse skupaj naj bi se na nek način začelo na Kočevskem. Zakaj?

“Ko govorimo o vojni v Sloveniji, se moramo zavedati, da ne gre samo za kratko obdobje junij, julij in desetdnevno vojno leta 1991, marveč za širše obdobje, ki se je začelo že z razorožitvijo TO maja 1990 in trajalo do odhoda zadnjega vojaka JLA iz Slovenije oktobra 1991. Obdobje maj, junij 1990 je obdobje, za katerega so nam očitali, da se gremo specialno vojno. To je bilo obdobje, ko smo se ilegalno organizirali, oboroževali in se pripravljali na morebitni konflikt z vojsko, ki smo ga pričakovali in do katerega je kasneje tudi prišlo. Aktivnosti, ki so nekaj časa tekle nelegalno in iz katerih se je porodila t.i. maneverska struktura narodne zaščite (MNZS), pa so se pričele v Kočevju, in sicer že 17. maja, po razorožitvi TO.”

• Projekt MSNZ je bil projekt snovanja slovenske vojske in je življenjsko delo brigadnega generala slovenske vojske Toneta Krkovića, ki je bil v času nastajanja projekta načelnik oddelka za LO na kočevski občini. Kakšna je bila pri tem vaša vloga kot takratnega predsednika skupščine občine Kočevje?

“Datum razorožitve je bil zelo dobro premišljen. Ne smemo namreč pozabiti, da se je 17. maja 1990 takratna slovenska vlada pravzaprav šele dobro konstituirala. Krkovič me je o tedaj strogo zaupnem ukazu o razorožitvi obvestil že 17. maja. Oba sva bila dovolj politično razgledana, pa tudi nekaj časa sva že prej sodelovala v obrambnih organih, da sva se točno zavedala, kaj to pomeni. Strinjala sva se, da tega ni mogoče pogoltniti, ker bi to pomenilo začetek konca. Pričakovala sva, da je situacija v Sloveniji širše znana, in smatrala za svojo dolžnost, da tudi midva ukreva, kar je treba ukreniti.”

• Javnost o tem takrat še ni vedela nič! Kočevci ste bili tisti, ki ste prekinili molk. Je tako?

“Vsa obvestila, ki so jih v zvezi z razoroževanjem TO posredovala republiškim organom občinska vodstva, so bila strogo zaupna. Javnost o tem ni nič vedela. Naša reakcija v Kočevju pa je bila drugačna. S Krkovičem, ki je že 17. maja vzpostavil kontakt tudi z Vinkom Beznikom, poveljnikom specialne enote policije, nekaj dni kasneje pa tudi z ministroma Bavčarjem in Janšo, sva se odločila, da obvestiva svet za LO. Ta se je sestal že naslednji dan in zavzel zelo ultimativno stališče. V obvestilu, ki smo ga poslali predsedstvu republike, republiškem štabu za TO in ministru za obrambo, smo zahtevali, naj se orožje vrne do točno določene ure naslednjega dne, da se ugotovijo krivci za to podlo,

Dr. Mihael Petrovič

nezakonito dejanje in da se jih pokliče na odgovor. Pri tem nismo bili prav nič usmiljeni. Kot smo pričakovali, nam orožja niso vrnilo, zato smo za 19. maj sklicali izredno sejo skupščine občine, ki je ob udeležbi vseh poslancev s samo enim vzdržanim glasom potrdila stališče občinskega sveta za LO in odločitev, da se navkljub strogi zaupnosti dokumenta o tem obvesti javnost.”

• Javnosti ste spregovorili prav vi. Kako ocenjujete to dejanje in svoj prispevek?

“V tem vidim sila pomembno dejanje. Kočevci smo prekinili molk! Sicer so tudi drugi komunicirali, nihče pa ni dal nič v eter. Mnogi v državi takrat niso nič vedeli. Tudi ljudje, ki so bili na dosti visokih položajih v takratni obrambni strukturi, niso vedeli. Je pa to bila zame dosti težka situacija, ko sem moral javno spregovoriti o tem. Kakorkoli že: tistega večera je vest o razorožitvi TO šla v eter oziroma v slovenski televizijski prostor. To je bilo prvo jasno in javno sporočilo o tem, kaj se nam je v Sloveniji dogajalo v dneh od 17. do 19. maja.”

• Ko gledate sedaj na to obdobje, kakšni so vaši občutki? Kako ste se počutili tedaj? Počeli ste namreč stvari, ki so po takratni zvezni zakonodaji veljale za hudo kaznivo dejanje, za katero je bila predvidena dolgoletna zaporna kazen, če ne celo kaj hujšega?

“Delali smo po principu konspiracije. Danes nam nekateri očitajo, da jim nismo izkazali zaupanja. Zamerijo nam, da jih nismo vključili. Vendar pa ne gre za to, da jim nismo zaupali. Delali smo tako, da je za to, kar delamo, vedelo čim manj ljudi in da so tudi tisti, ki so bili vključeni, vedeli čim manj. Vsak je vedel samo toliko, kot je bilo nujno potrebno. Vredno pa se mi zdi poudariti, da kljub sila nevarnemu početju, ki bi ga, če sem povsem iskren, ob drugačnem razpletu dogodkov, danes lahko obravnavali tudi kot terorizem – pa čeprav na to oznako ne pristajam! – nikoli ni bilo občutiti panike. Ves čas nas je prevečala neka mešanica pesimizma in optimizma. Upali smo, da se bo vse končalo mirno in gladko, z druge strani pa smo se zavedali, da najbrž ne bo tako. Žena me je po mojem nastopu na televiziji vprašala, ali se zavedamo, v kaj se spuščamo. O tem takrat nisem razmišljal, spominjam pa se, da sem, ko sem razmišljal o možnosti, da bom morda moral v ilegalo, pomislil na partizane in II. svetovno vojno. “Če so zdržali oni, bom tudi jaz!” sem pomislil, ne da bi o tem potem še naprej razmišljal.”

M. LESKOVŠEK-SVETE

RENAULT STORITEV

... na en mah!
Vetrobransko steklo v veliki meri pripomore k vaši varnosti, saj bistveno vpliva na trdnost karoserije. Pesek na cesti, mraz, vsakodnevna vožnja in drugi vplivi pa na njemu puščajo znake dotrajanosti. V servisih Renault zato zdaj po ugodni ceni **popravimo ali zamenjamo vetrobransko steklo** na vašem vozilu. Naša ponudba velja tako za **lastnike vozil Renault** kot za **lastnike vozil ostalih znamk**.

Mi poskrbimo za prvo muho, za drugo pa ...

PONUDBA VELJA V DELAVNICAH RENAULT HITRA KAROSERIJA - STEKLENI DELI.

www.renault.si
wap.renault.si

BREZ SKRBI, RENAULT VSE POSTORI!

PLAVA LAGUNA

POREČ

NAJBOLJ PRILJUBLJEN KRAJ ZA ODDIH IN POČITNICE SLOVENCEV

Posebej pa vas želimo seznaniti s posebnostmi letošnje ponudbe za čas do 29. junija.

Vse apartmaje Astra, Citadela in Laguna Park smo opremili s TV sprejemniki, direktnimi telefoni in sušilci za lase!
Dnevna najemnina apartmaja že od 58 DEM!

Dobrodošli v avtokampih Zelena laguna, Bijela uvala in Naturist centru Ulika.

V vseh so bazeni, obnovljene in nove sanitarije, urejene plaže, pristanišča za čolne, športna središča, marketi in še marsikaj.

Pričakujejo vas popolnoma obnovljeni hoteli***: Laguna Park, Laguna Materada, Laguna Galijot, Plavi, Zorna, Laguna Istra in Laguna Gran Vista s TV sprejemniki, direktnimi telefoni, sušilci za lase in klimatskimi napravami.

Cena polpenzion po osebi na dan že od 54 DEM!

V hotelih kategorije** paviljoni Bellevue, Galeb, Albatros in Delfin je cena polpenzion po osebi dnevno že od 37 DEM!
V vseh hotelih so vam za zajtrk in večerjo na voljo klimatizirane samopostrežne bife restavracije!

POLEG VSEGA NUDIMO ZNATNE POPUSTE ZA OTROKE!

Turistična taksa znaša 1,90 DEM po osebi na dan!

Otroci do 12. leta je ne plačajo, od 12. do 18. leta pa samo 50%!

Informacije pri agenciji vašega zaupanja ali pa pri

PLAVA LAGUNA, POREČ

tel.: 00 385 52 410 136, 410 101

* faks: 00 385 52 451 044

Internet: www.plavalaguna.hr

E-mail: mail@plavalaguna.hr
Wap: wap.plavalaguna.hr

KATALOG POLETJE 2001

Pokličite, poslali vam bomo brezplačni izvod. **ŽE 10 LET Z VAMI!**

Kandijska 9, Novo mesto
tel.: 07/33 21 115
33 25 477
faks: 07/33 42 136

Klimatske naprave

gorenje

- prodaja
- montaža
- ugodne cene
- 5-letna garancija
- zagotovljen servis in rezervni deli

Anton Bizjak s.p.
Novomeška c. 34
8310 Šentjernej

07/33-78-400

041/628-628

Loka kava

Zdravi in premami

21.6. do 5.7.2001

V vsakem **Mercator** - ju
mleta 500 g **584,00 SIT za kos**

KONCERT RADIA OGNJIŠČE OB 10-LETNICI SAMOSTOJNE SLOVENIJE

TEBI SLOVENIJA

PETER, 22. JUNIJ 2001, OB 20.00

GENERALNI SPONZOR
KeRos
TELOVINI

POLETNO GLEDALIŠČE
STUDENEC PRI DOMŽALAH

RADIO
OGNIŠČE

VSTOPNICE V PREDPRODAJU: 01/512-11-26

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha na kanalu 41

Hladnokrvna odločitev!

* Brezplačna klima in nizke cene!

Dodatni popusti za modele letnik 2000.

Matiz že od 1.335.505 SIT* ali 11.990 DEM

Lanos II že od 1.781.045 SIT* ali 15.990 DEM

Nubira II že od 2.449.354 SIT* ali 21.990 DEM

Podjetje za varovanje premoženja in oseb, d.o.o.

Novo mesto
Seidlova cesta 5
tel.: 07/3 325 325
faks: 07/3 917 305

Kozmusova prva zvezda Krke 2001

Brežičanka Simona Kozmus v Novem mestu letos že drugič popravila svoj državni rekord v metu kladiva - Brez zvezdnikov, a kljub temu dobra atletika

NOVO MESTO - Metalci kladiva ponavadi začnejo svoje tekmovanje še pred uradnim začetkom atletskih prireditev, zato je tokrat državni rekord Brežičanke Simone Kozmus videla le peščica gledalcev. Podoben podvig bi novomeški ljubitelji atletike privoščili tudi domačemu rekorderju v metu diska Igorju Primcu, a si je novomeški silak dva dni pred tradicionalnim mitingom Krka 2001 med razgibanjem poškodoval koleno in je rekord stadiona brez boja prepustil odličnemu Madžaru Robertu Fazekasu, ki je z natanko 65 m dolgim metom postavil tudi najboljši izid mitinga.

V preteklih letih se je na tradicionalnem mednarodnem atletskem mitingu v Novem mestu zvrstila kopica finalistov olimpijskih iger ter svetovnih in evropskih prvenstev, letos pa pokrovitelji prireditve niso bili tako radodarni, da bi organizatorji vse bolj

razvajenim zvezdnikom izplačali precej zasojene štartnine. Namesto tega so maloštevilni gledalci lahko videli zelo zanimive in izenačene boje domačih in tujih atletov, ki so se izkazali z v poprečju najboljšimi izidi v zgodovini tega tekmovanja.

Simona Kozmus niza rekorde. Letos bi rada preseгла mejo 60 m.

V skoku v višino se je tako izkazal Rožle Prezelj z 222 cm, zelo razpoložene so bile tekačice na 100 m z ovirami, saj so kar štiri premagale mejo 14 sekund, domačinka Katka Božič pa je bila ob rahlem vetru v prsi z izidom 13,85 in tretjim mestom vseeno zadovoljna. Podobno hitri so bili tudi tekači in tekačice na 100 m.

Nekoliko manj zadovoljen je bil s konkurenco na 400 m šentjernejski reprezentant Jože Vrtačič, ki se je letošnjo pomlad zaman trudil premagati mejo 47 sekund, njegov tokratni izid 47,68 pa je kljub temu eden boljših na mitingu. V obeh sprinterskih disciplinah se je spet izkazala izjemno obetavna šentjernejska Maja Nose, ženski tek na 400 m pa je s časom 55,86 dobila najhitrejša Belokranjica Tanja Klemencič.

Tek na 1500 m je z lahkotnim tekom dobil Cerovljan Aleš Tomič, sevniški srednjepragaš Borut Veber je zmago v teku na 800 m izgubil šele v zaključku, naš rekorder v skoku ob palici Brežičan Jure Rovnan pa je svoj nastop začel, ko so njegovi tekmeči tekmovanje že zaključili, zmagal je z lahkoto, naskakanje višine 536 cm pa je ostalo pri poskusih. Za razliko od sestre Simone lepega vremena ni izkoristil njen brat Primož Kozmus, ki je zmago v metu kladiva nenejano prepustil Madžaru Bofti. I. V.

besedo imajo številke

ATLETIKA

12. mednarodni mitinga Krka 2001 - moški, 100 m: 1. Dejan Vojnovič (Hrvaška) 10,62; 200 m: 1. Vjekoslav Oršolič (Hrvaška) 21,81; 400 m: 1. Jože Vrtačič (Krka Telekom Novo mesto) 47,68, 2. Peter Nylasi (Madžarska) 48,91; 800 m: 1. Tomislav Capuder (Hrvaška) 1:51,05, 2. Borut Veber (Sevnica) 1:53,61; 1500 m: 1. Aleš Tomič (Portovald Novo mesto) 3:47,23, 2. Marko Bevc (Portovald Novo mesto) 3:58,04; višina: 1. Rožle Prezelj (Triglav) 222; palica: 1. Jure Rovnan (Kladivar) 510; kroglja: 1. Zsolt Biber (Madžarska) 19,34; disk: 1. Robert Fazekas (Madžarska) 65,00; kladivo: 1. Peter Bofita (Madžarska) 70,00, 2. Primož Kozmus (Fit Brežice) 65,81; kopje: 1. Jozsef Belak (Madžarska) 69,16

Zenske, 100 m: 1. Maja Nose (Šentjernejski) 12,23; 200 m: 1. Maja Nose (Šentjernejski) 24,23, 2. Fabiana Cosolo (Italija) 24,74, 3. Radojka Trifković (Krka Telekom Novo mesto) 26,74; 400 m: 1. Tanja Klemencič (Portovald Novo mesto) 55,86, 2. Maja Gorjup (Kronos) 57,70; 800 m: 1. Sonja Roman (Pomurje) 2:09,86; 1000 m ovire: 1. Margaret Macchiuti (Italija) 13,42, 2. Eva Miklos (Romunija) 13,84, 3. Katka Božič (Krka Telekom Novo mesto) 13,85; višina: 1. Sarah Bettoso (Italija) 184; palica: 1. Jure Melink (Nova Gorica) 355; kladivo: 1. Simona Kozmus (Fit Brežice) 56,67 (državni rekord), 2. Lidija Novak (Fit Brežice) 47,20.

Skakalni miting v Dolenjskih Toplicah, absolutni vrstni red, moški - daljina: 1. Mario Bakovič (Hrvaška) 7,65, 2. Luka Aračič (Hrvaška) 7,55, 3. Boštjan Fridrih (Slovenska Bistrica) 7,54; troskok: 1. Boštjan Šimunič (Novoles Dolenjske Toplice) 16,56, 2. Okei Tosih (Velika Britanija) 15,15, 3. Andrej Batagelj (Nova Gorica) 15,62; zenske - daljina: 1. Tina Čarman (Triglav) 6,13, 2. Kristina Zumer (ŽAK) 5,88, 3. Petra Karaničič (Hrvaška) 5,72; troskok: 1. Andreja Ribac (Maribor) 13,20, 2. Špela Vorsič (Triglav) 12,15, 3. Manja Praznik (Novoles Dolenjske Toplice) 12,06... 5. Nina Šimunič (Novoles Dolenjske Toplice) 11,81.

KOLESTARSTVO

Dirka Po Avstriji, 1. etapa (141 km s štartom in ciljem v Dornbirnu): 1. Werner Riebenbauer (Avstrija/Team Nuernberger) 3:19:56... 5. Boris Premužič (Krka Telekom); 2. etapa (Dornbirn - Lermoos, 197 km): 1. Christian Wegmann (Avstrija/Saeco) 4:53:05... 3. Boštjan Mervar (Krka Telekom) +28; 3. etapa (Schwaz-Bad Hofgastein, 173 km): 1. Frederico Morini (Italija, Gerolsteiner) 4:02:31... 4. Vladimir Miholjevič +03 (Krka Telekom)... 7. Branko Filip (Slo, Krka Telekom) +52; 4. etapa (Bad Hofgastein - Kitzbuehler Horn, 144 km): 1. Cadel Evans (Avstrija/Saeco) 3:47:41... 3. Bonča +33... 5. Martin Derganc (oba Krka Telekom) +46; 5. etapa (Kitzbuehel - Lienz, 138 km): 1. Ivan Basso (Italija/Fassa Bortolo) 3:54:44... 3. Derganc +0:55... 10. Miholjevič 3:22; 6. etapa (Lienz - St. Michael, 154 km): 1. Harald Morscher (Avstrija/Nürnberg) 4:01:34... 20. Filip; 7. etapa (Mauterndorf - Groebing, 133 km): 1. Daniele Nardello (Italija/Mapei) 2:58:16 (44,76 km/h) 4. Derganc +4... 10. Miholjevič +29; končni vrstni red: 1. Cadel Evans (Avstrija/Saeco) 23:13:22 (41,17 km/h), 2. Hans Peter Obwaller (Avstrija/Stabil) +0:47, 3. Paolo Tiralongo (Italija/Fassa Bortolo) 1:22... 7. Premužič 5:37... 9. Derganc 7:02... 13. Miholjevič 11:23... 35. Mervar 24:50... 46. Filip 29:23 itd.

Prvenstvo v spretnostni vožnji

TREBNJE - AMD Trebnje bo v nedeljo, 24. junija, ob 13. uri pred gasilskim domom v Trebnjem pripravila peto dirko za državno prvenstvo v spretnostni vožnji z motorji.

Ženski tek na 100 m z ovirami je bil, ko je še nastopala Brigita Bukovec, paradna disciplina Krkinih mednarodnih atletskih mitingov, tokrat pa je bil med najbolj napetimi in izenačenimi tekmami mitinga Krka 2001. Kar štiri tekačice so progo pretele hitreje kot v 14 sekundah. Zmagala je Italijanka Margaret Macchiuti (desno), s katero je enak boj bila Novomeščanka Katka Božič (levo). (Foto: I. Vidmar)

Krkaši enakovredno s prvoligaši

Novomeški kolesarji so se na dirki Po Avstriji enakovredno borili s poklicnimi moštvi svetovne prve lige in v ekipnem vrstnem redu zaostali le za Mapeijem - Trikrat tretji

NOVO MESTO - Od dirke Po Avstriji, ki letos sodi v visoko III. kategorijo UCI, so v novomeškem moštvu pričakovali, predvsem od specialistov za vožnjo navkreber. V svojih vrstah imajo letos dvakratnega zmagovalca te dirke Idrijčana Valterja Bonča, ki pa tokrat ni imel sreče, saj si je v četrtkovi kraljevski etapi, ko je po na spustu z Velikega Kleka (Großglockner) hotel ujeti vodilnega Ivana Basso, pri veliki hitrosti padel, si poškodoval ramo in moral odstopiti.

Dirka se je začela z velikim presenečenjem, saj je 13 kolesarjem, med katerimi je bil tudi krkaš Boris Premužič, že v prvi etapi uspel odločilni pobeg, ki je iz boja za rumeno

majico izločil večino velikih favoritov dirke iz prvoligaških moštev Fassa Bortolo, Liquigas, Mapei in Coast. Trinajsterica je imela na cilju kar 14 minut prednosti.

To je bistveno spremenilo taktiko trenerja Srečka Glivarja, ki se ga avstrijski poznavalci kolesarstva spominjajo kot dvakratnega zmagovalca vzpona na Veliki Klek. V naslednjih etapah je Premužič branil visoko uvrstitev v skupnem vrstnem redu, Derganc, Miholjevič in Bonča pa so s številnimi napadi poskusili nadoknaditi zamudo iz prve etape. Tako so kar tri etape končali na tretjem mestu.

Krka Telekom je na koncu v ekipnem vrstnem redu osvojila drugo mesto z enominutnim zaostankom za Mapeijem, če ne bi odstopil Valter Bonča, pa bi bili Novomeščani med 20 moštvi celo najboljši. Poleg tega je krka Telekom tokrat osvojila največ UCI točk do zdaj (87), za kar imajo največ zaslug Premužič s sedmim, Derganc z devetim in Miholjevič s 13. mestom v skupnem vrstnem redu. I. V.

Vzpon na Miklavža

NOVO MESTO - Športno društvo Smole in kolesarsko društvo Papež Podgorje bosta v nedeljo, 24. junija, pripravila rekreativno kolesarsko prireditev Vzpon na Miklavža. Štart vzpona bo ob 10. uri v Brunicah, prijave pa bodo prireditelji zbirali eno uro pred začetkom prireditve. Pri Sv. Miklavžu bodo udeležence čakale spominske medalje in okrepilo.

DOLENJSKE TOPLICE - Topličanom v nedeljo

nebo ni bilo naklonjeno. Potem ko so prizadevni člani atletske sekcije Novoles dopoldne uspešno izpeljali mednarodno tekmovanje v skoku v daljino in troskoku za mlajše kategorije, je prva nevihta prekinila tekmovanje članov v skoku v daljino, nebo pa se je proti tekmovalcem zarotilo, ko naj bi skakalni miting dosegel vrhunec. Domači reprezentant Boštjan Šimunič je imel ta dan v nogah nov državni rekord, a mu tokrat ni bilo dano, da bi

popravlil tri leta in tri dni staro najboljšo znamko Alena Topolovčana (16,59), za katero je v šesti seriji zaostal le za tri centimetre. Tekmovanje v troskoku je ves čas motil dež, po tretji seriji pa ga je prekinil močan naliv.

Tekmovanje so s svojim obiskom popestrili jamajska atletska zvezdnica Marlene Ottey, slalomski šampion Matjaž Vrhnovnik in najboljša slovenska atletinja ves čas Brigita Bukovec, ki se ji že lepo pozna, da pričakuje otroka. Žal pa sta med tekmovalci od najboljših domačih skakalcev manjkala Gregor Cankar, ki je v troskoku tako izgubil rekord topliškega skakališča, in najboljša slovenska troskokašica Anja Valant, ki sta se v preteklih letih rada odzvala vabilu Topličanov.

Boštjanov oče in trener ter nekdanji slovenski rekorder v troskoku Milan Šimunič je goste vabil, naj pridejo na miting pogledat, kako bo Boštjan postavil nov državni rekord, vendar vreme njegovemu varovancu ni pustilo, da bi se najboljša slovenska znamka vrnila v družino, ni bil razočaran. Boštjan, ki je čez zimo uspešno zaključil magistrski študij na fakulteti za elektrotehniko, bo imel prvo priložnost, da popravi rekord konec tedna v Budimpešti, kjer pa najbrž ne bo imel take podpore številnih gledalcev, kot so jo imeli tokrat vsi tekmovalci v Dolenjskih Toplicah. Izidi mitinga so v rubriki Besedo imajo številke. I. V.

Ogulin in Može v blatu do zmage

Semičan Dejan Ogulin in Novomeščan Jaka Može sta se na blatni progi za motokros v Škednju najbolje znašla

Strele so razsvetlile nebo nad progo za motokros v Škednju pri Slovenskih Konjicah in grom oblakov je preglasil ropot močnih motorjev, dež pa je obilno namočil stezo, da so dirkači svoj nastop končali do nerazpoznavnosti obloženi z blatom. Vendar tudi v tako težkih pogojih neka-

terim najboljšim ni bilo težko dokazati svojega moštstva, drugi pa so se na zahtevni progi dobesedno osramotili.

V razredu do 85 cm je v blatu za blestel mladi semiški motokrosist Dejan Ogulin. V razredu do 125 cm je že tretjič letos zmagal Novomeščan Jaka Može, ki je v obeh vožnjah zasedel drugo mesto, a je to zadoščalo za skupno zmago. Prvo vožnjo je dobil Tadej Korošak, drugo pa domačin Aljoša Jelovšek. V drugi vožnji je bilo uvrščenih le pet tekmovalcev, saj ostalim ni uspelo v petih minutah po prihodu zmagovalca premagati blatnega klanca pred ciljem.

V najmočnejšem razredu open je zmagal Bogomir Gajser, medtem ko vodilni v skupnem vrstnem redu naturalizirani Semičan Andrej Čuden za tokratnim zmagovalcem zaostal za tri kroge.

Izidi: do 85 cm: 1. Dejan Ogulin (Nix Semič)... 3. Nik Rovnan 13 (Fun šport Krško); skupno: 1. Nastran 160 točk, 2. Ogulin 122; do 125 cm: 1. Jaka Može (Kampuš), 3. Uroš Pernuš (Fortuna Trebnje); skupno: 1. Može 183, 2. Korošak 165, 3. Sitar 113; do 250 cm: 1. Bogomir Gajser (Gajser Team) 20... 4. Andrej Čuden (Nix Semič), 5. Marko Jaušovec (Fortuna Trebnje); skupno: 1. Čuden 154, 2. Gajser 141, 3. Jaušovec 132 itd.

Rokometni turnir

ŠKOCJAN - Rokometni klub Škocjan bo v nedeljo, 24. junija, ob 13. uri na igrišču osnovne šole pripravil rokometni turnir, na katerem se bo predstavila domača ekipa tudi starejših deklic, članska vrsta pa bo dobila pokal za zmago v 1.B. državnih ligi.

Mirnopeški teki

MIRNA PEČ - Letošnje Mirnopeške teke bodo pripravili 30. junija. Kot je že v navadi, se bodo tekači pomerili na 21 km, na trimesnem teku na 10 km, razvedrilnem teku na 3 km, pionirji bodo tekmovali na 1500 oziroma 420 m, cicibani pa na 210 m. Prijave in pojasnila: (07) 30 78 490.

Krka Vitanova cup-eta tour 12&U

OTOČEC - Krka Vitanova cup-eta tour 12&U so prireditelji poimenovali teniški turnir za evropsko prvenstvo za igralce do 12. leta, ki ga bodo v Teniškem centru Otočec organizirali od nedelje, 25. junija, do nedelje, 1. julija.

MAGISTER TROSKOKA - Boštjan Šimunič bi letos magistreriju na fakulteti za elektrotehniko rad dodal še državni rekord v troskoku. Pred tednom je že preskočil rekordno znamko, a mu je pri tem pomagal premočan veter, v nedeljo pa mu je tako rekoč na domačem dvorišču ponagajal dež, tako da je takole pristal le 3 cm pred rekordno črto. Upa, da bo imel pri "zagovoru magistrske naloge iz troskoka" več sreče konec tega tedna v Budimpešti. (Foto: I. Vidmar)

Gimpex prvak v sprintu

STRAŽA - S tekmovanjem v Hrastniku so slovenski raftarji letos že pred poletjem zaključili letošnje državno prvenstvo, na katerem so veslači Gimpexa iz Straže z skupno zmago v sprintu in drugim mestom v skupnem vrstnem redu vseh treh disciplin dosegli največji uspeh do zdaj. V Hrastniku so tako v sprintu kot slalomu zmagali ljubljanski Bobri, Stražani pa so bili v sprintu drugi in v slalomu tretji, družbo na stopničkah za zmagovalce pa so jim tudi tokrat delali domačini Hrastničani.

dežurni poročajo

POJEDEL ŠE PECIVO - 12. junija je neznanec v Šmihelu vlomil v stanovanjsko hišo, last M. M., in ukradel prenosni telefon, polnilec zanj ter bančno kartico, nato pa se je še okrepčal s pecivom.

KRADEL V TRGOVINI - V trgovini Marcarator Hipermarket v Novem mestu je 13. junija izginil skoraj 20 tisoč tolarjev vredni CD - plajer.

ŠEST BUKEV - Lastnica A. Š. iz Koroške vasi je oškodovana za okrog 230 tisoč tolarjev, ker ji je nekdo v gozdu Vinja vas pri Birčni vasi posekal šest bukev.

KAR FOTOAPARAT - V noči na 17. junij je neznanec vlomil v prostore Zavoda za šport v Brežicah in iz ene pisarne ukradel sto tisoč tolarjev vreden fotoaparatar znamke Cannon.

APARAT ZA GOLOBE - Neznanci so maja iz zidanega strelnega objekta Lovske družine Studenec v Studencu vlomili in odnesli aparat za izstreljevanje glinastih golobov. Lovska družina je oškodovana za 300 tisoč tolarjev.

OB AVTORADIO - V noči na 17. junij je neznanec na parkirnem prostoru v Črnomlju vlomil v osebni avto, last A. B. iz okolice Šentjerneja, in odnesel avtoradio.

MOTOR KAR IZGINIL - Med 16. in 17. junijem je izpred stanovanjske hiše J. S. izginilo 20 tisoč tolarjev vredno kolo z motorjem znamke Tomos APN 4.

V VIKEND PO MESO - V vinogradnem okolišju Vinji Vrh je neznanec med 14. in 17. julijem vlomil v vikend, last B. V. iz Šentjerneja, in odnesel okrog 7 kg mesa, več salam, kilogram šunke in nekaj slanine. Škoda znaša 40 tisoč tolarjev.

Dan odprtih vrat PP Brežice

BREŽICE - PU Krško in PP Brežice vabita jutri, v petek, 22. junija, na dan odprtih vrat PP Brežice. Obiskovalcem bodo policisti med 8.30 in 16.30 predstavili svoje delo, opremo, odgovarjali pa bodo tudi na vprašanja.

Policist zagledal kopito

DRNOVO - Pri redni kontroli prometa je policist na hitri cesti H1 v bližini Drnovega v avtu ljubljanske registracije s tremi osebami opazil kopito puške. Avto je ustavil zaradi kršitve cestnoprometnih predpisov. Šlo je za lovsko puško; za katero je voznik, 43-letni K. D. iz okolice Grosuplja, izjavil, da ni njegova, temveč last njegovega sopotnika, ki pa o tem ni nič vedel. Postopek se je nadaljeval na PP Krško. Orožje so policisti zasegli, saj zanj nihče ni imel dovoljenja. K. D. pa se bo srečal s sodnikom za prekrške. V avtu so našli še več tehničnih predmetov, katerih izvor policija še ugotavlja.

Streljal v zrak

RUČETNA VAS - 12. junija je občan obvestil policiste, da je okrog 21. ure S. B. s Coklovce med vožnjo z osebnim avtomobilom streljal v zrak. Policisti so S. B. izsledili v Črnomlju in mu zasegli plinsko pištolo s petimi tulci. Srečal se bo s sodnikom za prekrške.

Kdo je odpeljal Golfa?

ZAGOZDAC - 17. junija ponoči je nekdo s parkirnega prostora pred stanovanjsko hišo lastniku A. Š. odpeljal osebni avto znamke Golf, v katerem so bili kontaktni ključi. Policisti so avto izsledili na območju PU Koper in ga vrnilo lastniku.

Prijeli združbo tihotapcev in tatov

Kriminalisti PU Krško prijeli kriminalno združbo 13 oseb, osumljenih tihotapstva in tatvin - Tudi dva policista - Predvsem drage avtomobile, traktorje,... - Vodja Brežičan

KRŠKO - Skoraj leto dni so trajale aktivnosti kriminalistov in policistov PU Krško, ki jim je pretekli teden uspelo skupaj s kolegi iz PU Ljubljana, Novo mesto in Zagreb prijeti večjo, dobro organizirano kriminalno združbo, ki se je ukvarjala s tatvinami vozil visokega cenovnega razreda, specialnih traktorjev in gradbenih strojev ter s tihotapljenjem vozil in različnega blaga čez slovensko hrvaško mejo.

Kot je povedal načelnik Urada kriminalistične policije na PU Krško **Sašo Jejič**, je bila združba povezana tudi z drugimi storilci kaznivih dejanj iz Slovenije, svoje mreže pa je imela razporedene v Nemčiji, Italiji, ZRJ in na Hrvaškem. Policisti so že prejšnji teden opravili 17 hišnih preiskav (11 na področju Posavja in šest v Ljubljani in okolici) in pridržali enajst oseb. Deset so jih s kazensko ovadbo privedli k preiskovalnemu sodniku v Krško, za sedem pa je bil odrejen pripor.

Krški kriminalisti so tako ovadili 13 oseb, vodja združbe, ki je delovala od Nemčije do Balkana, pa je 23-letni Brežičan G. S., ki je policiji dobro znan, saj je bil že kaznovan za kazniva dejanja goljufije, poškodovanja tuje stvari, povzročitve lahkih telesnih poškodb, prikrivanja itd. Med ovadeni so še: 23-letni G. Ž. iz okolice Krškega, 30-letni D. K. iz

Brežic, 22-letni B. L. z Bizeljskega, 51-letni S. K. iz Bregane, 35-letni M. Ž. iz Ljubljane, 34-letni Z. G. iz Ljubljane, 44-letni H. Z. iz Medvoda, 29-letni J. P. iz Ljubljane, 29-letni B. Š. iz Kamnika, 27-letni D. B. iz Domžal, 37-letni M. S. iz Klanca na Hrvaškem ter 20-letni M. K. iz Ljubljane. Slednji je aktiven policist pri PU Ljubljana in je osumljen kaznivega dejanja izdaje uradne tajnosti (zagrožena kazen do treh let zapora), ker je osumljenemu M. Ž. iz Ljubljane sporočil podatke iz uradnih evidenc. Med naštetimi osumljenji je tudi bivši kriminalist, in sicer H. Z. iz Medvoda.

Združba, ki se je pri svojem delu posluževala raznih metod - uporabljala je posebne postaje in prislukovala policijskim pogovorom ter podkupovala hrvaške policiste, da so jim za sto nemških mark dovolili prevoze ukradenih vozil in blaga - je kradla in tihotapila različne drage avtomobile znamk Mercedes, BMW in druge, vredne tudi preko 7 milijonov tolarjev, ter še dražje gozdarske traktorje s prikolicami, ki so jih policisti nekaj dobili in zasegli, nekaj

pa še vedno ni izsledenih. Gre za velike tatvine, za katere je zagrožena kazen do osem let zapora, za tihotapljenje pa je mogoče za rešetkami odsedeti do pet let.

Predvsem na območju Bizeljskega so člani združbe, večina je že kaznovanih, tihotapili velike količine cigaret, sira in kave. Policisti so tako na primer dobili enkrat 599, drugič pa 400 zavojčkov cigaret, 22 ton sira (v tem primeru so ovadili carinika) ter 22,5 ton surove kave. Pri hišnih preiskavah so odkrili več originalnih ključev vozil višjega cenovnega razreda, nekaj umetniških slik in strelnega orožja.

"Prijeli smo združbo in jo ovadili za kazniva dejanja, za katere smo zbrali dovolj dokazov. Marsikje nam ta še manjkajo, gotovo pa marsičesa sploh še ne vemo. Toliko smo pač uspeli raziskati," je o prijetu ene večjih preprodajalskih združb na območju Posavja povedal Jejič. Direktor PU Krško Andrej Zbašnik pa je dodal, da so v letošnjem letu zabeležili 1244 kaznivih dejanj, da pa je 9-odstotni porast v primerjavi z enakim lanskim obdobjem predvsem na račun kriminalitete, povezane z državno mejo.

L. MURN

Strela zanelila ogenj

ZAVRATEC PRI SEVNICI - Med neurjem je 17. junija strela udarila v leseno nenaseljeno stanovanjsko hišo v Zavrčcu. Zgorela sta ostrejšje in zgornji del bivalnih prostorov. Požar, ki je po nestrokovni oceni povzročil okrog 500 tisoč tolarjev škode, so lokalizirali in pogasili domačini skupaj z gasilci PGD Sevnica in Studenec.

Podstavil ogenj pred šolo

ČRNOMELJ - 16. junija nekaj po 18. uri je neznanec pred vhodom v srednjo šolo v luknjo na gipsasti plošči vstavljal goreč predmet. Tleti je začela lesena konstrukcija in izolacija iz steklene volne. Tlenje so pogasili gasilci PGD Črnomelj.

V dveh dnevih 12

KRŠKO - Policisti so 15. in 16. junija na območju PU Krško prijeli 12 tujih državljanov, ki so ilegalno prestopili državno mejo med Slovenijo in Hrvaško, in sicer šest Romunov, pet Jugoslovanov in enega Slovenca. Po postopku so jih vrnilo na Hrvaško.

Sašo Jejič, načelnik Urada kriminalistične policije PU Krško.

Maltretiral ženo in otroke

Kar dve leti

KRŠKO - Nasilje, takšno in drugačno, je žal doma v marsikateri družini. Policisti in kriminalisti so 14. junija odvzeli prostost 41-letnemu M. P. iz okolice Krškega. Osumljeni naj bi že dve leti psihično in fizično maltretiral svojo ženo in tri otroke (eden je šele letos postal polnoleten).

Fizično nasilje je bilo v obliki klofut, brcanja, metanja predmetov ipd., psihično pa naj bi se M. P. nad družino znašal z žaljivkami, ni jim dovolil spati, jim grozil, ni dovoljeval pogovorov med materjo in otroki ipd. Zaradi tega naj bi bila družina v neprestanem strahu in pričakanju novih oblik psihičnega in fizičnega nasilja. Zoper osumljenca je dana kazenska ovadba v zvezi s sumom storitve kaznivega dejanja nasilništva, odrejeno pa mu je bilo tudi pridržanje.

Mladi z mamili

ČRNOMELJ - Policisti so 16. junija zvečer med kontrolo prometa ustavili 21-letnega voznika osebnega avta P. T. iz okolice Črnomlja. Pri njem so našli dva zavitka z zeleno rjavo snovjo, pri 20-letnem sopotniku D. Š. iz okolice Črnomlja vrečko s 60 tabletami ekstazija in dva zavitka z zeleno rjavo snovjo, pri 19-letni sopotnici M. B. iz Črnomlja pa prav tako zavitek s tako snovjo. Policisti sumijo, da gre za marihuano. Mamiila so zasegli in osumljence pridržali. Zoper njih sledi kazenska ovadba in predlog sodniku za prekrške.

Predstavitev schengenskih standardov

ČATEŽ OB SAVI - Na povabilo ministra za notranje zadeve dr. Rada Bohinca se je v ponedeljek, 18. junija, v motelu Petrol zbralo okrog 30 županov slovenskih občin. Udeležili so se predstavitve vzpostavljanja schengenskih standardov na meji z Republiko Hrvaško. Seznanili so se z načini reševanja kadrovskih, prostorskih in drugih problemov, ki zadevajo to področje.

Streljanje med sušenjem sena

MUHABER - A. V. iz Novega mesta je 15. junija popoldne na travniku pri Muhaberju sušil seno, ko je zaslišal tri strelke iz avtomatskega orožja. Ustrašil se je in legel na tla. Ker streljanja ni več slišal, je ponovno začel delati, toda streljanje se je ponovilo in A. V. je odšel domov. Policisti primer še raziskujejo.

Trčil v ograjo mostu

RATEŽ - Zaradi neprilagojene hitrosti je 21-letni voznik osebnega avta D. N. iz Gabrja 12. junija trčil v ograjo mostu in se hudo ranil. Dohitel je namreč tovorni avtomobil, ki se je ustavil pred mostom, sam pa ni mogel pravočasno ustaviti. Zdravi se v novomeški bolnišnici.

SPET DIM NAD MEDVEDJEMOM

Kotarjeva domačija pogorela že štirikrat

Na deseto obletnico, ko so pri Kotarjevih na Medvedjeku letala JLA zažgala domačijo in ubila gospodarja, znova zagorelo - Vzrok neznan - Zgorelo ostrejšje, vse seno, živino pa k sreči rešili - Zahvala sosedom, vaščanom, gasilcem

MEDVEDJEK - Kotarjeva domačija je kot zakleta. V zadnjih sto letih je pogorela kar štirikrat. "Najprej so pogoreli starši mojega moža in takrat naj bi ogenj menda podtaknili berači. Med drugo svetovno vojno leta 1941 so ogenj zanelita nemška letala, za požar med vojno za Slovenijo so kriva letala jugoslovanske armade, ki so mi vzela še moža, zdaj, skorajda natanko ob desetletnici osamosvojitve, pa je gospodarsko poslopje zagorelo še četrtič in nihče ne ve, zakaj," je žalostna pripovedovala Kotarjeva Genovefa in kazala na pogorišče.

Ne more verjeti, da se vse to dogaja ravno njim. V petek, 8. junija, se je namreč nad Medvedjekom spet vil dim. Točno nad njihovo domačijo, slabe tri tedne pred deseto obletnico smrti njenega moža Toneta, ki ga doma še kako manjka.

PRIPRAVA NOVEGA OSTREŠJA - Genovefa Kotar (na desni) je žalostno pokazala na pogorišče zadaj, pri hiši pa so te dni že delavci, ki pripravljajo novo ostrejšje. (Foto: L. M.)

O TERAPEVTSKI SKUPNOSTI LAUTARI - Sonja Radman (na desni) je predstavila italijansko terapevtsko skupnost Lautari, iz katere prihajata tudi fanta na sliki, nekoč odvisnika. (Foto: L. M.)

Dolenjska ni bela lisa

Predstavitev italijanske terapevtske skupnosti Lautari, ki nudi pomoč mladim s težavami z drogo in alkoholom

NOVO MESTO - Povabilu Lokalne akcijske skupine za preprečevanje uporabe prepovedanih drog (LAS) z novomeške občine se je v petek, 15. junija, odzvalo društvo za pomoč odvisnikom iz Kopra Svit ter predstavilo terapevtsko skupnost Lautari iz Pordedona v Italiji, ki nudi pomoč mladim, ki imajo težavo z drogo ali alkoholom.

Kot je povedala Sonja Radman iz društva Svit, gre za samostojno in samoupravno skupnost, ki jo vodijo bivši odvisniki. Njihov psihoterapevtski program traja od tri do pet let in je brezplačen. Skupnost je zelo aktivna, saj izdaja svoj časopis, v okviru delavnice izdelujejo različne izdelke, ki jih prodajajo, ukvarjajo se s tesarstvom, restavriranjem starega pohištva, vrtinarstvom, živinorejjo ipd., aktivni pa so tudi pri obveščanju javnosti o problematiki droge in aidsa. S primorskega konca je sedaj tam na zdravljenju osem

mladih in zaenkrat se ni še nihče vrnil. "Poudarek je na delu, da se naučijo samostojnosti in odgovornosti, kar je pogoj za zdrav način življenja. Zdravljeni odvisniki lahko tam ostanejo, živijo in delajo naprej. V skupnosti pravijo, da imajo dobre izkušnje in je malo povratnikov," je povedala Radmanova, ki je odkrito pripovedovala izkušnje pri svojem delu v društvu z odvisniki na Primorskem. "Droge so pri nas resen problem, pred katerim si zatiskamo oči, zato je tako. Naše odvisnike se skriva, da le ne bi kdo kaj izvedel. Na Primorskem je 80 odstotkov odvisnikov okuženih s hepatitisom. Zakaj v Sloveniji nismo sposobni ustvariti podobne komunne za zdravljenje, bo povedal kdo drug." Obiskovalci so menili, da tudi Dolenjska že zdavnaj ni več bela lisa v Sloveniji, kar se tiče problematike zasvojenosti z drogami, le sprejeti nočemo tega dejstva. Da ni že prepozno?

L. M.

Štirje ranjeni

GORENJE GRADIŠČE - 38-letna M. P. iz Ledče vasi je 13. junija zapeljala s parkirnega prostora pri cerkvi proti Gorenjemu Gradišču, takrat pa je pripeljal 22-letni voznik osebnega avta M. S. iz Šentjerneja, ki je močno zaviral in se umikal, a trčenja ni mogel preprečiti. Slednji in sopotnica v avtu M. P. sta se hudo ranila, voznica M. P. in sopotnik M. S. pa lažje. Vsem so pomoč nudili v novomeški bolnišnici.

Motorist padel po vozišču

URŠNA SELA - 52-letni T. K. z Uršnih sel je 115. junija v križišču zapeljal na prednostno vaško cesto in zavil na levo proti Lazam, ko je po prednosti cesti pripeljal 15-letni voznik kolesa z motorjem A. Z. z Uršnih sel. Slednji se je umikal, vendar je vseeno prišlo do trčenja, v katerem je A. Z. padel in se hudo poškodoval. Zdravi se v novomeški bolnišnici.

Mercedes ukraden v Nemčiji

OBREŽJE - 16. junija je policist pri mejni kontroli ugotovil, da je bil osebni avto znamke Mercedes A - 170 (D), s katerim se je pripeljal 23-letni hrvaški državljan J. K., ukraden v Nemčiji. Osumljencu so odvzeli prostost, čaka ga kazenska ovadba.

Župani - obarvani ali ne?

Družina županov kakih 40 slovenskih občin se je odločila ustanoviti Združenje slovenskih županov

OTOČEC - V razpravi in v razgovoru z nekaterimi župani se je pokazalo, da družina ni bila ravno zelo pisana, saj so se srečanja udeležili bolj desno usmerjeni župani. Anton Kokalj, župan občine Vodice in predsednik Združenja občin Slovenije, je govoril o vlogi županov, ki naj bi se v procesu oblikovanja zakonov o občinah, o občinskih finančah in o pokrajinskih precej spremenila.

Župani nasprotujejo vse glasnejšim pobudam, da bi jih izmed sebe volili kar člani občinskih svetov, pa tudi predlogom, da bi jim pustili le predstavnisko vlogo. Kot so poudarjali, so občinski tajniki dobro povezani v močno združenje, ker je to v interesu države, medtem ko župani niso povezani in zato nimajo vpliva na odločanje. Ravno združenje, ki ga je na Otočcu zasnovala skupina županov, naj bi se zavzelo, da bodo župana še naprej neposredno volili občani ter

da bodo njegove pristojnosti uravnotežene z odgovornostjo.

Na ustanovnem srečanju so v pravila združenja šele po ostri razpravi in na pritisk nekaterih županov (Medvode, Škofja Loka) izrecno zapisali, da gre za nepolitično združenje. Na pobudo iste skupine so tudi sklenili, da bodo v naslednjih mesecih poskušali k sodelovanju pritegniti še župane preostalih občin.

B. D. G.

Za dan državnosti

ŽUŽEMBERK - Tukajšnja osnovna šola vabi danes ob 19.30 na kulturno prireditev ob dnevu državnosti in ob zaključku šolskega leta, ki bo v prizidku telovadnice. Organiziran bo tudi avtobusni prevoz: z Ajdovca ob 18.40, iz Šmihela ob 19.10, z Dvora ob 19.15 in iz Lipja ob 19.00.

V Danah nič več strahu

RIBNICA - V torek, 12. junija, poldrugo uro pred polnočjo, približno dvesto metrov od prvih hiš v vasi Dane nad Ribnico je lovec uplenil medveda samca, ki je prejšnji mesec dvakrat vdril v hlev domačinke Marije Ambrožič in zaklal ovci. Štiriletni kosmatinec je tehtal okrog 80 kilogramov. Po njegovem večkratnem obisku vasi in ko ga lovci ga niso mogli pregnati niti s strahilnimi streli, so strokovne službe Zavoda za gozdove RS v sodelovanju s pristojnim organom šestega Kočevsko Belokranjskega lovsko-gojitvenega območja presodile, da gre za nevarnost "ponovitvenega dejanja". Skladno z odločbo ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano so se odločili, da izreden odstrel medveda izvede Lovska družina Ribnica.

Alojz Česar, starešina Lovske družine Ribnica, je povedal, da se je na Ribniškem povečano število medvedov, veliko se jih spreha tudi po dolini. Pred dnevi je medvedka z mladičem na nemškem brezju uplenila kozo. Opozoril je na previdnost v gozdu.

M. G.

DIMNA ZAVESA - Da je življenje v vojašnici zelo zanimivo, so v četrtek, 14. junija, lahko ugotovili vsi, ki so se odpravili v vojašnico Cerklje ob Krki. Ta je odlično pripravila dan odprtih vrat, na katerem so obiskovalcem, predvsem solarjem, razkazali vojašnico, vojaško opremo, orožje, letala in spominskih soto. Mladina je bila navdušena tako nad malim fotografskim muzejem slovenske vojne za neodvisnost in obnavljanjem cerkljanske vojašnice po odhodu JLA, ki ga je pripravil major Gerič, kot nad navdse izvirnim predstaviljanjem vojaške tehnike. Tako so se nekateri lahko celo peljali s tankom, na primer dekleta na fotografiji. Tudi tako je cerkljanskim vojakom in njihovem poveljniku majorju Blažu Pavlinu otrokom uspelo približati vojaški utrip in popularizirati svoj poklic. (Foto: M. Rapuš)

"Ne" umetni oploditvi

Nizka udeležba na nedeljskem referendumu - Protest vaščanov Starega Loga in Smuke

LJUBLJANA, KOČEVJE - Po zadnjih neuradnih podatkih (uradni bodo znani predvidoma danes popoldne) se je nedeljskega naknadnega zakonodajnega referendumu o novi zakona o zdravljenju neplodnosti in postopkih oploditve z biomedicinsko pomočjo udeležilo 566.421 ljudi, kar je 35,57 odstotka vseh volilnih upravičencev. Ob sicer nizki udeležbi pa je skoraj tri četrtine udeležencev izreklo odločen "ne" umetni oploditvi (zdravih) samskih žensk, s tem pa tudi "ne" možnosti OBMP s hkratno uporabo darovanih

čajnih in semenskih celic, in "ne" uvozu darovanih spolnih celic, nad katerim bi držal roko minister, pristojen za zdravje.

Proti novi zakonu je glasovalo 72,39 odst. udeležencev referendumu, podprlo jo je 26,36 odst., 1,25 odst. pa je bilo neveljavnih glasovnic. Večinsko podporo je novela dobila samo v dveh od 88 okrajev v Sloveniji: v Ljubljani (center) in Kopru (mesto); najvišji odstotek proti pa so zabeležili v ptujskih volilnih okrajih. Čeprav se o neveljavnih glasovnicah običajno ne govori dosti, pa so tokrat zanimive, ker so z njimi vaščani Starega Loga in Smuke, kjer je okoli 80 volilnih upravičencev, izrazili svoje nezadovoljstvo, ker je država pred več kot 20 leti začela in kmalu ustavi- la gradnjo obvoznice mimo Starega Loga. Z oddajo neveljavnih glasovnic so želeli opozoriti, da so zaskrbljeni, ker jim država ne prisluhne, in da bodo na naslednjih volitvah ravnali enako, če ne bo rešen problem nevarnega odseka na cesti med Kočevjem in Novim mestom tik pred Starim Logom.

M. L.-S.

Prihaja konjenica

DOLENJSKE TOPLICE - Danes okrog 20. ure pričakujejo v Dolenjskih Toplicah Valvasorjevo konjenico, ki jo bo pred zdraviliščem pozdravil tudi župan Franci Vovk. Jezdci bodo pot nadaljevali proti Podturnu, kjer se bodo utaborili in prenočili. Člani topliškega Konjeniškega kluba jim pripravljajo sprejem in kulturni večer s folklorno skupino Kres.

Sporočilo bralcem

V zakonu o medijih, ki je bil sprejet 25. aprila 2001, so v členih od 26 do 44 natančno določena pravila za (ne)objavo popravka objavljenega obvestila oz. odgovora na objavljeno informacijo. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Popravki in odgovori", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu popravek oz. odgovor ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo popravka oz. odgovora, ki se ne nanaša na objavljeno obvestilo oz. informacijo; ne navaja dejstev in okoliščin v zvezi z objavljenim obvestilom oz. informacijo; navaja neresnične ali nedokazljive podatke in trditve; je napisan žaljivo; je nesorazmerno daljši od obvestila oz. informacije, na katero se nanaša.

Smuka je že 43 let brez svoje šole

17. maja letos je bil v Dolenjskem listu objavljen zapis z navedenim naslovom. Nanj je reagiral upokoje- na učiteljica Danica Samec (ni Ljubljanka, kot je bilo, žal, zapisano; doma je bila iz Podpeči pri Vidmu-Dobrepolju) in povedala, da jo je marca 1959 izpred praga stanovanja na Smuki nenapovedano, ne da bi ji bil izroččen dekret o premetitvi, po nalogu okrajne šolske oblasti Kočevje odpeljal šofer državnega posestva "Snežnik" na šolo Borovec pri Kočevski Reki nadomeščat učiteljici, ki sta odšli na porodniški dopust. Učenci s Smuke so bili prešolani v Stari Log. 56 učencev od 1. do 7. razreda je, razdeljene v dve skupini, učila dopoldne in popoldne, in to za enako plačo kot na Smuki za sedem učencev.

Pisec članka je letnico ukinitve šole, torej leto 1958, povzel po publikaciji Solstvo na Kočevskem nekoč in danes (iz leta 1995). V njej tudi piše, da v Borovcu po vojni ni bilo šole. Na podlagi novega argumentiranega podatka pa bomo rekli, da je Smuka že 42 let brez svoje šole.

O smuški šoli kronika ni ohranjena, zato je izredno težko obujati njeno življenje in delo. Vsi zainteresirani naj morebitne dopolnitve k podobi prvega zapisa pošljejo v Slovenski šolski muzej, Ljubljana, Plečnikov trg 1. Zato da bi bila resnica o njej čim bolj popolna.

JOŽE ŠKUFCA

ŽUPANI SKUPAJ ALI VSAK PO SVOJE? - Skupina 40 slovenskih županov se je na ustanovnem srečanju Združenja slovenskih županov, ki je bilo minulo sredo na Otočcu, le dokopala do ugotovitve, da bo samo združenje vseh 192 slovenskih županov lahko dovolj močan sogovornik državi. Kljub temu bo še čas pokazal, ali bodo za zaščito svojih in interesov občin zmogli preseči politično delitev. (Foto: B. D. G.)

V Komunalniado vložili srce in dušo

V petek in soboto je Kočevje imelo v gosteh okoli 2000 delavcev komunalnih podjetij iz vse Slovenije - Poziv po združitvi

KOČEVJE - V petek in soboto je bilo Kočevje v znamenju 17. Srečanja delavcev komunalnega gospodarstva Slovenije. "Komunalniada 2001" je bil največji dogodek v kočevski občini v letošnjem letu, saj

se je že tradicionalnega srečanja, ki je bilo prvi dan namenjeno predvsem strokovnemu delu in ogledu Kočevske, drugi pa športnim igram, udeležilo okoli 2000 delavcev iz okoli 60 komunalnih podjetij iz vse Slovenije.

V pozdravnem govoru udeležencem srečanja, zbranim v petek dopoldan v Šeškovem domu, je namestnica predsednika organizacijskega odbora srečanja in direktorica Komunalne Kočevje Bernarda Poje povedala, da so srečanje pripravljali s srcem in dušo. Izrazila je upanje, da bo vse tako, kot bi bilo, če bi za priprave imeli na voljo več časa. Kočevje je namreč kot pokrovitelj letošnje Komunalniade s Komunalno Kočevje in Hydrodomom Kočevje - Ribnica kot organizatorjema prireditelje vskročilo, potem ko je zaradi zamenjave župana odpovedala Sežana, ki je bila prvotno predvidena. Sledil je nagovor kočevskega župana Janka Vebra, ki je spregovoril o delu in težavah komunalnih podjetij v pogojih nove lokalne samouprave, pred začetkom posveta pa sta zbrane pozdravila še predstavnik pokrovitelja posveta, direktor komunalne zbornice Slovenije Florijan Bulovec in predsednica združenja za varstvo okolja pri Gospodarski zbornici Slovenije Vladimira Kežman.

Bulovec se je dotaknil problematike zamrznjenih cen in poudaril, da pri takšnih cenah ne bodo mogli delati. Opozoril je, naj srečanje izkoristijo tudi za to, da se bodo bolj povezali, češ da je vzrok, da je tako, kot je, tudi v tem, da so bili v preteklosti premalo povezani. Da ima politika preveč vpliva na komunalno gospodarstvo in da stroka premalo pomeni, je menila tudi Kemžanova. Poudarila je, da si želijo, da politika ne bi vplivala na strokovne odločitve ter da bi jih uporabniki, ki v razmerah, kakršne so sedaj, največ izgubljajo, ocenjevali po kvaliteti njihovih dela. Opozorila je, da so sedaj razdeljeni na dve zbornici, komunalno in združenje za varstvo okolja pri GZ Slovenije, ter poudarila, da bi morali narediti prvi korak, da se na teh področjih združijo.

M. L.-S.

Zaključek na Medvedjeku

MEDVEDJEK - Ob deseti obletnici osamosvojitve Slovenije je Mlada Slovenija pripravila športni spominski projekt z naslovom Vse najboljše, Slovenija. Projekt s sedmimi etapami kolesarjenja bo potekal od 23. do 30. junija. Pričetek 5. etape bo v sredo, 27. junija, ob 16. uri v Krakovskem gozdu, zaključek pa bo okrog 20. ure pri spominski piramidi na Medvedjeku, kjer bo izveden krajši kulturni program.

Popravek

V Dolenjskem listu št. 24 smo pod fotografijo pomotoma zapisali napačno ime Julke Lobe, ki je praznovala 95 let. Pravilno se tekst glasi: Ob visokem življenjskem jubileju so Julko Lobe v domu starejših občanov obiskali predstavniki Krajevne organizacije Rdečega križa Žabja vas, predsednik Krajevne skupnosti Žabja vas in direktorica Doma starejših občanov. Lobetova tudi pri 95-letih še vedno odrecitira veliko pesmi slovenskih pesnikov, posebej pesmi Simona Gregorčiča. Za napako se opravičujemo.

Občinska oblast brez nadzora

Letna konferenca novomeškega odbora Nove Slovenije

NOVO MESTO - Novomeški odbor Nove Slovenije, ki šteje blizu 400 članov, je imel v petek, 15. junija, letno konferenco, ki so se je kot gostje udeležili tudi predsednik stranke dr. Andrej Bajuk, poslanec v Državnem zboru Lojze Peterle in predsednik Mlade Slovenije Jernej Pavlin. Konferenca se je udeležilo okoli 140 članov.

Predsednik mestnega odbora N.Si Lojze Zupančič (ob Leopoldu Kolencu tudi član občinskega sveta) je v svojem poročilu med drugim dejal, da je ena strankinih glavnih halog do konca leta v novomeški občini priprava na lokalne volitve. V mestnem odboru že evidentirajo kandidate za občinske svetnike in župana.

Sicer pa, pravi Zupančič, koalicija LDS, ZLSD, SLS+SKD, DeSUS, SNS "s svojim županom in štirimi podžupani vedri in oblačni v novomeški občini, tako da opozicija praktično nima moči". In naprej: "Vladajoča koalicija, v kateri je tudi SLS+SKD, obvladuje in upravlja finančno najmočnejša javna podjetja Komunalno in stanovanjsko družbo Zarja. Obvladujejo jih tako, da so isti ljudje (tudi občinski funkcionarji) člani uprave v enem podjetju in hkrati člani nadzornega sveta drugega podjetja in obratno. Tako opozicija, katere osnovna naloga je nadzor, nima niti vpogleda v poslovanje teh javnih podjetij, kaj šele, da bi njihovo poslovanje lahko uspešno kontrolirala."

A. B.

KAKO KAŽE NA BORZI?

Trg čaka na vzpodbude

Zaradi dobre poslovne uspešnosti v skoraj vseh družbah, ki so uvrščene v kotaliciji A ali B, bodo imetniki delnic vsaj malo nagrajeni z večji ali manjšimi dividendami, ki sicer še zdaleč ne nadomeščajo letnih obresti, bodo pa prav gotovo pripomogle k nekoliko večji likvidnosti kapitalnega trga. Dodatna vzbudba bodo prav gotovo tudi ukinitve omejitev za tuje investitorje, ki stopijo v veljavo prvega julija. Morda bo vlada le našla ustrezno rešitev za zapolnitev privatizacijske vrzeli in nekoliko prijaznejše reguliran kapitalni trg, kar bi moralo pozitivno borzno dogajanje.

Se vedno predstavljajo levji delež vsega borznega dogajanja svežnji, ki pa žal niso namenjeni vsem udeležencem trga, temveč le dvema, ki sta se za svežnji posebej dogovorila. S svežnji se lahko trguje, če je vrednost posla večja od 30 milijonov SIT.

Trenutno še vedno največ obetaja oba farmacevta, saj beležita daleč najvišji dobiček ob dovolj smelnih poslovnih usmeritvah. Tako se je vrednost Leka ustala pri 45.000 SIT, medtem ko Krko težko kupite za 27.000 SIT. Pri Leku so pričakovana povezana z uvrstitvijo podjetja na tujo borzo, kar naj bi se zgodilo še letos, Krki pa se bo prej ali slej sprostil kar nekaj rezervacij na račun Merckove tožbe (več kot

znaša celoletni dobiček), kar bo prav gotovo pozitivno vplivalo na dobiček.

Velik dobiček obetajo tudi pri-morske firme, ker imajo kar nekaj rezerv v Banki Koper, ki se bo, kot vse kaže, zelo dobro unovčila. Ob navedenem beležijo delnice Inter-europe daleč najvišji tečaj, ki je že dosegel 3.000 SIT, medtem ko se z Istrabenzom trguje okoli 2.900 SIT ter Luko Koper nekaj nad 2.900 SIT.

Na prostem trgu vlada zatišje. Predvsem beležijo še vedno nizke vrednosti polprazni in prazni pidi. Za tako imenovane dvojke se trenutno težko iztrži kaj več kot 33 SIT. Prav nizko ceno beležijo trenutno delnice Atene, in sicer okoli 34 SIT. Vizije okoli 39 SIT in Infonda Zlata okoli 42 SIT. Še vedno se zelo malo in po nizkih cenah trguje z delnicami Dane (okoli 1.600 SIT), DZS (okoli 2.800 SIT), Jate Reje (pod 10.000 SIT) in Pinusa Rače (pod 9000 SIT).

Če boste imeli na voljo za kratek čas prosta sredstva, vam bomo lahko že v prihodnjem mesecu ponudili novo obliko varčevanja v obliki trimesečnih zakladnih menic, ki naj bi bile donosnejše od bančnih vezav.

LJUDMILA BAJEC, Dolenjska borzoposredniška družba
Nova mesto
Tel.: 07 371 82 22, 07 371 82 28

KOMUNALIADA 2001 - Poleg v številnih športnih igrah so se delavci komunalnih podjetij iz vse Slovenije med seboj pomerili tudi na delovnih tekmovalnih s področja vodovoda, kanalizacije (na posnetku), odvoza odpadkov in aranžiranja cvetja. (M. L.-S.)

"PONESREČENCI" V PRILOZJU - Pretekli teden je bila na belokranjskem športnem letališču v Prilozju tridnevna skupna vaja vseh treh nastanitvenih enot iz Ljubljane, Maribora in Nove Gorice. Namen vaje, imenovane "Sprejem 01", je bil prikazati in preveriti usposobljenost in opremljenost nastanitvenih enot, ki nudijo pomoč ljudem v naravnih in drugih nesrečah. Vajo, v kateri so člani nastanitvene enote iz Maribora prikazali, kako bi pomagali ljudem v potresu, so si ogledali tudi številni gostje. (Foto: M. B.-J.)

52. OBLETNICA MATURE - V začetku junija se je v Novem mestu zbralo 25 nekdanjih maturantov Srednje kmetijske šole Maribor s tedanjim ravnateljem šole ing. Vilkom Sternom in predavateljico vrtnarstva Ruško Berle-Ogorevc. Organizatorji srečanja so bili tokrat Dolenjci Joža Florjančič z Otočca, Jože Juvanc iz Trebnjega in upokojeni profesor agronomske fakultete v Ljubljani dr. Jože Korošec. Letos so se po dogovoru srečali na Dolenjskem na novomeški Kmetijski šoli Grm. Udeležence so pozdravili v.d. direktorja tamkajšnje šole Vida Hlebec, vodja praktičnega pouka na posestvu Slavka Zalokar in predsednik državnega zbora Tone Hrovat. Po pozdravu in predstavitvi šole so si ogledali šolo, učilnice in prostore za praktični pouk ter vrtnarstvo, sadjarstvo in živinorejo. Po končanem razgovoru in ogledu so se zbrali na kosilu v Colnarjevi zidnici na Trški gori. (Foto: H. Murgelj)

Etnologinja Ivanka Počkar, mentor zgodovinskega krožka Janez Zakšek in del udeležencev etnološke delavnice med pogovorom z Viljem Cvitkom, tesarjem, ki se je od očeta naučil graditi lesene mostove čez Krko.

Iz življenja Kostanjevičanov

Z etnologinjo med starejšimi prebivalci Kostanjevice - Pričevalci nekdanjega in sedanjega utripa mesta

KOSTANJEVICA - Prihodnje leto bo naše edino otoško mesto, dolenske Benetke, kot tudi pravimo Kostanjevici na Krki, praznovalo 750-letnico. Castitljivi jubilej bodo počastili z vrsto prireditvev, med drugim tudi z razstavo o zgodovini mesta, ki jo pripravljata Galerija Božidarja Jakca v sodelovanju s Posavskim muzejem. Kakšen je bil in je še utrip mesta in njegovih prebivalcev, ta čas raziskuje etnologinja Ivanka Počkar, nji pa so se prejšnji teden za pet dni na etnografski delavnici pridružili učenci sedmega razreda kostanjeviške osnovne šole iz zgodovinskega krožka. Skupaj so obiskovali starejše Kostanjevčane in na magnetofonski trak in film beležili njihove pripovedi o tem, kako se je nekdanj v mestu živelo, kaj so ljudje počeli, kakšne so bile in so še navade, kakšen je njihov odnos do mesta, kako se je kakšni stvari reklo in čemu je danes neznana naprava služila. Obiskovali so predvsem starejše obrtnike od sedlarja, izdelovalca rečnih čolnov in ribiča do čebelarja, čistilca mostov in tesarja.

Otroci so se ob tem, ko so z etnologinjo spraševali in zapisovali pripovedi starejših meščanov, naučili veliko o svojem kraju in zvedeli za stvari, ki niso nikjer zapisane, a so del krajevne zgodovine in izročila. Mateja, Janja, Anita, Leo, Primož, Matej in Robert, ki so jim bili dnevi z etnologinjo zelo zanimivi, bodo o delavnici pisali za šolski časopis, njihov pa bo najbrž tudi poseben prispevek na razstavi. MiM

Humaniziranje grajenega okolja

Posvet o odpravi in gradnji brez arhitekturnih ovir društva paraplegikov - Težava predvsem pri starejših objektih

NOVO MESTO - "Na oviro ne pomisli nihče drug kot tisti, ki jo mora preskočiti", je med drugim na nedavni okrogli mizi o odpravi in gradnji brez arhitekturnih ovir, ki jo je Društvo paraplegikov Dolenjske, Bele krajine in Posavja pripravilo v sodelovanju z novomeško občino, poudaril novomeški župan Anton Starc. Udeležencem posveta, med katerimi so bili predstavniki občin, invalidskih organizacij, šolstva in socialne ter poleg novomeškega le župana občin Škocjan in Semič Janez Povšič in Janko Bukovec, so najprej prikazali zelo učinkovit film o ovirah (pločniki, stopnice, preozka vrata, napačno parkirani avtomobili), s katerimi se v vsak dan srečujejo invalidi, starejši in mamice z vozički.

Kot je v svojem nagovoru povedala dr. Vesna Radonjič-Miholič, klinična psihologinja iz Inštituta RS za rehabilitacijo, ljudem, ki so zaradi poškodbe hrbtenjače omejeni v gibanju in uporabljajo invalidski voziček, težko pot domov izredno olajša podpora okolice. Prehod iz rehabilitacijske ustanove domov je zanje naporen in boleč, saj se takrat invalidi srečajo s pravo razsežnostjo posledic poškodbe, zato je pomembno, na koliko ovir naletijo. O pomenu gradnje brez ovir in nujnem odpravljanju teh na javnih površinah in ustanovah je govoril tudi arhitekt Matjaž Planinc, ki že 20 let pod okriljem Zveze paraplegikov deluje na omenjenih področjih, novomeški

sekretar za okolje in prostor Jože Derganc pa je med ostalim poudaril, da si mestna občina prizadeva, da bi vsako leto odpravila del obstoječih ovir. Tako bodo letos v okviru prenove Jenkove ulice uredili dostop na pločnik med Mladinsko knjigo in kavarno na Glavnem trgu.

Predsednik društva paraplegikov Jože Okoren je tako povzel ugotovitve okrogle mize: "Vsi novograjni objekti morajo biti grajeni na osnovi obstoječe zakonodaje in se na njih ne smejo več pojavljati arhitekturne ovire, odpravljanje ovir pa mora v dolenski regiji postati bolj dinamičen proces," in dodal: "Če popravijo ena vrata in en pločnik naenkrat, bomo zadovoljni." Dgovorili so se tudi, da bodo v okviru novomeške občine ustanovili projektni svet, ki bo zadolžen za izvajanje akcij humaniziranja grajenega okolja, še prej pa pripravili popis nedostopnih javnih objektov. Sprejeli so tudi pobudo paraplegikov, da se bodo lotili prenove sanitarij in vhodne klančine v Kulturni center Janeza Trdine. M. Ž.

Narodni parki Poljske

PODSREDA - V gradu Podsreda bodo jutri ob 17. uri odprli razstavo Narodni parki Poljske. Razstava, ki jo je pripravilo poljsko ministrstvo za okolje, prihaja v Podsredo po Amsterdamu in Stockholm. Razstavo bosta odprla Maciej Szymanski, veleposlanik Republike Poljske v Sloveniji, in Mladen Breginc, državni podsekretar na slovenskem ministrstvu za okolje in prostor.

Merkur namesto Kovinotehne v Brežicah

BREŽICE - Kovinotehni prodajni center v Brežicah so 11. junija vključili v Merkurjevo poslovno mrežo. Po novem se imenuje Trgovski center Merkur in je urejen po novi Merkurjevi celostni podobi. Trgovski center Merkur, ki deluje v brežiškem nakupovalnem središču, ima preko 1.400 kv. m prodajnih površin, 290 kv. m. pokritih skladišč in 1.460 m. m. zunanjih skladišč. V Merkur je s priklopnostjo prešlo tudi vseh 21 zapušenih iz prejšnje Kovinotehne.

V nedeljo na srednjeveški Turjak

TURJAK - Viteško-dvorni red Andreja Turjaškega deluje v okviru Turističnega društva Turjak že tri leta, uradno pa je bil kot društvo ustanovljen lani. V nedeljo, 24. junija, bodo od 10. do 19. ure organizirali spet srednjeveški dan na gradu Turjak.

To bo tretja taka proslavitev obletnice znamenite bitke pri Sisku in Andreja Turjaškega, ki je premagal turško vojsko. Namen društva pa je, da se ljudje seznanijo s takratnim življenjem na gradovih, grajskim protokolom oziroma obnašanjem vitezov in dam pa tudi služabnikov in kmetov, njihovimi oblačili, orožjem pa tudi prehrano.

NEMOČNI PRED OGNJENIMI ZUBLJI:

Šestčlanska družina Robek v trenutku ostala brez vsega

Pozno sobotno popoldne 9. junija bo za vedno ostalo v spominu družine Robek iz Koglega pri Šmarjeti. To je namreč dan, ko so štirje otroci: 11-letni Marko, 12-letna Nina, 14-letna Sabina in 16-letni Tomaž, v požaru ostali popolnoma brez vsega: strehe nad glavo, oblačil, šolskih potrebščin, dokumentov, hrane in premnogih majhnih osebnih stvari, tako običajnih in potrebnih za življenje.

V idilični dolini sredi gozda ob potoku Radulja je v stanovanjski hiši, stari okoli 100 let, zaradi dotrajane električne napeljave zagorelo nekaj pred 19. uro. Požar se je hitro širil, saj je bila notranjost hiše večinoma lesena, tako da je kljub hitremu posredovanju gasilcev ostalo le črno pogorišče. Svoj začasni dom so Robkovi našli pri sorodnikih v Radovljah.

Najprej dim, nato pa ogenj

"Najprej smo zagledali dim, nato pa še ogenj. Kako in kaj, nismo veliko premišljevali, hoteli smo se le rešiti," je pripoved začela Jožica Robek. Z otroki je, kolikor hitro se je dalo, pobegnili iz hiše, mož Tomaž pa je bil na poti, je namreč avtoprevoznik. Medtem ko so v dolini, od ceste oddaljeni okoli 2 kilometra, čakali na pomoč, so lahko le nemočno opazovali, kako ogenj hitro požira vse njihovo premoženje, ostalo jim je le tisto, kar so imeli na sebi. Najprej so na pomoč prihiteli prostovoljni gasilci iz Šmarjete, nato pa še gasilci novomeškega GRC-ja in okoliških društev. Vendar ogenj tudi potem, ko ni bilo ničesar več, ni dal miru, vžgalo se je še ponoči in v nedeljo dopoldan.

Robkovi po tednu dni še vedno niso mogli opisati občutkov ob izgubi vsega, skrbi je vse preveč. "Najbolj pogrešam svoje obleke in šolsko torbo. Od igrač imam najraje našega mucka in kolo, ki pa sta ostala nepoškodovana," se je oglasil najmlajši Marko. Kako je vsaka stvar, ki jo imaš, pa naj bo to kuhinjska posoda, album fotografij, postelja, računalnik ali kaj drugega, dragocena, spoznaš šele, ko to izgubiš.

Čeprav življenje v tej romantični dolini za Robkove ni bilo lahko

BILO JE LEPO - Zadovoljstvo udeležencev izleta je za vse, ki so se trudili za njegovo uresničitev, najbolj dragoceno darilo. (Foto: M. G.)

Nepozaben izlet invalidov

Med kulturno-zabavnim izletom člani Društva invalidov Novo mesto obiskali Šentjernej in Škocjan

ŠENTJERNEJ, ŠKOCJAN - Dolgoletne želje in potrebe kažejo, da je potrebno več pozornosti posvetiti tudi nepokretnim in težkim invalidom ter socialno šibkejšim članom Društva invalidov Novo mesto. Tako je k projektu priprave pestrega izleta predsedstvo društva pristopilo z vso resnostjo in ga tudi izpeljalo, pri tem pa so mu pomagali Zveza delovnih invalidov Slovenije, občine, različne ustanove in posamezniki. Zahtevni projekt, ki so ga uresničili v petek, 8. junija, je bil posvečen tudi 19-letnici delovanja novomeškega društva.

Kulturno-zabavne izleta za nepokretne, težke invalide in socialno šibkejšo se je udeležilo 56 članov. Najprej so se odpeljali po slikoviti dolenski pokrajini do občinskega središča v Šentjerneju, kjer jih je pozdravil domači župan Franc Hudok-

lin, v kulturnem programu so nastopili učenci šentjernejske osnovne šole, društvo kmečkih žena pa je poskrbelo za pokašno domačega pečiva. Pot so nadaljevali proti Škocjanu. V gostišču Luzar sta jim dobrodošli izrekla škocjanski župan Janez Povšič in predsednik Zveze delovnih invalidov Slovenije. Sledil je zabavni del izleta, za kar so poskrbeli ljudski pevci Fantje z vasi, mladi ansambel Mačkoni iz Brusnic in Duo Veseljak.

V Novo mesto pa so se izletniki vrnili v večernih urah. Vodstvo društva se ob tem zahvaljuje vsem ustanovam in posameznikom, ki so s prispevkom pomagali pri uresničitvi projekta, saj so s tem omogočili, da so tudi invalidi, vezani na invalidski voziček ali posteljo, za trenutke pozabili na vsakodnevne težave. M. GOLOB

SEZNAM DAROVALCEV ZA IZVEDBO KULTURNO-ZABAVNEGA IZLETA TEŽJE POKRETNIH ČLANOV

- IMP-Promont elektro Novo mesto; Krka-Zelena zdravila, Novo mesto; Pagrad Dolenske Toplice; Dolenske lekarne, Novo mesto; KS Uršna sela; KS Birčna vas; KS Bršljin; Mestna občina Novo mesto; Hipot-Premis, Šentjernej; Pušnik-Novljan, Novo mesto; Jože Teropišič, Gornje Kronovo; Lekarna Novak, Novo mesto; Komunala, Novo mesto; Avto-galant, Novo mesto; Adria-mobil, Novo mesto; Gostišče Štorovje; Stomatolog Franc Skof, Novo mesto; Lado Rauh, Uršna sela; Franc Krnc, Podhosta; več članov društva; Cistilnica Primož Strgar, Novo mesto; Aleš Šobar, Uršna sela; Gostišče Kos, Novo mesto; Cvetka Rus, Meniška vas 71; Ciril Avguštin, Meniška vas 33; Miha Luzar, Podturen 18; Janez Šporar, Podhosta 6; Tomaž Lampe, Šentjernej; Roles Branko Fabjan, Dolenske Toplice; Neli Gunde, Novo mesto; Jože Ravbar, Novo mesto; Jožica Kristan, Novo mesto; Beči, Mirna Peč; Marija Kamenšek, Novo mesto; Sadije-zelenjava Klobučar, Uršna sela; Zdravstveni dom, Novo mesto; Studio Moj video, Novo mesto; Gostišče Luzar, Škocjan.

Društvo invalidov Novo mesto se vsem darovalcem iskreno zahvaljuje!

MORALI BODO ZAČETI ZNOVA - Družina Robek vsak dan preživi v "svoji dolini" ob pogorišču okoli 100 let stare hiše, del nje je bil nekoč tudi mlin. Njeno podstrešje in streho so prenovili pred tremi leti. (Foto: M. Žnidaršič)

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 21.6.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura; Odmevi; Mostovi; Pod klobokom; Zgodbe iz školjke; National geographic, nad.; Družinske vezi; Umetnost bivanja; Gospodarski izzivi - 13.00 Poročila - 13.40 Adijo, knapi, dok. oddaja - 14.30 Zoom - 16.00 Slovenci po svetu - 16.30 Poročila - 16.45 Risanka - 17.05 Na liniji - 17.45 Poslikani bojevniki, dok. oddaja - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik - 20.05 Tednik - 21.00 Prvi in drugi - 21.20 Osmi dan - 22.00 Odmevi - 22.50 (Ne)znani oder - 23.20 Noam Chomsky, dok. oddaja - 0.55 V Afriko, dok. nan.

SLOVENIJA 2

9.00 Tedenski izbor: Videospotnice; Rad imam Lucy, nan.; Objubljena dežela; Caroline v vele-mestu; Murphy Brown, nan.; Zlata vrtinca Vrbskega jezera; Svet poroča - 14.15 Jefferson v Parizu, film - 16.30 Rad imam Lucy, nan. - 17.00 Objubljena dežela, nan. - 18.00 Življenje za življenje, ameriški film - 19.40 Videospotnice - 20.05 Osamljeni planet - 20.55 Naše malo mesto, hrvaška nan. - 21.45 Poseben pogled, film - 23.15 Sehnsucht, nemški film

KANAL A

9.30 Mladenič v modrem, nan. - 10.25 Družinski zglede, nan. - 11.50 Ricki Lake - 12.45 Adrenalina - 13.45 Mladoporočenci - 14.45 Princ z Bel Aira, nan. - 15.15 Ricki Lace - 16.15 Orleans, nan. - 17.10 Zvezdne steze, nan. - 18.00 Družina za umret, nan. - 18.30 Podivjani Stark, nan. - 19.00 Angel, nan. - 20.00 Pravi obraz, film - 21.40 Tretji kamen od sonca, nan. - 22.10 Seinfeld, nan. - 22.40 Popoln spomin, nan.

POP TV

10.00 Vse za poljub, nad. - 11.00 Črni biser - 11.50 Obala ljubezni, nad. - 12.45 Lepo je biti milijonar - 14.05 Zakon v Los Angelesu, nan. - 15.30 Oprah show - 16.25 Obala ljubezni, nan. - 17.20 Črni biser, nad. - 18.15 Vse za poljub, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Ljubezni v cvetju, film - 21.40 Urgenca, nan. - 22.30 Blažen med ženami, nan. - 23.00 Teksaski mož postave, nan. - 23.50 M.A.S.H., nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.40 Video strani - 17.45 ATV predstavlja - 18.00 Pokličite župana! - 18.50 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Pokličite župana! - 20.40 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.20 Tedenski kulturni pregled - 21.40 Iz združenja lokalnih TV - 22.10 Avtomobilsko zrcalo - 22.45 Nas poznate? - 23.00 Novice

HTV 1

9.30 Poročila - 9.35 Izobraževalni program - 11.00 Za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.40 Naša zemlja, nad. - 13.30 Mesta: Bordeaux, dok. oddaja - 14.15 Poročila - 14.20 Izobraževalni program - 15.05 Program za otroke in mladino - 16.00 Morje - 16.30 Hrvaška danes - 17.05 Hugo - 17.30 Risanka - 17.55 Ljubezni je čudna, izobr. oddaja - 18.30 Kolo sreče - 19.13 Risanka - 19.30 Dnevnik - 20.15 Hrvaške planine - 20.50 Pol ure kulture - 21.25 Željka Ogresta z gosti - 22.25 Narava politike - 23.10 Odmevi - 23.30 Zlato srce Mladena Pavkovića, dok. oddaja - 0.00 Nočni program

HTV 2

10.50 Poročila - 10.55 Ponovite oddaj - 12.35 Poslovni klub - 13.10 Vesoljski otok, nad. - 13.55 Knjižnica - 14.55 Z razlogom o znanosti - 15.55 Poročila - 16.05 Naša zemlja, nad. - 16.55 Poročila za gluhe in naglušne - 17.00 Vsakdanost - 18.25 Panorama - 18.55 Poročila - 19.00 Na zdravje, nan. - 19.30 Polcija, nan. - 20.10 Urgenca, nan. - 21.00 Polni krog - 21.20 Nevidni človek, nan. - 22.05 Clive James Meets Gibson - 23.05 Dobri fantje, film - 1.25 Svetovni muzeji

PETEK, 22.6.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura; Odmevi; Pod Pečrsko gorco; Risanka; Na liniji; Oddaja za otroke; Poslikani bojevniki, dok. oddaja; Slovenski magazin; Potovanje v preteklost, drama - 13.00 Poročila - 13.30 Prvi in drugi - 13.50 Narava gre svojo pot - 14.35 Osmi dan - 15.05 Vsakdanost in praznik - 16.00 Mostovi - 16.30 Poročila - 16.45 Sanjska dežela - 17.10 100 minut počitnice, nad. - 17.45 Zenit - 18.20 Dosežki - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik - 20.05 V dobrem in slabem, nan. - 21.00 Detelja - 21.10 TV Poper - 22.00 Odmevi - 22.50 Lent 2001 - 23.30 Gledališče-Rok - 23.35 Polnični klub - 0.40 Nihče ne bo govoril o nas, španski film

SLOVENIJA 2

9.10 Tedenski izbor: Videospotnice; Rad imam Lucy, nan.; Objubljena dežela; Osamljeni planet; Grad za Rito, nemški film - 13.30 Otroci galerije, film - 16.30 Rad imam Lucy, nan. - 17.00 Objubljena dežela, nan. - 18.00 Amos, film - 19.35 Videospotnice - 20.05 Sloves, dok. nad. - 21.05 Semeni ničevosti, nad. - 22.00 Mic, ameriški film - 0.00 McCallum, nan. - 0.50 Iz slovenskih jazz klubov - 1.50 Moška liga, nad.

KANAL A

9.30 Mladenič v modrem, nan. - 10.25 Popolni spomin, nan. - 11.50 Ricki Lake - 12.45 Pop'n'roll - 14.00 Bravo, Maestro - 14.45 Princ z Bel Aira, nan. - 15.15 Ricki Lake - 16.15 Orleans, nad. - 17.10 Zvezdne steze, nan. - 18.00 Družina za umret, nan. - 18.30 Podivjani Stark,

nan. - 19.00 Angel, nan. - 20.00 Kdo mi ubije ženo, film - 21.40 Felicity, nan. - 22.40 Rock v Rio, koncert - 0.40 Dannyjeve zvezde

POP TV

10.00 Vse za poljub, nad. - 11.00 Črni biser - 11.50 Obala ljubezni, nad. - 13.10 Urgenca, nan. - 14.05 Zakon v Los Angelesu, nan. - 15.30 Oprah show - 16.25 Obala ljubezni, nad. - 17.20 Črni biser, nad. - 18.15 Vse za poljub, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Sinovi groma, nan. - 21.00 Space Jam, film - 22.35 Zlata krila, nan. - 23.30 Blažen med ženami, nan. - 0.00 Nevarne dirke, nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.40 Video strani - 17.00 Avtomobilistično zrcalo - 17.30 Turistična oddaja - 18.00 Kmetijski razgledi - 18.30 Tedenski kulturni pregled - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Pokličite župana! - 21.00 Novice - 21.20 Brez panike - 21.40 Motosport mundial - 22.10 Kako biti zdrav? - 22.50 Nas poznate? - 23.00 Novice

HTV 1

9.30 Poročila - 9.35 Izobraževalni program - 11.05 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.35 Naša zemlja, nad. - 14.15 Izobraževalni program - 15.10 Program za otroke in mladino - 16.00 Turistični magazin - 16.30 Hrvaška danes - 17.05 Hugo - 17.30 Televizija o televiziji - 17.55 Alpe-Donava-Jadran - 18.30 Kolo sreče - 19.13 Risanka - 19.30 Dnevnik - 20.15 Glasbena oddaja - 21.10 Zgodba o Jackeju Presserju, film - 23.05 Odmevi - 23.25 Ženska iz plemena Lakota, ameriški film - 11.5 Nočni program

HTV 2

9.25 Poročila - 9.30 Ponovite oddaj - 13.05 Urgenca, nan. - 13.50 Željka Ogresta in gostje - 14.50 Nevidni človek, nan. - 15.35 Poročila - 15.45 Naša zemlja, nad. - 16.35 Poročila za neme in gluhome osebe - 16.40 Dnevi satire, kronika - 17.25 Dan profitašističnega boja - 18.25 Bratska stran, dok. film - 18.55 Poročila - 19.00 Zakonske vode, nan. - 19.30 Polcija, nan. - 20.10 Zakon in red, nan. - 21.00 Polni krog - 21.25 Laticina - 23.05 Pravi čas - 0.35 Svetovni muzeji

SOBOTA, 23.6.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura; Odmevi; Zgodbe iz školjke; Radovedni Taček; Na liniji; Lažni princ, film; Lingo; Tednik - 13.00 Poročila - 13.10 Mostovi - 14.10 Pod piramido - 14.40 Duchess and the Devil, film - 16.30 Poročila - 16.45 Pika Nogavička, ris. nan. - 17.10 Carski sel, ris. nan. - 17.50 Na vrtu - 18.15 Ozare - 18.20 Novi raziskovalci, nan. - 18.50 Risanka - 19.00 Danes - 19.05 Utrip - 19.30 Dnevnik - 20.05 Res je! - 21.35 Murphy Brown, nan. - 22.10 Poročila - 22.40 Sopranovi, nad. - 23.35 Cat Chaser, ameriški film

SLOVENIJA 2

9.35 Tedenski izbor: Videospotnice; Vprašanje zakonitosti, nan.; Jasno in glasno; Polje, kdo bo tebe ljubil? - 18.30 EP v latinsko-ameriških plesih - 19.30 Videospotnice - 20.05 Služkinja, film - 21.30 Praksa, nan. - 22.10 Sobotna noč

KANAL A

9.20 Niagara, ameriški film - 11.00 Slepa vera, nan. - 12.00 Beverly Hills 90210, nan. - 13.00 Mladoporočenci - 13.30 Stilski izziv - 14.00 Skrita kamera - 14.30 Paparaci, dok. oddaja - 15.30 Najboljše dekle na svetu, film - 17.10 Pop'n'roll - 18.05 Hughleyjevi, nan. - 18.35 Beverly Hills 90210, nan. - 19.30 Hughleyjevi, nan. - 20.00 Kobilica, film - 22.15 Dekleta v težavah, film - 23.50 Najbolj neumni roparji, nan.

POP TV

8.30 Risanke - 12.30 Brata, nan. - 13.00 Formula 1 - 14.00 Zakon v Los Angelesu, nan. - 15.00 Tujec v moji postelji, film - 16.40 Otroški zdravnik, nan. - 17.30 Severne luči, film - 19.15 24 ur - 20.00 Asterix osvaja svet, film - 21.30 Astronavt, ameriški film

VAŠ KANAL

13.00 Če boste danes z nami - 13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.25 Video strani - 17.00 Kako biti zdrav? - 17.30 Motosport Mundial - 18.00 Iz združenja lokalnih TV - 18.30 Posavski obzornik - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Zaigrajmo in zapojmo - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Zaigrajmo in zapojmo - 23.00 Novice - 23.15 Od sobote do sobote

HTV 1

10.00 Poročila - 10.10 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.30 Glasbena oddaja - 13.00 Prizma - 13.55 Poročila - 14.10 Oprah show - 15.05 Hruške in jabolka - 15.35 Supernaturals, nad. - 16.10 Zlata dekleta, nan. - 17.05 Rajske ptice in zmaji - 17.50 Risanka - 18.40 Povabilo - 19.30 Dnevnik - 20.15 Tedenski pregled - 21.05 Fotografija Hrvaške - 21.20 Druga zaseda, film - 23.14 Moške svinje, nan. - 23.55 Nočni program

HTV 2

11.20 Ponovite oddaj - 14.35 Hišni ljubljenci - 15.20 Tereza, dok. oddaja - 15.55 Brijanteni - 16.40 Risanka - 17.05 Črno-belo v barvi - 17.55 Popoln dopust, ameriški film - 19.30 Polcija, nan. - 20.10 Bonano, najmlajši boter, nad. - 21.00 Otroški festival - 22.00 Poročila - 22.10 Glamour Cafe - 23.10 Svet zabave - 23.40 Glasbena oddaja - 0.40 Svetovni muzeji

NEDELJA, 24.6.

SLOVENIJA 1

8.00 Zivžav: Telebajski; Talabalu; Krtek; Miki Makin črkopis; Promenadni koncert; Pomagajmo si; Srečanje z živalmi; Obzorje duha; Ljudje

in zemlja - 13.00 Poročila - 13.20 Res je! - 14.45 V dobrem in slabem, nan. - 15.30 Parada plesa - 16.00 Umetnost bivanja - 16.30 Poročila - 16.50 Vsakdanost in praznik - 17.45 Alpe-Donava-Jadran - 18.15 Kamniška jama - 18.45 Risanke - 18.50 Zrebanje lota - 19.00 Danes - 19.05 Zrcalo tedna - 19.30 Dnevnik - 20.05 Zoom - 21.40 Portrait - 22.45 Poročila - 23.05 Lent 2001 - 23.55 Brez reza

SLOVENIJA 2

8.30 Tedenski izbor: Videospotnice; V Afriko, dok. odd.; Naše malo mesto, nan.; Polcija; Naša pesem - 16.05 Košarka - 17.30 Kolesarstvo - 19.00 Veslaška regata - 19.30 Videospotnice - 20.05 Naše 20. stoletje, dok. nan. - 21.00 Cikcak - 21.35 Turistična oddaja - 22.05 Končnica - 21.40 Prestopniki, ameriški film - 0.25 Tri dobe, nemi film

KANAL A

9.20 Opičje norčije, ameriški film - 11.00 Slepa vera, nad. - 12.00 Merlose Place, nan. - 13.00 Komedija zmešnjav - 13.30 Pop'n'roll - 14.30 Paparaci, dok. oddaja - 15.20 Boj z mamili, film - 17.10 Adijo, pamet, nad. - 18.05 Hughleyjevi, nan. - 18.35 Merlose Place, nad. - 19.40 Hughleyjevi, nan. - 20.00 Manekena in detektiv, film - 21.40 Prestopniki, ameriški film - 23.40 Adrenalina

POP TV

8.30 Risanke - 12.30 Brata, nan. - 13.00 Skoraj popolni par, film - 13.30 Formula 1 - 16.00 Resnične zgodbe o umetnem srcu - 16.30 Goriški zdravnik, nan. - 17.30 Končna igra, film - 19.15 24 ur - 20.00 Moje pesmi, moje sanje, film - 23.00 Barva skrjata, ameriški film

VAŠ KANAL

13.00 Če boste danes z nami - 13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.30 Video strani - 15.00 Zaigrajmo in zapojmo - 17.15 Posnetek dogodka - 18.10 Smo dobri gospodarji? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Belokranjski obzorik - 20.40 Brezskrbne počitnice - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Kmetijski razgledi - 22.00 Rezerviran čas - 23.00 Novice - 23.15 Od sobote do sobote

PONEDELJEK, 25.6.

SLOVENIJA 1

8.00 Tedenski izbor: Utrip; Zrcalo tedna; Pod piramido; Lutkovna pravljica; 100 minut počitnice, nad.; Rdeči grafit; Zenit; Dosežki; Na vrtu; Novi raziskovalci; Parada plesa - 13.00 Poročila - 13.25 Ljudje in zemlja - 14.15 Polnočni klub - 15.30 (Ne)znani oder - 16.00 Dober dan, Koroska - 16.30 Poročila - 16.45 Mikin Makin črkopis - 16.50 Telebajski - 17.15 Radovedni Taček - 17.45 Dober večer - 18.35 Zrebanje 3 x 3 plus 6 - 18.45 Risanka - 19.00 Slavnostna seja Državnega zbora - 19.30 Dnevnik - 20.05 Priznanje Slovenije, dok. oddaja - 23.00 Tvoja roka misli (Mojca in Francišek Smerdu)

SLOVENIJA 2

9.00 Tedenski izbor: Videospotnice; Rad imam Lucy, nan.; Objubljena dežela, nan.; Semeni ničevosti, nad.; Sloves, nad.; Cikcak; Sobotna noč; Polcija - 16.30 Rad imam Lucy, nan. - 17.00 Objubljena dežela, nan. - 18.00 Tele M - 18.30 Stařeta mladosti - 19.30 Videospotnice - 20.05 Mogočne konstrukcije, nad. - 21.00 Studio City - 22.00 Med sosedmi, nan. - 22.30 Metropolis - 23.00 Brane Rončel izza odra - 0.25 Pepe le Moko, francoski film (čb)

KANAL A

9.30 Mladenič v modrem, nan. - 10.25 Adijo, pamet, nan. - 11.50 Ricki Lake - 12.45 Dannyjeve zvezde - 13.45 Zmenkarje - 14.45 Princ z Bel Aira, nan. - 15.15 Ricki Lake - 16.15 Orleans, nad. - 17.10 Zvezdne steze, nan. - 18.00 Družina za umret, nan. - 18.30 Podivjani Stark, nan. - 19.00 Angel, nan. - 20.00 Nič ni izgubljeno, ameriški film - 21.45 Tretji kamen od sonca, nan. - 22.15 Seinfeld, nan. - 22.45 Tennis - 23.45 Nočno sodišče, dok. oddaja

Nagrade v Podbočje, Novo mesto in Kranj

Do roka smo prejeli 153 rešitev in žreb je izmed reševalcev 23. nagradne križanke izbral Darjo Olovec iz Podbočja, Jozeta Šepca iz Novega mesta in Zdravka Kovača iz Kranja. Olovec je pripadla denarna nagrada, Šepc in Kovač pa bosta za nagrado prejela knjigo. Nagradencem čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 2. julija na naslov: Dolenjski list, Gervova ulica 4, p.p. 212, 8001 Novo mesto, s prispisom "križanka 25". Ovojnico brez pošne znamke lahko oddate v nabiralnik pri vhodu v stajbo uredništva v Novem mestu.

Rešitev 23. križanke

Pravilna rešitev 23. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: OŠTANAK, ZLITINA, KILOVAT, SOVA, OČE, OSAKA, IT, APOT, OPICE, NAPA, CINKAR, ASA, MADER, TAN, ORANICA, ANKETA, ICEK, STATOR, KAPA.

POP TV

9.30 Vse za poljub, nad. - 10.30 Črni biser - 11.20 Obala ljubezni, nad. - 12.10 Goriški zdravnik, nan. - 13.30 Bolnišnica upanja, nan. - 14.20 Zakon v Los Angelesu, nan. - 15.45 Oprah show - 16.40 Obala ljubezni, nad. - 17.30 Črni biser, nad. - 18.20 Vse za poljub, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 TV Dober dan - 20.50 Naša sodnica, nan. - 21.40 Blažen med ženami, nan. - 22.10 Može vbelem, nan. - 23.00 Teksaski mož postave, nan. - 23.50 M.A.S.H., nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.40 Video strani - 15.30 Zaigrajmo in zapojmo - 18.10 Športni pregled - 18.35 Brezskrbne počitnice - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Pokličite župana! - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Rezerviran čas - 21.20 Klepet z... - 22.00 Športni pregled - 22.30 Veriga uspeha - 23.00 Novice

TOREK, 26.6.

SLOVENIJA 1

8.00 Tedenski izbor: Mostovi; Oddaja za otroke; Čarobni šolski avtobus; Radovedni Taček; Lahkih nog naokrog; Dober večer; Pomagajmo si - 13.00 Poročila - 15.05 Tvoja roka misli - 16.00 Prislunimo tišini - 16.30 Poročila - 16.45 Oddaja za otroke - 17.10 Skriveni dnevniki Jadrana Krta, nad. - 17.45 Zgodba o pisatelju, koprodukcija - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik - 20.05 Trantomanta, francoska nad. - 21.10 Dok. oddaja - 22.00 Odmevi - 22.50 Lent 2001 - 23.30 Potovanje v preteklost, drama

SLOVENIJA 2

9.00 Tedenski izbor: Videospotnice; Rad imam Lucy, nan.; Objubljena dežela, nan.; Mogočne konstrukcije, nan.; Naše 20. stoletje, dok. odd.; Hornblowerjeve dogodivščine, angleški film; Studio City; Metropolis - 16.30 Rad imam Lucy, nan. - 17.00 Objubljena dežela, nan. - 18.00 Sestre v akciji, ameriški film - 19.30 Videospotnice - 20.05 Polje, kdo bo tebe ljubil - 21.00 To so gadi, slovenski film - 22.30 Na univerzi - 23.00 Svet poroča - 23.30 Figure veneris, slovenski film - 23.55 Jabolko, iranski film

KANAL A

9.30 Mladenič v modrem, nan. - 10.25 Nočno sodišče, nan. - 11.50 Ricki Lake - 12.45 Pop'n'roll - 13.45 Stilski izziv - 14.45 Princ z Bel Aira - 15.15 Ricki Lace - 16.15 Orleans, nan. - 17.10 Zvezdne steze, nan. - 18.00 Družina za umret, nan. - 18.30 Podivjani Stark, nan. - 19.00 Angel, nan. - 20.00 CB 4, film - 21.40 Tretji kamen od sonca, nan. - 22.10 Seinfeld, nan. - 22.40 Tennis - 23.40 Udarcji, nan.

POP TV

9.30 Vse za poljub, nad. - 10.30 Črni biser, nad. - 11.20 Obala ljubezni, nad. - 12.10 TV Dober dan - 13.30 Bolnišnica upanja, nan. - 14.20 Zakon v Los Angelesu, nan. - 15.45 Oprah show - 16.40 Obala ljubezni, nad. - 17.30 Črni biser, nad. - 18.15 Miss Slovenije - 18.20 Vse za poljub, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 TV Dober dan - 20.50 Nikita, nan. - 21.40 Blažen med ženami, nan. - 22.10 Špiclji, nan. - 23.00 Teksaski mož postave, nan. - 23.50 M.A.S.H., nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.40 Video strani - 17.20 Dober večer, gospod predsednik! - 18.20 Športni pregled - 18.50 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Tajnica, film - 21.35 Novice - 22.00 Športni pregled - 22.25 Brez panike - 20.50 Nas poznate? - 23.00 Novice

SREDA, 27.6.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura; Odmevi; Dober dan, Koroska; Risanke; Oddaja za otroke; Skriveni dnevniki Jadrana Krta, nad.; Lingo; Zgodba o pisatelju, koprodukcija; Trantomanta, nad. - 13.00 Poročila - 13.15 Obzorje duha - 13.45 Lažni princ, film - 15.15 Dok. oddaja - 16.00 Mostovi - 16.30 Poročila - 16.45 Male sive celice - 17.45 National geographic, dok. nan. - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik - 20.05 Sedmi pečat, film - 22.10 Odmevi - 23.00 Lent 2001 - 23.40 Svetovni izzivi - 0.10 Orkester slovenske filharmonije

SLOVENIJA 2

9.00 Tedenski izbor: Videospotnice; Rad imam Lucy, nan.; Objubljena dežela, nan.; Zbogom, prijatelji, film; Turistična oddaja; Na univerzi; Stařeta mladosti; Glasbena oddaja - 16.30 Rad imam Lucy, nan. - 17.00 Objubljena dežela, nan. - 18.00 Povest o dveh mestih, angleški film - 20.05 Zlata vrtinca Lignana - 21.35 Clive James spozna Mela Gibsona, dok. oddaja - 22.25 Umori, nan. - 23.10 Primerna žrtve, film

KANAL A

9.30 Mladenič v modrem, nan. - 10.25 Udarcji pravice, nan. - 11.50 Ricki Lake - 12.45 Danny-

jeve zvezde - 13.45 Komedija zmešnjav - 14.45 Princ z Bel Aira - 15.15 Ricki Lace - 16.15 Orleans, nad. - 17.10 Zvezdne ste

ŠOPEK GLASBENIKOV - Na predstavitvi novih zgoščenk in kaset v okrepčevalnici Pri Darinki v Gorenjem Kamenju so se med drugim zbrali (od leve proti desni): Franci Potočar, Tine Lesjak, urednik založbe Sraka Drago Vovk, Rajko Zidovnik, član Pevec s Pohorja, in Slavko Plut. (Foto: M. Ž.)

MOTIVI, PRIVLAČNI ZA SLIKARJE - Ob zeleni dolenski lepotic Krki pogosto srečamo slikarje. Ne gre le za dolenske slikarje, temveč tudi za prišleke od drugod. Na Otočcu sta se z naravnimi lepoticami tako spoprijela Jure Cihlar in Barbara Čizmek iz Portoroža. Dolenska ju navdušuje, zato rada prihajata v naše kraje. Pri nas sta sodelovala že na delovnih srečanjih pa tudi razstavljal. (Foto: M. Vesel)

Pet zgoščenk in pesmarica

Pomladanska bera založbe Sraka - Med novostmi tudi skupna zgoščenka Tončka Pluta in ansambla Slavka Pluta

GORENJE KAMENJE - Založba Sraka iz Novega mesta je minuli teden predstavila svojo pomladansko bero: pet novih zgoščenk oz. kaset ansamblov Tonija Verderberja, Petra Finka in Gregorja Oblaka, Tončka Pluta in ansambla Slavka Pluta ter Tineta Lesjaka in Pevec s Pohorja, kot prvo knjižico založbe po 146 glasbenih izdelkih pa pesmarico z naslovom "Pesem nikoli ne umre".

V slednji je znani slovenski glasbenik in harmonikar Tine Lesjak zbral ljudske pesmi, ki jih je priredil in zaigral na svoji dolgoletni glasbeni poti. Po besedah urednika založbe Draga Vovka je knjižica več kot le zbirka ljudskih pesmi, ki jih je Lesjak iztrgal morebitni pozabi, saj je opremljena tudi z notnimi zapisi in bogatim slikovnim gradivom.

Morda je med predstavljenimi glasbenimi izdelki nekaj posebnega zgoščenka Tončka Pluta in ansambla Slavka Pluta, na kateri so združili kaseti "Nekaj vam povedal..." in "Šopek cvetja", izdani leta 1991, in ji dodali še pesem Pozdravljena, Slovenija, ki je nastala ob osamosvojitvi naše države. Najbrž danes že 93-letnega Tončka Pluta z Mladice pri Semiču ni potrebno posebej predstavljati, saj je njegovo igranje na drevesni list, najpogosteje na list bršljana, znano bolj ali manj vsem generacijam. Mlade je namreč ob spremljavi sina Slavka že dvakrat navdušil na glasbenem festivalu Rock Otočec, že pred dvajsetimi leti pa sta oče in sin več kot uspešno

nastopila na uglednih folk festivalih v Dordrechtu in Rotterdamu na Nizozemskem. "Dvanajst let sem imel, ko sem na paši videl svojega soseda igrati na tak list, pa sem se sam poskusil. Krave sem pasel in imel dovolj časa, da sem se naučil igrati. Ta instrument nima nobenega gumba ali tipke - list moraš le pritisniti k ustom in jeziku, še pihati je treba, pa gre. Prvič pa ne boš dobil nobene štime - tudi ta instrument potrebuje čas za vajo!" so Tončkove besede zapisali na ovitku omenjene zgoščenke.

M. Ž.

O delu na črno in zakonu še v knjigi

RADOVLJICA - V založbi Skriptorij KA, Hiši odprtih vrat Radovljica, so že jeseni izdali priročnik, ki obravnava delo in zaposlovanje na črno, preprečevanje tega pojava in objavlja tudi novi zakon s tega področja. Zdej, ko so začele veljati tudi kazenske sankcije iz tega zakona, je zanimanje za njegove določbe gotovo precejšnje. Strokovni predgovor v priročniku je pripravil Branko Omerzu, ki je v prejšnji Drnovškovi vladi kot državni sekretar v ministrstvu za delo delal prav na tem področju.

Priročnik Zakon o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno s strokovnim predgovorom v uvodu razpravlja o tem, kaj je siva ekonomija, ugotavlja značilnosti dela in zaposlovanja na črno ter prikazuje obseg in posledice sive ekonomije. Osvetljuje tudi slovenski program odkrivanja in preprečevanja tega pojava ter prve rezultate dosedanjih aktivnosti na tem področju, ki jih je usklajeval prav avtor strokovnega predgovora Omerzu. Navaja tudi podlage, razloge in cilje novega zakona, še pred objavo celotnega zakona pa opredeli, kaj sploh je delo na črno in kaj je zaposlovanje na črno, kakšen bo nadzor in kakšne kazni so predvidene. Se posebej navaja, kdo je soudeleženec dela na črno, in izjeme, ki jih ne moremo šteti za delo na črno.

Kot rečeno, je v priročniku objavljeno tudi celotno besedilo zakona, k temu pa založba Skriptorij KA dodaja še besedilo dveh zakonov, ki sta povezana z obravnavano temo: zakona o inšpekciji dela in zakona o tržni inšpekciji.

B. D. G.

Srečanje vzorčno-izobraževalnih centrov slovenskih osnovnih šol

Na OŠ Danile Kumar v Ljubljani je potekalo 5. srečanje VIC. Ta šola je VIC za čipkarstvo. Srečanja so se udeležile tudi učence in učiteljice OŠ Šmarjeta. Uradna otvoritev srečanja je bila v Mestni hiši, kjer so jih pozdravili predstavniki z ministrstva za šolstvo in sport, kmetijstvo in prehrano in predstavnik Mestne občine Ljubljana. Učenci so po stari Ljubljani iskali skriti zaklad in se z ladjico Makalanco vozili po Ljubljani. V šoli so osnovne šole pripravile razstave, OŠ Šmarjeta, ki je VIC za okoljsko vzgojo, je predstavila projekt Naša šola v luči novih barv in cvetja. Dan so zaključili z zanimivo kulturno prireditvijo, ki je prikazala del slovenske kulturne dediščine.

SPELA DEŽMAN
OŠ Šmarjeta

Likovna razstava v Miklovi hiši

RIBNICA - V galeriji Miklova hiša bodo jutri, 22. junija, ob osmih zvečer odprli razstavo likovnih del enajstih študentov drugega letnika specialističnega študija Akademije za likovno umetnost v Ljubljani. Razstavo bo odprla dr. Nadja Zgonik, avtorje pa predstavila Polona Lovšin.

ZAHVALA

V 85. letu starosti se je od nas tiho poslovila draga teta

ANA TURK
iz Stopič 32

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem za izraze sožalja, podarjeno cvetje in sveče ter spremstvo pokojne k zadnjemu počitku. Posebna zahvala g. proštu za lepo opravljen pogrebni obred s sv. mašo, pevcem iz Šmihela ter osebju Doma starejših občanov.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 54. letu starosti nas je po kruti usodi zapustil naš dragi mož, oče in brat

JOŽE KASTELIC
Brezova Reber pri Dvoru

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za izraze sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Posebno se zahvaljujemo podjetjem ZGS OE Novo mesto, GG Novo mesto, d.d., PGD ter osebju Oddelka za intenzivno nego Splošne bolnišnice Novo mesto. Hvala g. župniku za lepo opravljen obred, pevcem, pogrebni službi in govornikom za poslovilne besede.

Žalujoci: vsi njegovi

V slovo Rezki Luštek

5. junija se je od nas poslovila članica skupine starih za samopomoč, Vijolice Terezija Luštek.

Naša Rezka je bila v skupino Vijolice vključena od samega začetka leta 1993. Na srečanja je prihajala s polno mero optimizma in

je bila res vredna občudovanja, saj je kljub tegobam ohranila voljo do življenja in vero v sočloveka. Razveselila se je vsake drobne pozornosti, tople in odkrite besede, stiska roke.

Lanskega avgusta smo praznovali njenih 90 let, zdaj pa se z lepimi spomini poslavljamo od nje. V naših srcih bo vedno ostala prijetna misel nanjo.

Skupina za samopomoč
Vijolice

Komunala Novo mesto, d.o.o.

OBJAVLJA JAVNO ZBIRANJE PONUDB

za oddajo poslovnega prostora v najem.

POSLOVNI PROSTOR (kiosk) se nahaja v pokritem delu novomeške tržnice v izmeri 25 m².

- prednost najema prostora bodo imeli ponudniki, ki bodo ponudili prodajni program, kateri ni prisoten na tržnici (ribarnica, mlečni diskont...).

Vse informacije v zvezi z najemom prostora dobijo morebitni ponudniki v Sektorju razvoj in investicije; g. Željimir DRONJAK, tel.: 07/39-32-566. Pisne ponudbe, ki naj vsebujejo tudi ponujeno ceno, pošljite v roku 8 dni po objavi na naslov: Komunala Novo mesto, d.o.o., Podbevska 12, 8000 Novo mesto, v zaprti kuverti s pripisom "NE ODPIRAJ - ponudba za poslovni prostor na tržnici".

MB Barter & Trading

proizvodnja, posredništvo in trgovina d.o.o.
Sentrupert 35, 8232 Sentrupert

Objavlja prosto delovno mesto komercialista

Delovno razmerje se sklone za nedoločen čas, s trimesečnim poizkusnim delom.

Kandidatke(ti) morajo imeti najmanj V. stopnjo izobrazbe in aktivno znanje angleškega jezika.

Dokazila o izpolnjevanju pogojev pošljite na naš naslov do vključno 5.7.2001.

SLOVENSKI POTAPLJAČI ZE SEDMO LETO ZA ČISTO MORSKO DNO

- KOPER • sobota • 02.06.2001 • od mestnega kopaljšča do mandrača
KOPER • nedelja • 03.06.2001 • od mandrača do Semedelske ceste
PIRAN • sobota • 09.06.2001 • področje mandrača in pomolov
IZOLA • nedelja • 10.06.2001 • od Simonovega zaliva proti rtiču Ronek
PIRAN • sobota • 16.06.2001 • od rta Madona proti Fiesi
PIRAN • nedelja • 17.06.2001 • od Strunjanskega zaliva proti rtiču Ronek

OBALA JE SLOVENSKI BISER Naj bo tako tudi njeno morsko dno!

Mnogi govorijo o ekologiji, malo jih kaj postori. Slovenski potapljači se že sedmo leto trudimo, da slovenskemu morju povrnemo vsaj del tistega, kar je nekoč že imelo - čisto morsko dno.

Veseli nas, da je krog tistih, ki prehajajo od besed k dejanjem, vsako leto širši.

Še posebej se zahvaljujemo vsem, ki so omogočili letošnje čiščenje:

NORIK SUB PK LJ., VIRGO.COM., INDUSTRIAL COMMERCE DEKANI, MESTNA OBČINA KOPER, MESTNA OBČINA PIRAN, SVOM - SLUŽBA ZA VARSTVO OBALNEGA MORJA, KRKA, BAYER PHARMA, BANKA KOPER, ADRIATIC ZAVAROVALNA DRUŽBA, PERSIL - HENKEL SLOVENIJA, KOLINSKA, ETIKETA TISKARNA, PRESS CLIPPING, ADRIA - TURISTIČNO PODJETJE, POMURSKE MLEKARNE, GALA - ŽIVILSKA INDUSTRIJA, LUBLJANSKE MLEKARNE, RADENSKA, PIVOVARNA LAŠKO, HOTELI BELVEDER, ISTRABENZ - MARINA KOPER, AC MARKETING, SIMONOV ZALIV, MI LESNINA KOPER, FRIGOMAR, POMURKA, SI.MOBIL, TTK SREPENICA OB SOČI, NORIK SUB d.o.o.,

in časopisu **DOLENJSKI LIST**, ki je omogočil objavo tega obvestila.

HONDA • letnik 2001

CIVIC
19.990 DEM
(2.230.000 SIT)

HR-V 4WD
31.990 DEM
(3.570.000 SIT)

CR-V 4WD
44.990 DEM
(5.020.000 SIT)

AVTOMARKET
Leasing 2000
Vas najboljši partner

AVTOMARKET
TRGOVINA
Avtomarket d.o.o., Dunajska c. 421, Ljubljana Črnuče
LEASING

Avtomarket, Ljubljana • tel.: 01 561-35-25 in 01 562-33-00

IZ PORODNIŠNIC

V času od 11. do 18. junija so v novomeški porodnišnici rodile: Vera Jaki iz Brinja - Srečka, Alenka Matkovič iz Dragatuša - Zana, Zvonka Knez s Puščave - Lovra, Bernardka Malenšek iz Zaloke - Laro, Mateja Pezdirc iz Grma pri Podzemlju - Michaela, Marjeta Kovačič z Bučke - Polono, Brigita Jarc iz Jezera - Urško, Biljana Gajšak s Senovega - Marka, Veronika Majcen iz Semiča - Zana, Cecilija Smolič iz Vrbovca - Saro, Natalija Kunič iz Metlike - Špelo, Helena Krnc iz Prelesja - Ajdo, Kristina Arh iz Velikega Podloga - Lucijo, Mojca Jaklič iz Rihpovca - Marka, Marjeta Klemenčič s Pangrč grma - Natašo, Alenka Šenica iz Gorenje vasi - Nika, Simona Globevnik iz Škocjana - Martina.

Cestitamo!

V času od 20. maja do 15. junija so v brežiški bolnišnici rodile: Nevenka Jankovič s Senovega - Klaro, Sanja Dvoršek iz Krškega - Saro, Andreja Cerjak iz Dečnih sel - Luka, Tatjana Volčanšek iz Dol. Pirosice - Leo, Nevenka Bizjak z Artega - Nina, Maja Klemenčič iz Brežic - Niko, Polonca Bobek iz Sevnice - Aleša, Terezija Račič z Drnovega - Luka, Ganna Baznik iz Mrtvic - Roberta, Verica Jaklič iz Velikega Podloga - Vida, Simona

Vezi upokojencev

Kako pridobiti nove člane Občinske zveze društev upokojencev?

TREBNJE - Predsednik Občinske zveze društev upokojencev Trebnje (OZDU) ostaja tudi v prihodnjem mandatu Alfonz Tratar, novi tajnik je Julka Klarič, blagajnik pa ostaja Slavka Derganc. Na zadnjem občnem zboru OZDU so med poglavitve smernice dela v prihodnjem mandatu uvrstili prizadevanja za pridobitev novih članov v zvezo.

V OZDU je zdaj včlanjenih oz. zajetih 2281 upokojencev, vseh upokojencev pa je v občini okrog 3800. OZDU se zavzema za tesnejše sodelovanje s krajevnimi skupnostmi in drugimi organizacijami, kot so Karitas, Rdeči križ in lovci, zlasti zato, da bi bila sosedstva pomoč krajanom preglednejša in učinkovitejša. Tako ne bi prihajalo do podvajanj ali da bi celo koga prezrli pri tej pomoči, saj so ljudje glede tega zelo občutljivi.

Priporočili so svojim članom, naj postanejo naročniki glasila Zveze društev upokojencev Slovenije, revije Vzajemnost, udeležbo na regijskem srečanju upokojencev Dolenjske in Bele krajine od 6. do 9. junija v Grosupljem, na republiškem srečanju upokojencev 28. junija v Velenju, konec julija pa naj bi bilo tradicionalno srečanje upokojencev iz trebanjske občine, le da še ni znano, kje bo to.

P. P.

OSMRTNICA

Izteklo se je življenjska pot našega upokojenega sodelavca iz Kadrovsko-pravnega sektorja

IVANA HRENA

iz Novega mesta, Pod Trško goro 91

Od upokojenega sodelavca smo se poslovili v petek, 15. junija 2001, na pokopališču v Ločni. S hvaležnostjo ga bomo ohranili v trajnem spominu.

Delavci in upokojenci Krke, tovarne zdravil, d.d., Novo mesto

Preveč evropski

V vasi Koprivnik na Kočevskem se lahko pohvalijo, da so, kar se tiče mobilne telefonije, že v razviti Evropi, saj jih ima mobilni telefon kar 48 od 60 krajanov. Žal pa sta Koprivnik in slovenska pokritost s signalom očitno nekje drugje: na domačem terenu Koprivničanom mobilni telefon dela le na izbranih mestih na prostem.

Cestitamo!

ZAHVALA

Prazen dom je in dvorišče zaman oko te naše išče. Odkar utihnil je tvoj mili glas, žalost, bolečina domujeta pri nas.

V 89. letu starosti nas je zapustil naš dragi ata, stari ata in dedek

ALOJZ STARIČ

z Rihpovca 24

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, darovano cvetje in sveče. Zahvala g. župniku za lepo opravljen obred, pogrebni službi Oklešen s pevci, LD Trebelno za ganljive besede. Hvala tudi ostalim LD in vsem, ki ste pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: vsi, ki smo ga imeli radi

ZAHVALA

Po dolgotrajni bolezni je v 79. letu starosti za vedno zaspala draga mama, stara mama, prababica in tašča

MARIJA VOLF

roj. Barič

Ivanjereva Marina
iz Gorenjih Radencev 6
pri Starem Trgu ob Kolpi

Vsem, ki ste v težkih trenutkih sočustvovali z nami, nam ustno ali pisno izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje, mašo in sveče, ter vsem, ki ste s toplimi besedami in petjem pripomogli, da je bilo slovo od naše mame ganljivo in svečano, iskrena hvala. Hvala vsem, ki ste jo tako številno spremili na zadnji poti.

Vsi njeni

Gorenji Radenci, Tribuče, Podturn, Podhosta, Dolenje Polje, Mirna Peč

ZAHVALA

V 64. letu starosti nas je nepričakovano zapustila naša dobra žena, mama, sestra, tašča, stara mama in botra

MARIJA SINTIČ

iz Volovnika, Leskovec

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem za izraze sožalja, podarjeno cvetje in sveče ter za spremstvo na njeni zadnji poti. Iskrena hvala kolektivu VIPAP Krško, Adrii Mobil, Agrokombinatu Krško ter pevcem za zapete žalostinke in gospodu župniku za opravljen obred. Vsem še enkrat hvala!

Žalujoci: vsi njeni

Solza bolečine po licih polzi, ker naših staršev med nami več ni...

ZAHVALA

JOŽEFA KRMC

roj. Cvelbar (1915 - 2001)

iz Osredka pri Škocjanu

V SPOMIN

FRANC KRMC

(1997)

iz Osredka pri Škocjanu

Ob nenadomestljivi izgubi naše drage mame, babice in prababice Jožefe Krmc se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in sv. maše. Posebno zahvalo izrekamo Pogrebni službi Blatnik, govornici za poslovilne besede, pevcem, Janiju za melodijo slovesa ter duhovnikom g. Marsiču in g. Glasu za lepo opravljeni obred. Iskrena zahvala osebju Zdravstvenega doma Škocjan in osebju Nevropsihiatričnega oddelka Splošne bolnice Novo mesto za trud in lajšanje bolečin. Vsem, ki ste v teh težkih dneh z nami čutili in žalovali ter našo mamo v tako velikem številu pospremili k poslednjemu počitku, še enkrat iskrena hvala!

Prav v teh dneh minevajo štiri leta, odkar smo v tihi dom položili našega dragega ata Franca Krmca. Hvaležni smo vsem, ki ste ga ohranili v spoštljivem spominu.

Žalujoci: vsi njuni

ZAHVALA

V poletnem jutru je za vedno zaspala po dolgi in težki bolezni v 59. letu starosti naša draga žena, skrbna mama, sestra, teta, sestrična in vsakinja

ZORA PLESAC

roj. Keserič

iz Metlike

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, podarjeno cvetje, sveče in denarno pomoč. Posebna zahvala Onkološkemu oddelku UKC v Ljubljani, medicinskemu osebju Pljučnega oddelka novomeške bolnišnice ter medicinskemu osebju ZD Metlika, posebej dr. Mlačku za lajšanje bolečin na domu. Hvala g. Ivkoviču za ganljive besede slovesa, g. župniku za lepo opravljen obred, pevcem za zapete žalostinke, trobentaču za zaigrano Tišino in pogrebni službi Piškurič. Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste se poslovili od pokojnice in jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

Žalujoci: mož Jože, sinova Milan in Boris, sestri Danica in Zlata z družini ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Za dom, družino vse si dal, z nami v srcih boš ostal. Srce je dogorelo, le upanje bo grelo, da šel si k stvarniku živeti.

V 62. letu starosti je mnogo prezgodaj bolezen iztrgala iz naše sredine ljubečega moža, očeta, dedka in tasta

IVANA HRENA

iz Novega mesta, Pod Trško goro 91

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, številnim prijateljem in znancem, ki ste nam stali ob strani, izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče. Posebna zahvala osebju Intenzivnega oddelka Interne bolnišnice Novo mesto, Krki, tovarni zdravil, Dolenjski banki, Telekomu, Zavodu za zdravstveno varstvo, Mešanemu pevskemu zboru Krka, pevcem Zbora Kapitelj, IGD Krka, PGD Kamence, Miri in Janezu Kosu, predsedniku KS Ločna - Mačkovec Janezu Redku za poslovilne besede, govorniku dr. Antonu Reclju ter gospodu proštu Jožefu Lapu za lepo opravljen pogreb. Iskrena hvala pogrebni službi Komunale za izjemno občuteno opravljene storitve ter izvajalcu Tišine. Še enkrat iskrena hvala vsem in vsakemu posebej, ki ste nam bili v oporo v trenutkih slovesa in ste pokojnega v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

Žalujoci: žena Jožica, sin Boštjan in hčerka Nataša z družinama

ZAHVALA

Rad si delal, rad živel, družino si svojo rad imel, zdaj, ko te med nami ni, vemo, koliko nam pomenil si.

Odpočij zdaj trudne si oči, zdaj še enkrat hvala ti. Dobrota tvojega srca ne bo nikdar pozabljena.

Po kratki, a težki bolezni nas je v 72. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

JOŽE GOLOB

iz Šentjerneja, Resslerova 1

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, številnim prijateljem in znancem, ki ste mu v tako velikem številu izrazili spoštovanje in hvaležnost, nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje, sveče in svete maše, nam ponudili pomoč in ga pospremili na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo Nevropsihiatričnemu oddelku Splošne bolnice Novo mesto, zdravnici dr. Pleško - Gorenc, patronažni sestri, Pepci in Božu Kuhar, Šentjernejskemu oktetu, Tinci Kuhelj za poslovilne besede, izvajalcu Tišine, pogrebni službi Oklešen in gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: vsi, ki smo ga imeli radi

tedenski koledar

Četrtek, 21. junija - Alojz Petek, 22. junija - Ahac Sobota, 23. junija - Kresnica Nedelja, 24. junija - Janez Ponedeljek, 25. junija - Hinko, dan državnosti
Torek, 26. junija - Stojan Sreda, 27. junija - Ema
Lunine mene
21. junija ob 13.59 - mlaj

kino

BREŽICE: Od 21. do 23.6. (ob 19. uri) 24. in 25.6. (ob 21. uri) Škratne reke, 21.6. (ob 21. uri), 22. in 23.6. (ob 21. in 23. uri) ter 24. in 25.6. (ob 19. uri) Smrtni udarec, 21.6. (ob 23. uri) Hrana hitra, hitre ženske, 26.6. (ob 20. uri) Samovo poletje.

ČRNOMELJ: 23. in 24.6. (ob 19. uri in 21.20) Mumija se vrača.
GROŠUPLJE: 22.6. (ob 20. uri) Lepotica pod krinko, 24.6. (ob 20. uri) Ne pozabite velikanaov.
IVANČNA GORICA: 21.6. (ob 20. uri) Lepotica pod krinko.
KOČEVJE: 23.6. (ob 20. uri) Ne pozabite velikanaov, 24.6. (ob 20. uri) Lepotica pod krinko.
KRŠKO: 21.6. (ob 19. uri) ter 22. in 23.6. (ob 20. uri) Rdeči planet, 26. in 27.6. (ob 19. uri) Škandalozno pero.
METLIKA: 22.6. (ob 20.30) Mumija se vrača, 24.6. (ob 19. in 21. uri) Poker.
NOVO MESTO - Dom kulture: Od 21. do 27.6. (ob 19. in 21. uri) Škratne reke.
NOVO MESTO - KC Janeza Trdine: Od 21. do 24.6. ter 26. in 27.6. (ob 20.30) Zamujena priloznost.
RIBNICA: 23.6. (ob 22. uri) Lepotica pod krinko.
VELIKE LAŠČE: 23.6. (ob 20. uri) Lepotica pod krinko.

MALE OGLASE

sprejemamo osebno, po pošti in na telefonsko številko
07/39 30 512

Izven delovnega časa lahko mali oglaš oddate na avtomatski telefonski odzivnik.

OSMRTNICE in ZAHVALE

sprejemamo osebno, po pošti in na faks številko
07/39 30 540

Male oglase, osmrtnice in zahvale sprejemamo tudi po elektronski pošti na naslov:
info@dol-list.si

Male oglase brezplačno ponovimo na internetni strani Dolenjskega lista na naslovu:
http://www.dol-list.si

KMETIJSKI STROJI

NAKLADALKO, 19 m³, trosilec za gnoj Tajfun, sejalec za koruzo, dvoredni in kosilnico BCS, petrolej-bencin prodam. ☎ (031) 304462. 1394
NAKLADALKO CLASS, 17 m³, trosilec Krome, 4t, kot nov in skropilnico Holder, 300-litrsko, prodam. ☎ (07)3068034 ali (041)524-559. 1410

MOTORNA VOZILA

FIAT PUNTO SX, letnik 1995, prodam. ☎ (041)945-155. 1383
GOLF D, letnik 1989, registriran do 10/01, prodam. ☎ (041)542-115. 1411

PREPIS VOZIL

041/546-159

ŠKODO FAVORIT, letnik 1994, prvi lastnik, registrirano do 4/02, prodam. ☎ (041)692-621. 1398
FIAT PUNTO 55 S, letnik 1994, prva registracija 1995, 75500 km, rdeč, dobro ohranjen, garažiran, ugodno prodamo. ☎ (040) 578-184, Novo mesto. 1406

POSEST

NA LOGU pri Sevnici ob glavni cesti prodam dvostanovanjsko hišo. Možnost takojšnje vselitve. ☎ (041)886-040 ali (07)8140687. 1392

POSLOVNI prostor, 60 m² (možno 2 x 30 m²), v TPH "Hedera" na Ljubljanski 26 v Novem mestu prodamo ali oddamo v najem. Tel.: 07/33-77-110 od 7. do 15. ure.

ZEMLJIŠČE, 4292 m², ob cesti Ločna-Ragovo - Zabja vas prodam. ☎ (07)3325272. 1380
V NOVEM MESTU - center, samostojno vilo, 400 m², prodam. Možni lokali, ugodno! ☎ (05)6773 027. 1391
NA RESI v Krškem prodam starejšo hišo na parceli 10 a. ☎ (07)3048330. 1396
TRAVNIK, 24 a, na Golem.in zamrzovalno skrinjo, 300-litrsko, prodam. ☎ (07)3081643. 1403
V NOVEM MESTU prodam dvostanovanjsko hišo z dvema ločenima vhodoma, odlična lokacija! ☎ (0049)9112879040. 1403
OBNOVLJENO ZIDANICO v Semiški gori v Beli krajini prodam. ☎ (031)766-303 ali (07)3084333, zvečer. 1409
STARO ZIDANICO na parceli 2776 m², 7 km iz Novega mesta, prodam ali menjam za golf D3. ☎ (041)499-188. 1412
TRAVNIK pri gostilni Pavlin v Novem mestu prodam. ☎ (041)499-188. 1413

PRODRAM

SMREKOVO OBLOGO, ladijski pod (širine 5, 7, 9 in 11 cm, debeline 13, 16 in 20 mm) ter bruna in okrasne zaključne letve prodajam po ugodni ceni. Možna dostava. Mizarstvo Blažič, Družinska vas. ☎ (07)30 73 587.
JOGI, 200 x 90 cm, malo rabljen, poceni prodam. ☎ (041)410-281. 415
RAČUNALNIK PENTIUM z monitorjem in opremo prodam. ☎ (041)556-005. 1238
OPAŽ in ladijski pod prve in druge klase, smrekov, z dostavo, prodam. ☎ (03) 5451 082. 1343
BUKOVA DRVA, kalana, lahko tudi razžagana, z dostavo na dom prodam. ☎ (041)693-219. 1363
KAKOVOSTNO rdeče in belo vino z območja Pišec (Bizeljsko) prodam. ☎ (07)4965526 ali (041)823-938. 1387
POČITNIŠKO PRIKOLICO Adria 750, rabljeno 2 sezoni, z vsjo dodatno opremo, stacionirano v avtokampu Punt na otoku Krku, prodam. ☎ (041)680-500. 1389
ZAKONSKO POSTELJO z nočnima omaričama, vinogradniško električno skropilnico, posnete videokasete prodam. ☎ (040)258-016 ali (07)3028250. 1408

RAZNO

LOKAL v Brežicah, velikosti 76 m², ugodno prodamo. ☎ (041)642-556. 1385
HITRO IZPLAČILO gotovine z nizko provizijo pri prodaji delnic, ki kotirajo na ljubljanski borzi, nudimo. BPH Medvešek Pušnik, d.d., Ljubljana, poslovalnica Mercator center Novo mesto. ☎ (07)3930262. 1386

KAM NA POČITNICE?

V HOTEL DELFIN IZOLA, kjer vam poleg ugodnih cen penzijskih storitev, nudimo kopanje v bazenu z morsko vodo od 28 do 32° C, lastno plažo, pestro izbiro izletov in zabave.
ZA UPOKOJENCE in **VNUKE** veljajo posebne cene, popusti za otroke do 15. leta.

NUDIMO VAM MOŽNOST PLAČILA NA TRI OBROKE S ČEKI.

PRIČAKUJEMO VAS!

Informacije in rezervacije:
telefon 05/66-07-000, 66-07-400
faks 05/66-07-420

www.kvarner.hr

KVARNER

RAJ Z OBILU SONCA

Turistična zajednica Zupanije primorsko-goranske
Nikole Tesle 2, HR-51410 Opatija
Tel. 00385-51 272 988, -272 965
Tel. 00385-51 272 909
Fax 00385-51 272 909
e-mail: tzpg-opatija@ri.tel.hr HAV A-TSKA

mizarstvo
Jože Zupančič s.p.
Sevno 12a, 8000 Novo mesto

- lesena okna in vrata po naročilu
- suhomontažna obnova oken in vrat
- panoramske stene
- vhodna vrata in vrata za zidanice

Telefon: 07/30-99-262
GSM: 041/682-512

ROLETARSTVO BAYER
Bayer Aleksander, s.p., Stopiče 37 a
07/30 80 210
040/202 868

AICO Novo mesto, d.o.o.
Dolenje Kamence 78
8000 Novo mesto

OBRTNA CONA CIKAVA

- **BARVE IN LAKI ZA LES**
- **RAZREZ IVERALOV** na točno dimenzijo
- **TRGOVINA HOBI PROGRAM** okovje, ročaji, vijaki, lepila, robni trakovi, kuhinjski puliti, kljucke, orodje...

DELOVNI ČAS:
ponedeljek - petek: 7.00 - 17.00
sobota: 8.00 - 13.00
telefon: 07/33-80-610
telefaks: 07/33-80-611

Izdelava predelnih sten in spuščenihih stropov iz mavčnih plošč. Tel. 041/517-046.

DEŽURNE TRGOVINE

Mercator Dolenjska, d.d.
Livada-8, Novo mesto
ob sobotah: od 7. do 13. ure: vse živilske prodajalne
• od 8. do 20. ure: Hipermarket Cikava
ob nedeljah: od 8. do 12. ure: Hipermarket Cikava
• od 8. do 11. ure: PC Ločna, Market Drska, Market Smrečnikova

Zaradi prazničnega dneva državnosti bodo v ponedeljek, 25. junija, zaprte vse Mercatorjeve trgovine na Dolenjskem in v Posavju, dežurna bosta le brežiška Hipermarket (od 8. do 12. ure) in Market na Bizeljski cesti (od 8. do 11. ure).

NA NOVEM TRGU oddam ali prodam vpejlano trgovino, 50 m². Možnost gostinskega lokala. ☎ (041)208-773. 1401

LOKAL, 22 m², na Novem trgu v Novem mestu prodam. ☎ (050)628-208 ali (07) 3371590. 1414

POPRAVLJAMO vse vrste skuterjev. Avtoklinika, d.o.o., Novo mesto. ☎ (07)3323-035.

SLUŽBO DOBI

TRGOVCA v trgovini Motoroil, PE Šentjerneje, zaposlimo. ☎ (041)638-870. 1339
PRIKUPNO DEKLE ali **FANTA** iščemo za delo v šanku v novomeški okrepčevalnici Cafe de Paris. Omožgimo opravljanje pripravništva. ☎ 07/33 22 765 ali 041/628 385.

PARKETARJA za nedoločen čas iščemo. Nubis, d.o.o., Hacquetova 8, Ljubljana. ☎ (01)437-91-40. 1341

DEKLE za delo v bistroju zaposlimo redno ali za opravljanja pripravništva. Bistro Viktorija, Vika Novak, s.p., Ljubljanska c. 36, Novo mesto. ☎ (041)609-044. 1393

OPUS BIRO, Jože Fink, s.p., Resa 9, 8351 Straža, zaposli za nedoločen čas strokovnega delavca v službi varstva pri delu. Delavec mora imeti visoko ali višjo izobrazbo tehnične smeri in strokovni izpit iz varstva pri delu. Rok prijave 8 dni. Inf. na tel. št. 050/651-835.

VARUH ČLOVEKOVIH PRAVIC V NOVEM MESTU

Varuh človekovih pravic bo v četrtek, 28. junija 2001, v Novem mestu. Obisk je namenjen vsem, ki se želijo pogovoriti o problemih, ki sodijo v pristojnost varuha človekovih pravic. To so primeri kršenja človekovih pravic in drugih nepravilnosti pri delu državnih organov v odnosu do posameznika.
Pogovorili se boste lahko v prostorih mestne občine v Novem mestu. Kdor želi priti na pogovor, naj se o tem predhodno dogovori po brezplačnem telefonu št. 080 15 30, najkasneje do petka, 22. junija, do 15. ure.

Papilot

PŽ

CENTER ZA POMOČ ŽRTVAM KAZNIVIH DEJANJ
VAM JE NA VOLJO VSAK DAN V TEDNU 24 UR NA DAN.
Če ste bili žrtev kateregakoli kaznivega dejanja (rop, tatvina, spolni napad, ogrožanje varnosti), če se nad vami izvaja nasilje (fizično, psihično, spolno), če ne vidite poti iz situacije, v kateri se počutite kot žrtev, ne glede na to, ali je storilec znana, neznana oseba ali institucija:
POIŠČITE POMOČ!
Prijazne svetovalke so vam na voljo po telefonu ali osebno. Vse kar morate storiti, je da pokličete telefonsko številko ali se oglasite osebno na centru.
☎ 07/33-74-030, Florjanov trg 2, Novo mesto
☎ 07/49-93-576, Černelčeva 3a, Brežice
ZVEDELI BOSTE VSE, KAR VAS ZANIMA.
POMOČ JE ZAUPNA IN BREZPLAČNA!

Neoplačna občina

Sodexho Alliance je vodilna mednarodna skupina na področju storitev in organizirane prehrane v podjetjih in ustanovah.
V Sodexhu Slovenija vabimo k sodelovanju nove sodelavce:

- ASISTENTA V OPERATIVI za delovno mesto v Sevnici - Brežicah**
Pogoj: gostinski tehnik z ustreznimi delovnimi izkušnjami.
- KUHARJE - PRIPRAVNIKE za delovna mesta v Novem mestu in Sevnici**
Informacije po telefonu: **01/423-30-32**, kadrovska služba.
Pisne prijave pošljite na naslov: **SODEXHO, d.o.o.**
Tržaška 40, Ljubljana

SOBOSLIKARSTVO in **PLESKARSTVO,** Stanislav Rus s.p., zaposli več delavcev. ☎ (041)617-255.
RAČUNOVODSKI SERVIS in svetovanje Zdenka Pintarič, s.p., Krallova 26, Novo mesto, išče računovodkinjo z vsaj enoletno prakso za samostojno delo. ☎ (041)331-921. 1405

STANOVANJA

TRISOBNO STANOVANJE na Kandjski cesti v Novem mestu, CK. KATV, telefon, vseljivo 1.7., oddam. ☎ (041)794-639, zvečer ali (07)3370270. 1384
OPREMLJENO STANOVANJE v pritličju hiše v prijetni okolici oddamo avgusta v najem za nedoločen čas. ☎ (07)3376888. 1390
GARSONJERO v Novem mestu oddam. ☎ (07)3324266. 1395
DVOSOBNO STANOVANJE, CK. KATV, telefon, v centru Novega mesta prodam. ☎ (041)486-776. 1404

ŠTUDENTKI, študentu ali paru oddam sobo v Ljubljani s souporabo kuhinje in kopalnice. ☎ (07)3370412 ali (031)633-923. 1407

ŽENITNE PONUDBE

SPOZNAJTE pravega partnerja z agencijo Laura. Pokličete lahko vsak dan na ☎ (031)733-122, storitev Mitra, s.p., Slovenska Bistrica, p.e. Ruše. 1381
ŽENITNA POSREDOVALNICA JUPITER, moški kličejo na (090)52 12, 185 SIT/min, ženske kličejo na ☎ (01)28 110 37, Jupiter, s.p., Ljubljana. 1382

ŽIVALI

PERUTNINARSTVO GUNJILAC s Senovega obvešča cenjene stranke, da lahko dobio bele piščance, rjave nesnice, grahamite peteline ter bele težke kokoši za zakol. ☎ (07)4973190. 1379
6 MESECEV brejo kravo prodam. ☎ (07) 3068647. 1379
PUJSKE, težke po 25 kg prodam. ☎ (07) 3075144. 1388
RJAVE JARKICE pred nesnostjo in bele težke kokoši prodajamo. Ramovš, Sentrupert, ☎ (07)3040189 ali (041)542-756. 1397
BELE PIŠČANCE za nadaljnjo rejo, krmiljene z domačo hrano, prodajamo po 370 SIT/kg. Vrtačić, Pristavica 1, Sentjerneje, ☎ (07) 3071287 ali (031)712-995. 1400
NESNICE, mlade, hisex, rjave in grahamite, pred nesnostjo, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po ugodnih cenah. Naročite jih lahko pri Jožetu Zupančiču, Otovec, Črnomelj, ☎ (07)3052806, Gostilna Krulc, Mostec, Dobo-va, ☎ (07)4967 587 in pri Dušanu Sajovcu, Vavta vas, ☎ (07)3084111. 1402

salon za pse
Bela ul. Talcev 12 - Novo mesto
☎ 07/33 24 377

DOLENJSKI LIST

Št. 25 (2704), leto LII • Novo mesto, četrtek, 21. junija 2001 • Naklada 16.407 izvodov

Izdajatelj: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.
Naslov: Dolenjski list, Germova ulica 4, 8000 Novo mesto, p.p. 212
Direktor: Drago Rustja

Uredništvo: Jožica Dornič (odgovorna urednica), Andrej Bartelj, Mirjam Bezak-Jakše, Breda Dušič Gornik, Tanja Jakše Gazvoda, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc, Igor Vidmar in Mojca Znidaršič

Izhaja ob četrtekih. Cena izdava v kolportuži 240 tolarjev; naročnina za 26 izvodov v 1. polletju 5.980 tolarjev, za upokojece 5.382 tolarjev, za pravne osebe 11.960 tolarjev; za tujino letno 70 evrov oz. druga valuta v tej vrednosti. V ceni kolportážnega izdava oz. naročnini je upoštevan 8-odst. DDV.

Naročila in pisne odgovore sprejemamo samo s prvo številko v mesecu.
Oglasi: Cena 1 cm v stolpcu za oglas (in mali oglas pravnih oseb) 3.100 tolarjev (v barvi 3.300 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 6.200 tolarjev (v barvi 6.600 tolarjev); za razpis 3.700 tolarjev. V ceni oglasa oz. razpisa ni upoštevan 19-odst. DDV. Mali oglas do deset besed 2.000 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 200 tolarjev. V ceni malega oglasa je upoštevan 19-odst. DDV.

Poslovni račun pri Dolenjski banki, d.d., Novo mesto: 11970-0011425175 (tolarski); 970-7100-4405/9 (devizni)
Telefoni: tajnica 07/39 30 500, direktor 39 30 502, odgovorna urednica 39 30 528, propagandna služba 39 30 514, naročniška služba 39 30 508 in 39 30 510, mali oglaš in osmrtnice 39 30 512, računovodstvo 39 30 504 in 39 30 506
Telefaks: 07/39 30 540

Elektronska pošta: info@dol-list.si Internet: http://www.dol-list.si

Računalniški prelom in filmi: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.

Tisk: DELO-TČR, d.d., Ljubljana, Dunajska 5

Ne naročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo.

Če želite vsak četrtek v letu prejeti vsebinsko bogat in oglasno odmeven časopis, ki ga bere blizu sto tisoč ljudi, izpolnite naročilnico in jo pošljite na naslov:
Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Germova ulica 4, p.p. 212.
Za vse drugo bomo poskrbeli mi, vi pa pazite, da si ne bo ob četrtekih sosed iz vašega poštnega nabiralnika pred vami "izposodil" vašega Dolenjskega lista.

Naročilnica za DOLENJSKI LIST

S to naročilnico naročam DOLENJSKI LIST za:

Ime in priimek: _____ Upokojenec: _____ da _____ ne _____

Naslov (kraj, ulica, hišna številka): _____

Pošta: _____

Naročnik izjavlja, da naročilo res velja zanj, dokler naročnine ne bo pisno odpovedal, sicer pa bo naročnino plačeval osebno ali s posebno položnico, ki mu jo bo poslal Dolenjski list.
Naročnik bo časopis začel prejemati od prve številke dalje v mesecu: _____ 2001

Kraj: _____ Datum: _____ Podpis: _____

RENAULT STORITEV

Menjava olja in oljnega filtra

Do 31. julija 2001 vam ob ugodni menjavi olja in oljnega filtra nudimo tudi brezplačni kontrolni pregled motorja, zavor, podvozja, svetlobnih teles, pnevmatik in klimatske naprave.

POTRDILO O KONTROLI

Kupec
Gospa, Gospod, _____
Tel.: _____
_____ vaš avtomobil z reg. št. _____ št. DN _____

je pregledal naš kontrolor, g. _____ dne _____
Preverili smo izvedljivost vseh naročenih del.
Opozorjamo vas na dele, ki jih bo potrebno opraviti:

TAKOJ **USTAVITE SE PRI RENAULTU**

CIMPREJ **VAŠA OPLOČITEV**

PREDVIDETI **MENJAVA OLJA IN OLJNEGA FILTRA**

OD 6.000 SIT*

www.renault.si
wap.renault.si
Revov d.d., Dunajska 22, 1511 Ljubljana

*cena velja za menjavo 4 l olja Elf Sporty SRI 15W40 in oljni filter, za vozila Renault 4, 5, 9, 11, 10, 19. Cilo faza 1 in 2, ki so starejša od 5 let!

RENAULT priporoča eif

Po tehtnem premisleku sem rekel DA, vzamem MODRI KASKO, ker..

a) mi zagotavlja večjo izbiro, veliko ugodnosti in večjo varnost.

b) ne bom več samski.

c) vozim avto modre barve.

Izberite modro

Za kar najbolj celovito in kakovostno zavarovanje vašega avtomobila vam ponujamo novi MODRI KASKO s številnimi prednostmi in novostmi ter nižjimi premijami. Z MODRIM KASKOM boste zavarovani kjerkoli v Evropi, tudi v državah bivše Jugoslavije, in celo za škodo, ki bi nastala pri prevozu s hrvaškimi trajekti. Zagotovljeno boste imeli brezplačno 24-urno pomoč na cesti doma in v tujini. K MODREMU KASKU lahko ugodno priključite tudi novo kombinacijo T za riziko tatvine in druge izboljšane kombinacije delnega kaska. Kot naš zvesti zavarovanec v najvišjem bonusnem razredu paboste ob prvi prijavi škodi to ugodnost v celoti ohranili.

Sodelujte v naši nagradni akciji!

Izberite najmodrejši zaključek zgoraj navedene trditve, izpolnite kupon, ga izrežite, prilepite na dopisnico in pošljite na naš naslov: ZM d.d. - za akcijo AK, Cankarjeva 3, 2000 Maribor.

Nagrajence bomo izžrebali 7. julija 2001

NAGRADE:

3 x zavarovanje MODRI KASKO za 1 leto
100 x majica ZM

Mesta nagradnjakov bomo objavili v 7 dneh po zbiranju v Glasnikih Večar, Delo in Dnevnik.

Nagradna akcija za modri kasko

Najmodrejši odgovor je: (obkrožite)

a), b), c)

Ime in priimek:

Ulica in hišna št.:

Kraj in poštna št.:

AK - DL - 2

DAEMOBIL

Matiz & Klima ⇒ 10.990 DEM (1.220.989,00 SIT)

NOVO MESTO
Žabja vas 4
tel.: 07/334-16-70

Cene v SIT so informativne in so odvisne od dnevnega tečaja DEM

Prodajni center podov
PCP PUREBER
PARKETARSTVO

Foersterjeva 10, Novo mesto

RADIO
94,9 Mhz
VESELJAK

OBVESTILO

Občane, podjetja, druge organizacije in skupnosti, organe in društva obveščamo, da bo na osnovi sklepa župana Mestne občine Novo mesto z dne 21.5.2001 izvedena

JAVNA RAZGRNITEV

- a) osnutka Odloka o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana Občine Novo mesto za obdobje od leta 1986 do leta 2000 in srednjeročnega družbenega plana Občine Novo mesto za obdobje od leta 1986 do leta 1990 za območje Mestne občine Novo mesto (PZ za LN za rekonstrukcijo regionalne ceste R3-667/5846 na odseku Vel. Brusnice - Ratež z rekonstrukcijo križišča z regionalno cesto v Ratežu, križišču z lokalno cesto LC 1295200 Vel. Brusnice - Leskovec ter z ureditvijo avtobusne postaje v Velikih Brusnicah s spremljajočimi objekti)
- b) osnutka Odloka o lokacijskem načrtu za rekonstrukcijo regionalne ceste R3-667/5846 na odseku Vel. Brusnice - Ratež z rekonstrukcijo križišča z regionalno cesto v Ratežu, križišča z lokalno cesto LC 1295200 Vel. Brusnice - Leskovec

v času od 22.6.2001 do 22.7.2001

- v prostorih Mestne občine Novo mesto, Novi trg 6, III. nadstropje
- za krajevno skupnost Brusnice: v objektu gasilskega doma v Velikih Brusnicah

Pisne pripombe k osnutku lahko vpišete v knjigo pripomb na krajih razgrnitve ali pošljete na naslov: Mestna občina Novo mesto, Sekretariat za okolje, prostor in komunalne zadeve, Oddelek za prostorsko planiranje, Novi trg 6, Novo mesto.

Rok za pripombe k razgrnjenemu gradivu poteče zadnji dan razgrnitve.

- Javna obravnava osnutka dokumenta bo potekala v prostorih gasilskega doma v Velikih Brusnicah, in sicer v ponedeljek, 16.7.2001, ob 20. uri.

Na javni obravnavi bo izdelovalec dokumentov podrobneje obrazložil osnutka dokumentov in prisotnim dajal pojasnila.

Vljudno vabljeni!

Mestna občina Novo mesto
Sekretariat za okolje, prostor
in komunalne zadeve
Oddelek za prostorsko planiranje
Novi trg 6

DOLENJSKI LIST

Poleg kegljišča
na Germovi 6
v Novem mestu
posluje

- Postregli vas bodo s:
- picami
  - hamburgerjem
  - gircami
  - pomfritom
  - sladoledom
  - ledeno kavo
  - sadnimi kupami
- in raznovrstnimi-pijačami.

☎ 07/ 33 21 878

Vabljeni!

Novi iBON 2001

LJUBLJANA - Izšel je iBON 2001, ki ga izdaja podjetje Noviforum iz Ljubljane. Na eni CD plošči ponuja bonitetna in finančna poročila ter podatke in kazalnike uspešnosti za vsa aktivna slovenska podjetja za sedem let, od 1994 do 2000. V njem je zbranih več kot 400.000 izkazov, ki temeljijo na uradnih podatkih Agencije za plačilni promet. In cena? 44.000 tolarjev, za stare naročnike še popust. Vsi naročniki prejmejo tudi knjigo Marko z zabavnimi karikaturami Marka Hočevarja.

Podjetniki!
Ali kupci zlahka najdejo
Vaš lokal ali trgovino?

Info karta obsega zemljevid Novega mesta na eni strani ter širše Dolenjske, Posavja in Bele Krajine na drugi strani in ob robu karte predstavitev podjetij, trgovin in lokalov, katerih točne lokacije so označene tudi na zemljevidu.

Karte bodo na voljo brezplačno na večjih bencinskih servisih, turističnih agencijah, hotelih in Turistično informacijskih centrih na področju jugo vzhodne Slovenije.

INFO KARTA Novega mesta in JV Slovenije v nakladi 50.000 brezplačnih izvodov izide junija 2001.

Podjetniki, prostih je le še nekaj oglasnih mest - pravočasno si zagotovite učinkovito predstavitev svojega podjetja, trgovine ali lokala.

Pokličite: 01 / 547 11 40 ali GSM: 041 765 180

Albin Gutman

V Jugoslaviji ni bilo možno, da bi bila najboljša vojska enota slovenska. Zato je bila leta 1986 52. brigada Milana Majcna, najboljša v Teritorialni obrambi Slovenije, proglašena za drugo najboljšo v Jugoslaviji. To je bila dolenska brigada, ki ji je poveljeval Albin Gutman; v poveljstvu so bili še načelnik Marjan Grabnar, dr. Boris Pogačar, Martin Bajuk, Stane Skufca. "Odlično poveljstvo!" je še danes navdušen Gutman. Kako tudi ne! Ta brigada je ustavila napad enote iz Karlovca na Slovenijo. Res je šlo za vajo. "A ustavili in zavrnili smo jih že v Beli krajini, in to ne z manevrskim pokanjem, ampak zares, fizično." Tako je Gutman prvič obranil Slovenijo pred napadom z juga.

Pet let zatem je šlo pa hudo zares. 25. junija je bil Albin Gutman, poveljnik Pokrajinskega štaba TO Dolenjske, na proslavi ob proglasitvi samostojne Slovenije v Ljubljani. Le nekaj ur zatem pa je bil na Pogancah, kjer so ustavili napadno motorizirano oklepno gardno enoto JLA iz karlovske kasarne, ki se je hotela prebiti v Ljubljano. Vojska za samostojno Slovenijo se je začela na Pogancah in Albin Gutman je eden njenih velikih junakov. To o junakuva tu tihi, umirjeni, preudarni, delovni in izredno skromni mož noče niti slišati. A to je res in po desetih letih je prav, da je tudi zapisano! Prvi dan napada na Slovenijo je bila Dolenjska edina pokrajina, v kateri JLA ni dosegla nobenega

svojega cilja. Na Dolenjskem je bilo med vojno za Slovenijo največ spopadov in tu so bili branitelji najuspešnejši. In vse akcije od Posavja preko Dolenjske, Bele krajine do kočevsko-ribniškega konca so bile koordinirane iz Pokrajinskega štaba TO Dolenjske, katerega nadvse uspešni poveljnik je bil Gutman. Dolenjska je nosila največje breme vojne za Slovenijo. Domovino so obranili tukaj. "Delovali smo enotno in usklajeno: teritorialna obramba, policija, gasilci, lovci, izvrstno se je izkazalo Cestno podjetje, ki je postavilo cestne blokade, danes pa tistim ljudem še veteranstva ne priznajo..."

Bine, kot mu pravijo vrstniki in prijatelji, je po osnovnem poklicu učitelj. Novomeščan, iz hiše, v kateri je v svojih dijaških letih stalnoval pesnik Simon Jenko, je sprva opravljal učiteljsko službo v Mirni Peči, od leta 1976 pa je vojak, in to vojak slovenske vojske, kajti teritorialna obramba je prav gotovo predhodnica prave slovenske vojske. Kot poveljnik pokrajinskega štaba TO je bil Gutman podpolkovnik, takoj po končani vojni za Slovenijo je dobil čin polkovnika, 1996 je bil imenovan za prvega načelnika generalštaba Slovenske vojske, leta 1998 pa je postal prvi general slovenske vojske v samostojni državi. Sedaj je že nekaj časa glavni slovenski inšpektor za obrambo. V njegovi povojni vojaški karieri, ki jo on vseskozi jemlje kot odgovorno službo in tako tudi ravna, so mu, kot pravi, "ovesili veliko kolajn", odlikovali so ga tudi s francosko legijo časti. Ker smo po vojni še vedno Slovenci, ali pa še bolj, to seveda pri marsikom vzbuja zavist. Srečuje pa tudi take (uspešne) povzpelnike, ki so zaradi svoje napačne odločitve leta 1991 jezni na vse, ki so se takrat brez omahovanja znali prav postaviti. In so za to zastavili vse, tudi svoje življenje. Albin Gutman ga je - prvo noč, prvo uro, v prvi vrsti.

A. BARTELJ

VILA SAJOVIC - Vila Sajovic je danes v dokaj žalostnem stanju, vendar se ji obeta, da bo že kmalu ponovno zažarela v vsem svojem sijaju. (Foto: M. L.-S.)

Obnova "secesijske lepotic"

Vila Sajovic je najznatnejši primer secesijske arhitekture na Kočevskem

KOČEVJE - Secesija kot eden zadnjih vseobsegajočih slogov v zgodovini, ki je bistveno oblikoval meščanstvo in meščanski slog, je pustila svoj pečat tudi v Kočevju. V prvih letih 20. stoletja je ob tedanji in današnji ljubljanski cesti zrasla vrsta arhitekturno pomembnejših stavb. Posebno dragocenost med njimi je leta 1909 zgrajena vila Sajovic.

Vila Sajovic je bila pred II. svetovno vojno ena redkih hiš v Kočevju, katere lastniki so bili Slovenci. Zemljišče, na katerem stoji vila, je leta 1909 kupila Ursula Kajfež, poročena Nosan, sestra znanega slovenskega podjetnika in trgovca Antona Kajfeža iz Novih sel. Po smrti moža, ki je padel med I. svetovno vojno, se je leta 1915 poročila z odvetnikom dr. Ivanom Sajovcem iz Kočevja, ki je bil od leta 1924 dalje več let župan mestne občine Kočevje, sicer pa zaveden Slovenec in borec za pravice kočevskih Slovencev na gospodarskem, političnem, kulturnem in socialnem področju. Njuna hiša, ki so jo zgradili po severnjakihi predlogah, je danes najznačilnejši primer secesijske arhitekture na Kočevskem in je s svojo celostno podobo ena redkih tako ohranjenih arhitektur na Slovenskem sploh.

Nazadnje je v hiši živela Zlata Nosan, po njeni smrti pa je bila "secesijska lepota", kot pravi vili direktor Pokrajinskega muzeja Kočevje Ivan Kordiš, nekaj let prazna. Letos je postal njen lastnik postal kočevski podjetnik Janez Artač. Vili, katere pohištvo in večino oziroma skupno okoli 190 kosov druge notranje opreme je pred dvema letoma

odkupil kočevski muzej, namerava povrniti nekdanji sijaj. V spodnjem delu stavbe namerava urediti gostinski lokal za zahtevnejše goste, v srednjem delu razstavni in koncertni prostor, pod streho pa 4 do 5 sob visoke kategorije. S prenovo Sajovčeve vile, ki bo za okoli 30 odst. dražja, kot bi bila gradnja, bo Kočevju povrnjen prihodnji obdobja secesije, v katerem so med pomembnejšimi stavbami v Kočevju nastale še: gostilna Kmet (1903), "Nebotičnik" (1910) in vile Cinkel (1908), Tomitz (ok. 1910) in Schleimer-Roethel (ok. 1910).

M. L.-S.

Izlet naročnikov Dolenjskega lista

Tokrat v Gardaland

V soboto, 30. junija, smo zaradi velikega zanimanja za ogled italijanskega zabavišnega parka Gardaland pripravili enodneveni izlet. Stariši in stari stariši, popeljite svoje otroke in vnuke v Gardaland in preživite skupaj nepozabno dan ob koncu solskega leta!

Odhod avtobusa izpred novomeške avtobusne postaje bo ob 8.30 zjutraj. V zabavišni park bomo prispeli približno ob 10.30 in se do 17.30 prepuščili brezmejni zabavi. V Novo mesto se bomo vrnili malo pred polnočjo.

Odrasli morajo imeti veljavni potni list ali osebno izkaznico, otroci morajo imeti svoj potni list, le v primeru če potujejo s starši, so lahko vpisani v njihov potni list.

Cena za naročnike Dolenjskega lista je 8.300 tolarjev in za ostale 8.800 tolarjev. V ceno so vključeni: avtobusni prevoz, vstopnina v Gardaland ter vodenje in organizacija izleta.

Prijavite se lahko do petka, 22. junija, na tel. številkah: 07/33-21-115, 33-25-477.

DOLENJSKI LIST

in

MANA
turistična agencija

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Dolenjč zamuja V Nemčijo - Podjetnik ni popravil klopi pred blokom - Eni iz Revoza s tolažbo v gotovini, drugi brez nje - Kaj pa zasluge šoferjev med osamosvojitveno vojno?

Na pokopališču v Ziljah pri Vini se dogajajo žalostne stvari. Mirko Čadonja iz Črnomlja nam je sporočil, da nekdo tam vztrajno krade rože z grobov. "Mislim, da tega ne počne kdo, ki prihaja na pokopališče od drugod. Storilec naj se pri maši zamisli! Notri moli, zunaj pa krade!" je bil oster.

Spet smo prejeli klic iz Nemčije, kjer naši bralci dobijo časopis s precejšnjo zamudo. Tokrat je po klicu Stanko Sekoranja iz Wisbadna, ki je pred kratkim prejel šele Dolenjski list, datiran s 24. majem, zato mu bo naša naročniška služba poslala manjkajoče izvide. Žal moramo vse naročnike v tujini ponovno obvestiti, da smo pri dostavljanju pošiljk v tujino nemočni. Slovenska pošta z datumom na žigih dokazuje, da pravočasno odaja pošiljke na vlak, obe pošti pa trdita, da je osem dni normalen rok za dostavo tiskovnih v tujino. V naročniški službi predlagajo naročnikom, ki bi želeli dobivati časopis prej, naj jih pokličejo dopoldne na

tel. 07/39 30 508 ter se pozanimajo o možnosti letalske dostave, ki pa jo bo potrebno doplačati.

Jože Bašelj s Seidlove ceste 22 v Novem mestu je po dveh letih, odkar je že opozoril podjetnika Bine-ta Bajca, naj popravi klop pred stanovanjskim blokom, spet poklical, ker je podjetnik snedel obljubo. Še več, klop je odstranil in nasipal zemljo, pa tudi za poškodovano ograjo se ne zmeni. "Klop, zelenice in ograjo uporabljamo in vzdržujemo lastniki stanovanj, zato zahtevamo, da škodo popravijo!"

Vladislav Černe iz Šentjerneja je v skupini 8 delavcev, ki so bili doslej zaposleni v Revozu, po 1. juniju pa delajo enako delo v odprtem centru CAT Slovenija. Skupino jezijo, ker so drugi delavci ob podobnih premetitvah dobili za tolažbo po 2 ali celo po 6 plač, oni pa ne. Naš sogovornik je o tem vprašal direktorja proizvodnje Albin Kužnika, vendar po tednu dni še ni nobenega odgovora. Zanima ga tudi, kaj je s privatizacijo Holdinga IMV, kjer naj bi dobili delnice na račun premalo izplačanih plač.

Vojna za Slovenijo ni trajala dolgo, a vendar se je okoli nje dvigalo že kar nekaj prahu. Rajko Lah iz okolice Trebnjega meni, da bi morali med veterane vojne vpisati tudi voznike tovornjakov, ki so jih poslali v barikade na ceste. "Kdo je zaustavil kolono na Pogancah in kdo je bil na Medvedjeku? Več dni smo bili na cesti prepuščeni na milost in nemilost vojakom, na začetku pa so v nas naperili orožje tudi policisti, ki niso vedeli, za kaj gre, in so nas hoteli na silo odgnati s ceste, češ da oviramo promet!" je pojasnjeval. Dolej so se odgovorni izogibali tej temi, jezi pa ga, da šoferjev tudi ob slovesnostih nikjer ne omenjajo. Njega in njegove tovaršice zanima, ali so jih povsem pozabili ali pa morda tudi oni spadajo med veterane vojne za Slovenijo.

Za odgovor smo povprašali Franca Smerduja, predsednika dolenjskega območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo, ki je pojasnil, da je treba ločiti med združenjem, ki je prostovoljna organizacija in ne zapira vrat nobenemu udeležencu vojne, in statusom veterana vojne, ki se dobi po upravnem postopku. "Med nekaterimi udeleženci vojne se pojavlja nezadovoljstvo, ker jim predpisi ne dajejo možnosti za pridobitev statusa, med njimi so tudi gasilci ali šoferji. Naša organizacija si bo zato med glavne bodeče naloge zadala tudi spremembo teh predpisov," je napovedal Smerdu.

B. D. G.

PRAZNIK ČEŠENJ - Letošnjega tradicionalnega praznika češenj v Brunicah si bodo obiskovalci zapomnili tudi po tem, da je češenj zmanjkalo že v slabih dveh urah - prodali so jih dve toni in pol, kmalu pa je pošlo tudi 100 pladnjev češnjevga zavitka, ki so ga pripravile domače gospodinjice. V gasilskem domu so na ogled postavili razstavo češenj (po izboru obiskovalcev je zmagala češnja Roberta Škrbca iz Jugorja) in kmečkih dobrot, popoldne pa se je množici ljudi predstavila pisana povorka kmečkih voz, med katerimi je precej smeha in pozornosti požela Klinika za umetno oplojevanje. Družabno srečanje pri gasilskem domu je žal prekinil dež, zato bodo kraljico češenj zbirali v petek zvečer, 22. junija, v bistroju Kaval. (Foto: M. Žnidaršič)

Krakovski gozd

Krakovski gozd je eno pomembnejših mokrišč v Sloveniji. Razprostira se na poplavnih ravninah spodnjega toka reke Krke, za katere so značilna slabo prepustna glinena tla, visoka podtalnica in pogoste poplave. Osrednji del območja prerašča na površini 2400 ha najboljše nižinski hrastov gozd v Sloveniji. Gozd označuje visoka stopnja ohranjenosti avtohtonih gozdnih združb, kar se zlasti velja za osrednji del, kjer je zavarovan tudi 40 ha velik pragozdni ostanek.

Krakovski gozd je zatočišče številnih ogroženih rastlinskih in živalskih vrst. Po pomenu izstopajo ptice na čelu z vitalnimi populacijami detlov in zoln, prava izjemnost pa so skrita gnezda črnih štokelj in orla malega klinkača. Krakovski gozd je kot ekosistemska celota neločljivo povezan z obrobjem poplavnih

travnikov, kjer med redkimi vrstami ptic izstopajo kosci, bele štoklje in črnočeli srakoperji. Pomemben gradnik biotske pestrosti so tudi bogate populacije dvoživk na čelu z redko barsko žabo in zeleno krastačo, presenetljiva pa so tudi opažanja bobra ob reki Krki. Krakovski gozd je predlagan, da se zavaruje kot krajinski park, celotno območje pa je že uvrščeno na seznam Mednarodno pomembnih območij za ptice.

Za ogled Krakovskega gozda je urejena 8 km dolga Resslerova pot. Poimenovana je po gozdarju in izumitelju ladijskega vijaka Josefu Ressleru (1793-1857). Opremljena je z informativnimi tablami, na izhodišču pri gostilni Žolnir pa lahko dobite tudi zloženko.

ANDREJ HUDOKLIN, ZVNKD Novo mesto, Enota za varstvo narave

Močvirje Valenčevka v osrednjem delu Krakovskega gozda je pomembno mrestišče dvoživk. (Foto: Andrej Hudoklin)

Pohod Valvasorjeve konjenice

BOGENŠPERK - Valvasorjeva konjenica priredi od 21. do 25. junija že 9. Valvasorjev pohod po Sloveniji. V četrtek bo konjenica odjezdila z Bogenšperka in nato potovala skozi Dob pri Radohovi vasi, Hrastov dol, Žuzemberk in Dolenjske Toplice, v petek skozi Semic do Gospodične, v soboto se bo ustavila na Javorovici in Malem Slatniku pri Novem mestu. V nedeljo pa bodo konjeniki krenili na pot izpred novomeškega Kapitlja, ustavili pa se bodo v Česči vasi, Mirni Peči in pri Trebnjem. Zadnji dan se bo Valvasorjeva konjenica ustavila na Čatežu in prispela na Bogenšperk, kjer bo končala svojo pot.

DRŽAVA PARTNERICA: NIZOZEMSKA

OSREDNJI KONCERTI

Sobota, 14.7. ob 20:30, Brežice, Melante Amsterdam, Klaus Mertens
Nedelja, 15.7. ob 20:30, Brežice, Amsterdam Loeki Stardust Quartet
Ponedeljek, 16.7. ob 20:30, Kostanjevica na Krki, Bernarda Fink, Marko Fink, Domen Marinčič, Ars Antiqua Austria
Torek, 17.7. ob 20:30, Brežice, Compagnia Vocale
Sreda, 18.7. ob 20:30, Kostanjevica na Krki, Camerata Trajectina
Četrtek, 19.7. ob 20:30, Brežice, London Baroque, Emma Kirkby
Petek, 20.7. ob 20:30, Grad Mokrice, Ensemble Unicorn
Sobota, 21.7. ob 20:30, Brežice, Musica Florea
Nedelja, 22.7. ob 20:30, Brežice, I Solisti di Cremona
Ponedeljek, 23.7. ob 20:30, Brežice, La Bergamasca
Torek, 24.7. ob 20:30, Kostanjevica na Krki, Cappella Pratenis
Sreda, 25.7. ob 20:30, Brežice, Anner Bylsma
Četrtek, 26.7. ob 20:30, Brežice, Trio Eroica
Petek, 27.7. ob 20:30, Brežice, La Stagione Frankfurt
Sobota, 28.7. ob 20:30, Brežice, Il Gardellino

ŠTUDENTSKI FESTIVAL

Torek, 31.7. ob 20:30, Grad Bogenšperk
Sreda, 1.8. ob 20:00, Grad Rajhenburg
Četrtek, 2.8. ob 21:00, Kapiteljska cerkev Novo mesto
Petek, 3.8. ob 20:00, Grad Pišce
Sobota, 4.8. ob 20:00, Grad Sevnica
Nedelja, 5.8. ob 20:00, Cerkev sv. Martina Trbovlje
Torek, 7.8. ob 20:30, Grad Bogenšperk
Sreda, 8.8. ob 20:00, Grad Rajhenburg
Četrtek, 9.8. ob 21:00, Kapiteljska cerkev Novo mesto
Petek, 10.8. ob 20:00, Grad Pišce
Sobota, 11.8. ob 20:00, Grad Sevnica
Torek, 14.8. ob 20:30, Grad Bogenšperk
Sreda, 15.8. ob 20:00, Grad Rajhenburg
Četrtek, 16.8. ob 21:00, Kapiteljska cerkev Novo mesto
Petek, 17.8. ob 20:00, Grad Pišce
Sobota, 18.8. ob 20:00, Grad Sevnica

MEDNARODNI MOJSTRSKI TEČAJI

Sobota, 21.7. ob 16:00, Brežice, Koncert študentov iz razredov: Barbara Schlick (baročna petje), Hans-Maria Kneihns (kljunasta flavta), Andreas Kröper (prečna flavta), Shalev Ad-El (basso continuo)

DRUGI DOGODKI

Sreda, 20.6., 10:00-18:00, Grad Fužine, Simpozij o sponzorstvu
Četrtek, 21.6., Brežice, Dan Osnovne šole Brežice
Ponedeljek, 16.7. ob 15:00, Terme Čatež, Okrogla miza o stari glasbi
Sreda, 18.7. ob 15:00, Terme Čatež, Predstavitve zbirke Repertorium
Torek, 24.7. ob 16:00, Terme Čatež, Anner Bylsma - predstavitev knjige

PRODAJNA MESTA VSTOPNIC

Brežice: Lamež, Cesta prvih borcev 7, tel. 07 496 50 56.
Krško: Kavarna Rondo, Cesta 4. julija 44, tel. 07 490 11 11
Novo mesto: Infotočka DNS, Prešernov trg 6, tel. 07 337 43 74

Zavod Ars Ramovš, Slovenska 1, 1000 Ljubljana
Telefon: 01 426 06 73, e-pošta: info@k-ramovs.si

Neodplačna objava

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Pristuhnil vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki 07/39 30 522 vas čakamo vsak četrtek med 20. in 21. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno pristuhnil.